

לקט

ברכת הבנים

ערב יום כיפור תשפ"ה

לקט

ברכת הבנים

כל הברכות (המוגהות ובלתי מוגהות) שנאמר
להתמימים בערב יום כיפור לאורך השנים

ימים הסמוכים לוא"ז תשרי – שישים שנה
שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וחמש לבריאה

תודתינו נתונה ל„הנהלת קה"ת" שנתנו רשות להדפיס חוברת זו

מי שיש לו הערות ותיקונים נא לשלוח ל KoivetzBirchasHabonim@gmail.com

תשי"ב

לאחרי הברכה לקבוצה השלישית (של אנ"ש), קרא כ"ק אדמו"ר לה"חוזר" הת' יואל כהן (שהי' בקבוצה זו), והורה לו לומר להתלמידים שלפני כל נדרי יכנסו כולם (באמרו: "זאג די בחורים אז זיי קענען אריינגיין שפעטער"), והוסיף, שיכנסו גם אלה שנכנסו כבר לפנ"ז, אבל, רק התלמידים בלבד. כשנכנסו התלמידים לחדרו הק', הי' כבר כ"ק אדמו"ר לבוש בהקיטל ועטוף בהטלית, ופניו מאויימים, והביט בחוזק על כאו"א מהתלמידים, ואח"כ כיסה פניו הק' בטליתו, והתחיל לדבר בקול רועד וחנוק מבכי.

בלתי מוגה

איר לערנט דאך אין רבי'ס ישיבה, זייט איהר דאהך דעם רבי'נס קינדער', ערב יוהכ"פ איז דאך ... ברכת הבנים? –

"וידבר ה' אל משה לאמר. דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם. יברכך ה' וישמרך. יאר ה' פניו אליך ויחונך. ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום. ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם". –

איהר זאלט מצליח זיין אין לערנען ביראת שמים, איהר זאלט אויספירן דעם רבי'ס כוונה.

א חתימה און א גמר חתימה טובה.

(1) ראה סה"ש תרצ"ו ע' 47.

(2) ראה ספר המנהגים חב"ד ע' 58.

(3) נשא ו, כביכו.

תשי"ג

בלתי מוגה

עס שטייט אין ספרי' "ושננתם לבניך אלו התלמידים". עס איז א מנהג² אז ערב יו"כ בענטשט מען די קינדער, מיטן נוסח וואס עס שטייט

(1) ואתחנן ו, ז.

(2) ראה ספר המנהגים חב"ד ע' 58. אוצר מנהגי חב"ד תשרי ע' קצד ואילך.

אין דער תורה -

”וידבר ה' אל משה לאמר. דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם. יברכך ה' וישמרך. יאר ה' פניו אליך ויחונך. ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום. ושמך את שמי על בני ישראל ואני אברכם.”

דער אויבערשטער זאל אייך געבן א חתימה און א גמר חתימה טובה, איר זאלט זיין די אמת'ע "נרות להאיר", איר זאלט ממשיך זיין דעם "נר מצוה ותורה אור" ומאור שבתורה זו תורת החסידות, וואו איר וועט זיך געפינען,

וואס דאס וועט זיין א הקדמה און א הכנה קרובה צו ביאת משיח צדקנו.

(3) נשא ו, כבז.

(4) ראה תו"מ ח"ד ריש ע' 228, ובהנסמן שם.

(5) משלי ו, כג.

(6) ראה פתיחתא דאיכ"ר ב ובפי' יפה ענף שם. ירושלמי חגיגה פ"א ה"ז ובפי' קה"ע שם. המשך תער"ב ח"ג ע' א'שכב. סה"מ תרפ"ט ע' 176. וש"נ.

תשי"ד

בלתי מוגה

”וידבר ה' אל משה לאמר. דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם. יברכך ה' וישמרך. יאר ה' פניו אליך ויחונך. ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום. ושמך את שמי על בני ישראל ואני אברכם.”

דער אויבערשטער זאל געבן יעדערן פון אייך א חתימה טובה און א גמר חתימה טובה,

איר זאלט מצליח זיין אין לערנען נגלה און לערנען חסידות, איהר זאלט אויסוואקסן חסידים יראי שמים און לומדים, אז די רביים זאלן אויף אייך קאנען זאגען, "ראו גדולים שגדלתי".

לקט ברכת הבנים

א גמר חתימה טובה און א שנה טובה ומתוקה.

תשט"ו

בלתי מוגה

”וידבר ה' אל משה לאמר. דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם. יברכך ה' וישמרך. יאר ה' פניו אליך ויחונך. ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום. ושמך את שמי על בני ישראל ואני אברכם”.

איר זאלט האבן א חתימה וגמר חתימה טובה.

דער אויבערשטער זאל העלפן איר¹ זאלט האבן הצלחה אין לימוד תורת הנגלה און לימוד תורת החסידות, אין עבודת התפלה, און אין קיום המצות בהידור³.

א שנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

(1) נשא ו, כבז.

(2) נוסח אחר: איר זאלט מצליח זיין אין לימוד החסידות און לימוד הנגלה און זאלט זיין נרות להאיר, א חתימה וגמר חתימה טובה.

(3) ראה תו"מ ח"ד ריש ע' 228, ובהנסמן שם.

תשט"ז

מוגה

להת' שי' — לפני כל נדרי, ה'תשט"ז:

וידבר גו', דבר גו', יברכך גו', יאר גו', ישא גו', ושמך גו' ואני אברכם

„דער אויבערשטער זאל אייך העלפן, איר זאלט אויסוואַקסן חסידים יראי שמים ולומדים. מען זאל קענען זאָגן אויף אייך, ראו גידולים שגידלתי. איר זאלט האָבן אַ הצלחה/דיקן יאָר אין לימוד התורה בשקידה

לקט ברכת הבנים

ובהצלחה אין קיום המצוות בהידור. אַ חתימה וגמר חתימה טובה בתוך כלל ישראל. אַ גוט יאַר בגשמיות וברוחניות״.

תשי״ז

בלתי מוגה

״וידבר ה' אל משה לאמר. דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם. יברכך ה' וישמרך. יאר ה' פניו אליך ויחונך. ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום. ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם״¹.

דער אויבערשטער זאל העלפן אז איר זאלט אויסוואקסן חסידים לומדים יר״ש.

איר זאלט האבן א חתימה וגמר חתימה טובה בתוך כלל ישראל.

1 נשא ו, כב״ז.

תשי״ח

בלתי מוגה

״וידבר ה' אל משה לאמר. דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם. יברכך ה' וישמרך. יאר ה' פניו אליך ויחונך. ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום. ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם״¹.

דער אויבערשטער זאל אייך געבען א חתימה און א גמר חתימה טובה,

איר זאלט אלע אויסוואקסן יראי שמים, חסידים ולומדים, אויספירן

1 נשא ו, כב״ז.

די כוונה העליונה, וואס דאס איז די כוונה פון נשיאינו רבותינו,
 "בשמחה ובטוב לבב מרוב כל"².

2 תבוא כח, מז.

תשי"ט

מוגה

להת' שי' — לפני כל נדרי, ה'תשי"ט:

אמר פרשת ברכת כהנים ואח"כ:

א חתימה וגמר חתימה טובה, דער אויבערשטער זאל העלפן איר
 זאלט זיין חסידים יר"ש ולומדים, איר זאלט לערנען בשקידה והתמדה
 נגלה דתורה ופנימיות דתורה וואָס דאָס איז חסידות, און אויף פירן זיך
 בהדרכותי ומנהגי'. און אזוי ווי ס'איז אַ שנה מלאה אַ שנה תמימה זאל
 זיין ופרצת ברוחניות אין לערנען נגלה און חסידות, און פון לערנען זאל
 דאָס נמשך ווערן אין אַלע אייערע ענינים און דורך דעם בעניני העולם
 בכללותו, דער לימוד התורה וקיום המצוות זאל זיין אין אַן אופן פון
 ופרצת, און מען זאל אַראָפבריינגען די גאולה שלימה והאמיתית על ידי
 משיח צדקנו שנאמר בו עלה הפורץ לפניהם (אגדת בראשית ס"פ ס"ג.
 רש"י בב"ר ס"פ פה), בטוב הנראה והנגלה.

א חתימה וגמר חתימה טובה.

תש"כ

ברשימת ההנחה תיקן כ"ק אדמו"ר כמה תיקונים

(אחרי שברכם באמרו פרשת כהנים אמר:)

יתן השי"ת שתהיו חסידים, יראי שמים ולומדים, ויקיים בכם
 "הם הכירוהו תחלה" על ידי אור הנגלה והחסידות, ולחדור את העולם

לקט ברכת הבנים

בנר מצוה ותורה ואור אור הנגלה והחסידות, ויהי קאתי מר דא מלכא משיחא שיעלה הפורץ לפנינו, ע"י "ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה", ועד ל"נחלה בלי מצרים".

ויתן לכם השי"ת חתימה וגמר חתימה טובה, בתוככי כלל ישראל.

תשכ"א

בלתי מוגה

"וידבר ה' אל משה לאמר. דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם. יברכך ה' וישמרך. יאר ה' פניו אליך ויחונך. ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום. ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם"¹.

דער אויבערשטער זאל געבן א חתימה בתוככי כלל ישראל, א חתימה וגמר חתימה טובה בטוב הנראה והנגלה.

איר זאלט זיין חסידים יר"ש און לומדים מתאים לרצון רבותינו נשיאינו הק' מיט העלפן און טאן אין הפצת המעינות חוצה, וואס דאס וועט בריינגען ביאת משיח צדקנו² למטה מעשרה טפחים בעגלא דידן.

עס זאל זיין "בקשו פני את פניך הוי" אבקש"³ פנימיות האדם און פנימית העולם, עס זאל זיין "אתהפכא חשוכא לנהורא ומרירו למיתקא"⁴ בגאולה שלימה ואמיתית.

א חתימה און א גמר חתימה טובה.

1 נשא ו, כב"ז.

2 ראה אגה"ק דהבעש"ט – כתר שם טוב בתחלתו. ובכ"מ.

3 תהלים כז, ח. וראה לקו"ת נצבים מר, ביג. דרושי ש"ש סו, ג ואילך. ובכ"מ.

4 ראה זח"א ד, א. הובא בתניא ספ"י.

תשכ"ב

בלתי מוגה

"וידבר ה' אל משה לאמר. דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם. יברכך ה' וישמרך. יאר ה' פניו אליך ויחונך. ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום. ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם"¹.

דער אויבערשטער זאל געבען יעדערן פון אייך א חתימה און א גמר חתימה טובה לשנה טובה ומתוקה.

עס זאל זיין א שנת הצלחה בלימוד הנגלה און א שנת הצלחה בלימוד החסידות, א לימוד המביא לידי מעשה אין קיום מצות בהידור און עבודת התפלה בכלל זה כמובן,

און איר זאלט זוכה זיין מפיץ זיין לימוד התורה עד כמה שידו מגעת אין אן אופן פון מוסיף והולך מוסיף ואור ביז וואנעט עס וועט זיין "כמים לים מכסים"²,

וואס דאס וועט בריינגן משיח צדקינו בעגלא דידן למטה מעשרה טפחים בגאולה האמיתית והשלימה בקרוב ממש.

א חתימה און א גמר חתימה טובה.

1 נשא ו, כבז.

2 ישעי' יא, ט. וראה רמב"ם הל' מלכים בסופן.

תשכ"ג

מוגה

להת' שי' – לפני כל נדרי, ה'תשכ"ג:

וידבר גו', דבר גו', יברכך גו', יאר גו', ישא גו' ושמו גו', ואני אברכם

לקט ברכת הבנים

דער אויבערשטער זאל געבן יעדערן פון אייך און אלעמען צוזאמען האור העולה על כולנה, א חתימה און א גמר חתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בטוב הנראה והנגלה.

איהר זאלט מצליח זיין אין לקח טוב נתתי לכם² וואס האָט גענומען טוב מטוב, און האָט דאָס געגעבן לטובים אלו ישראל³, ביז דאָ למטה מעשרה טפחים אין לימוד הנגלה ולימוד החסידות. ביז אין אָן אופן וואָס יעלה הפורץ לפניכם, אויף מצליח זיין אין לימוד התורה בלי הגבלות, און דאָס זאל דערנאָך אַראָפקומען אין – מביא לידי מעשה, קיום המצות בהידור, און די נקודה התיכונה – עבודת התפלה, און זאל זיין בהצלחה בשניהם יחד, בנגלה וחסידות צוזאמען. וואָס דאָס וועט אייך אַראַפּ בריינגען אַ געזונטן יאָר בגשמיות און אַ געזונטן יאָר ברוחניות, בריאות הנכונה, בגו"ר.

מען זאל גיין מיט אייך אַנטקעגן משיח'ן און מען זאל קענען זאָגן ראו גידולים שגדלנו, במהרה בימינו בקרוב ממשי.

-
- 1 שער היחודה"א רפ"ב. – (נתבאר ג"כ בשיחת כ' מנ"א, ה'תשכ"ב).
 - 2 עיין זח"ג עג, א.
 - 3 מנחות נג, ב. וראה ד"ה וכל אדם (להצ"צ) פ"ד.

תשכ"ד

בלתי מוגה

"וידבר ה' אל משה לאמר. דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם. יברכך ה' וישמרך. יאר ה' פניו אליך ויחונך. ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום. ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם"¹.

דער אויבערשטער זאל יעדערן פון אייך און אייך צוזאמען געבען

* ע"פ סרט הקלטה.
1 נשא ו, כבז.

לקט ברכת הבנים

א חתימה און א גמר חתימה טובה לשנה טובה ומתוקה, בטוב הנראה והנגלה למטה מעשרה טפחים.

און א התעורות תשובה אמיתית, און א תשובה פנימית, און א שבת'דיקע תשובה²,

און מצליח זיין אין לימוד התורה, לימוד הנגלה און לימוד החסידות, און דער לימוד המביא זיין לידי מעשה³ - קיום המצוות בהידור, און עבודת התפלה,

און טאן דאס מתוך בריאות הנכונה, ובאופן דמוסיף והולך מוסיף ואור, עד אשר "לילה כיום יאיר"⁴ - בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש, במהרה בימינו,

אמן כן יהי רצון.

2 ראה בהברכה לכללות אנ"ש לאחרי תפלת המנחה - שהיא תשובה עילאה.

3 ראה קידושין מ, ב. וש"נ.

4 תהלים קלט, יב.

תשכ"ה

בלתי מוגה

"וידבר ה' אל משה לאמר. דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם. יברכך ה' וישמרך. יאר ה' פניו אליך ויחונך. ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום. ושמר את שמי על בני ישראל ואני אברכם"¹.

דער אויבערשטער זאל אייך בענטשן מיט א שנת הצלחה אין לימוד הנגלה און לימוד החסידות מתוך יראת שמים ואהבת השם, און דער לימוד זאל מביא זיין לידי מעשה² קיום המצוות בהידור און בנקודתו אין עבודת התפלה³.

1 נשא ו, כבז.

2 ראה קידושין מ, ב. וש"נ.

3 ראה לקו"ת בלק ע, ד.

מען זאל האבן א התעוררות תשובה אמיתית תשובה עילאה, מתוך שמחה⁴.

און עס זאל אראפקומען אין א חתימה וגמר חתימה טובה על כל השנה כולה בטוב הנראה והנגלה למטה מעשרה טפחים.

4 ראה תניא אגה"ת פי"א.

תשכ"ו

מוגה

להת' שי' — לפני כל נדרי, ה'תשכ"ו:

וידבר גו', כה תברכו גו', יברכך גו', יאר גו', ישא גו', וישם לך שלום, ושמנו את שמי וגו' ואני אברכם.

דער אויבערשטער זאָל געבן אַ חתימה און אַ גמר חתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות בטוב הנראה והנגלה למטה מעשרה טפחים.

איר זאָלט מצליח זיין אין לימוד התורה — לימוד הנגלה ולימוד החסידות — און דער לימוד זאָל מביא זיין לידי מעשה, קיום המצוות בהידור, כולל עבודת התפלה.

ס'זאָל אַלץ אַראָפקומען במחשבה דיבור ומעשה, מיט אַ התעוררות תשובה פנימית בחרטה על העבר וקבלה טובה על להבא.

ס'זאָל זיין אַ הצלחה'דיקער יאָהר, אין לימוד התורה און קיום המצוות בהידור, ביז לקיום היעוד שיבוא גואל צדק ויגאלנו בקרוב ממש ויוליכנו קוממיות לארצנו בעגלא דידן.

תשכ"ז

מוגה

להת' שי' — לפני כל נדרי, ה'תשכ"ז:

וידבר גו' דבר גו' יברכך גו' יאר גו' ישא גו' ושמו גו' ואני אברכם.

דער אויבערשטער זאָל געבן יעדערן פון אייך און אַלעמען צוזאַמען אַ חתימה און אַ גמר חתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בטוב הנראה והנגלה למטה מעשרה טפחים, ובפרט הצלחה רבה ומופלגה אין לימוד הנגלה און לימוד החסידות, און דער לימוד זאָל מביא זיין לידי מעשה קיום המצות בהידור, מתוך בריאות הנכונה ובשמחה ובטוב לבב.

עס זאָל זיין באַ אייך דער הקהל אין לימוד התורה צוזאַמענקלייבן אַלע חלקים פון תורה — פשט, רמז, דרוש, סוד* און מאחד זיין זיי לאחדים כאחד ביז לאחד ממש*. און דורך דערויף אַראָפּבריינגען די אחדות הפשוטה* עס זאָל זיין ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר יחדיו*, און דורך דעם מקרב זיין און מגלה זיין די גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, בעגלא דידן למטה מעשרה טפחים.

אַ גוט יאָר און אַ חתימה און אַ גמר חתימה טובה.

(א) עיין הל' ת"ת לאדמוה"ז פ"א סוס"ד.

(ב) עיין לקו"ת ר"פ נצבים.

(ג) ראה תניא ס"פ כג.

(ד) ראה שבת לא, ב. ובגמרא שם, "לאחת" וביאר רש"י, "יחידה".

(ה) בשוה (רש"י וירא כב, ח).

(ו) במד"ר (פ"א, ב) נגלה ונכסה כו', וברמב"ם הל' מלכים ספ"א, "בחזקת כו' בודא". ועיין מכתב כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע הידוע* בביאור ל' מארז"ל, "בן דוד בא"

או, "דוד בא".

(* אג"ק שלו ח"א ע' שט ואילך. המו"ל.)

תשכ"ח

מוגה

להת' שי' — לפני כל נדרי, ה'תשכ"ח:

וידבר גו' דבר גו' יברכך גו' יאר גו' ישא גו' ושמו גו' ואני אברכם.

דער אויבערשטער זאל בענטשען יעדערן פון אייך און אלעמען צוזאמען מיט א חתימה און א גמר חתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בטוב הנראה והנגלה למטה מעשרה טפחים, כולל הצלחה בכל מעשה ידיכם וביחוד — הצלחה רבה ומופלגה אין לימוד הנגלה און אין לימוד החסידות און דער לימוד זאל מביא זיין לידי מעשה — קיום המצוות בהידור.

און דורכדעם אייננעמען די אייגענע וועלט (די אייגענע ד' אמות און חלקו בעולם) און די גאנצע וועלט.

ובלימוד התורה ובעבודתם (במצות) מיט עבודת התפלה — מאכן פון דער וועלט א דירה לו ית' מתוך שמחה בהצלחה רבה.

און מקרב זיין על ידי זה די גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקינו, דורך התמדה ושקידה בלימוד הנגלה ובלמוד החסידות ביז — אין א אופן אז איהר וועט פועל'ן שיפוצו המעינות חוצה וקאתי מר דא מלכא משיחא בקרוב ממש, אמן כן יהי רצון.

תשכ"ט

מוגה

להת' שי' — לפני כל נדרי, ה'תשכ"ט:

וידבר גו' דבר גו' יברכך גו' יאר גו' ישא גו' ושמו גו' ואני אברכם.

דער אויבערשטער זאל געבן יעדערן פון אייך און אלעמען צוזאמען, כהלשון — ברכנו אבינו כולנו כאחד — א שנת אורה א שנת ברכה וכו'.

לקט ברכת הבנים

מיט אַלע אותיות פון א"ב, ביז אַ שנת תורה – אין לימוד התורה בהתמדה ושקידה סיי אין נגלה סיי אין חסידות, און דער לימוד זאָל מביא זיין לידי מעשה קיום המצות בהידור, און טאָן כל האמור מתוך שמחה וטוב לבב ובבריאות הנכונה,

און אַראָפּבריינגען דאָס למטה מעשרה טפחים, ביז אַז עס וועט זיין דער ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה: נחלה בלי מצרים – באַ אייך אין לימוד התורה, וועט איר דאָס אַראָפּבריינגען און ממשיך זיין דערנאָך אין דעם ונתתי גשמיכם בעתם, אַז אין אַלע ענינים גשמיים² זאָל אויך נמשך ווערן די ברכת ה' פון ופרצת וגו' ביז אין אַן אופן פון נחלה בלי מצרים, מידו³ המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה,

און אַראָפּבריינגען די גאולה הפרטית, איר זאָלט לערנען אַן קיינע מניעות ועיכובים בהצלחה רבה ומופלגה, ביז – אַראָפּבריינגען אויך די גאולה כללית האמיתית והשלימה ע"י משיח⁴ צדקיננו יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו בקרוב ממש, אמן כן יהי רצון.

אַ* חתימה און אַ גמר חתימה טובה.

-
- 1 שבא ע"י בחוקותי תלכו – עמלים בתורה. ועיין אוה"ת עה"פ.
 - 2 אור תורה עה"פ: גשמיכם כו' הגשמיות והחומריות כו'.
 - 3 כמש"נ ונתתי. וראה אוה"ת שם.
 - 4 מדה כנגד מדה – שאז תרבה הדעה והחכמה והאמת כו' (רמב"ם הל' תשובה פ"ט ה"ב) שמשח ילמד תורה את כאו"א (לקו"ת צו יז, א).
- *שייך גם להברכה שאחרי מנחה ש,,הרי נאמרה בפ"ו – וכענין בפ"ע – לאחר סיום ברכת הת' ש"י בסיום עריהכ"פ ובהתחלת יום הקדוש".

תש"ל

בלתי מוגה

"וידבר ה' אל משה לאמר. דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם. יברכך ה' וישמרך. יאר ה' פניו אליך ויחנוך. ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום. ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם"¹.

לקט ברכת הבנים

דער אויבערשטער זאל בענטשן יעדערן פון אייך און אלעמען צוזאמען בתוך כלל ישראל אויף א חתימה און א גמר חתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בטוב הנראה והנגלה למטה מעשרה ספחים.

ס'זאל זיין הצלחה רבה ומופלגה אין לימוד התורה, נגלה וחסידות, און דער לימוד זאל מביא זיין לידי מעשה², הידור בקיום המצות און עבודת התפלה במיוחד.

און אזוי ווי דער יאר האט זיך אנגעהויבן מיט א שבת, ו'גופא בתר רישא אזיל³, זאל זיין דער גאנצער יאר שבת מן המזיקין⁴ וכל ענינים המבלבלים צו לימוד התורה און צו קיום המצות, און מען זאל גיין "מחיל אל חיל"⁵, זיין חסידים יר"ש און לומדים,

און זוכה זיין בתוך כלל ישראל בקרוב ממש צו שנת אורה ושנת ברכה ושנת תורה, צו די שנה שנת גאולה די גאולה האמיתית והשלימה בקרוב ממש ע"י משיח צדקנו.

2 קידושין מ, ב. ושי"נ.

3 עירובין מא, א. וראה סוטה מה, ב.

4 ראה יל"ש בחוקותי רמז תערב מתור"כ שם.

5 תהלים פד, ח. וראה ברכות ומו"ק בסופו.

תשל"א

מוגה

להת' שי' — לפני כל נדריי, ה'תשל"א:

וידבר גו' דבר גו' יברכך גו' יאר גו' ישא גו' ושמו גו' ואני אברכם.

דער אויבערשטער זאל אייך בענטשן, בהוספה צו דער ברכה הכללית אין וועלכער יעדערער פון אייך איז נכלל, עס זאל זיין הצלחה רבה ומופלגה אין לימוד התורה, נגלה וחסידות, מתוך יראת שמים, און דער לימוד זאל מביא זיין לידי מעשה, הידור בקיום המצות². און לערנען תורה בשובה ונחת און קיינע מניעות ובלבולים, און גיין מחיל אל חיל³,

1 הזמן דברכת הבנים. וראה ספרי ורש"י (ואתחנן ו, ז): לבניך אלו התלמידים.

2 עיין הל' ת"ת (לאדה"ז) פ"ד ס"ג. תקו"ז בהקדמה (ו, א).

3 ראה ברכות בסיומה: ת"ח כו' ילכו מחיל אל חיל. שו"ע אדה"ז ר"ס קנה.

איר זאָלט זיין חסידים יראי שמים און לומדים, און זוכה זיין ע"י לימוד התורה איצטער, עס זאָל זיין ותלמודו בידו בביאת משיח צדקנו, וואָס ילמד את כל העם כולו – וועט איר זיין פון די ערשטע וואָס איר וועט זוכה זיין ללמוד אויך תורתו, ע"י ההכנה פון לימוד פנימיות התורה עתה, מתוך שמחה וטוב לבב.

און דאָס זאָל אויך נכלל ווערן אין דער חתימה וגמר חתימה טובה לשנה טובה ומתוקה, בטוב הנראה והנגלה, למטה מעשרה טפחים, בגשמיות וברוחניות גם יחד, און אין אַן אופן פון „כבוד לעמך תהלה ליראיך כו' שמחה לארצך וששון לעירך“, ביז „ועריכת נר לבן ישי משיחך“, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו בקרוב ממש.

-
4	ראה לקו"ת צו יז, א (ובהנסמן שם). דרמ"צ קי, ב.
5	ראה פרש"י עה"פ שה"ש א, ב בסופו. ובהנסמן בהערה הקודמת.
6	ובדוגמת המבואר בלקו"ת (תוריע כג, א. ובכ"מ) בפירוש מרז"ל (פסחים ג, א. וש"נ) אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו, שע"י הלימוד בעוה"ז שזוכה ללמוד ג"כ בג"ע כו". וי"ל, שעד"ז הוא גם בנוגע לתורתו של משיח (ראה תניא רפ"ז).

תשל"ב

מוגה

להת' שי' — לפני כל נדרי, ה'תשל"ב:

וידבר גו' דבר גו' יברכך גו' יאר גו' ישא גו' ושמו גו' ואני אברכם.

דער אויבערשטער זאָל בענטשן יעדערן פון אייך און אייך אַלעמען צוזאַמען, איר זאָלט האָבן הצלחה רבה ומופלגה אין לימוד התורה, סיי אין נגלה סיי אין חסידות, ושניהם כאחד יהלכו, און דער לימוד זאָל זיין ווי חכמינו ז"ל זאגן לימוד מביא לידי מעשה — קיום המצות בהידורי.

און דאָס זאָל זיין מתוך בריאות הנכונה בגשמיות וברוחניות גם יחד,

-
(א	להעיר מברכות מט, סע"ב. שער היחווה"א (רפ"ב) ובכ"מ, ולהעיר ממדרז"ל עה"פ ברך אותם (ויחי מט, כח).
(ב	שלא בערך. וכיון דאיפלג איפלג (גטין כח, א).
(ג	כיון שהלימוד הוא בהצלחה כו'.

לקט ברכת הכנים

ובשמחה וטוב לבב, און ווי גערעדט פריער^ד מתוך התעוררות תשובה אמיתית ושלמה וואָס דאָס איז דאָך אַתדבקות רוחא ברוחא, ווי ער איז מבאר בארוכה אין אגה"ת, עס זאָל ניט זיין קיינע העלמות והסתרים,

איר זאָלט זיין חסידים יראי שמים ולומדים און נרות להאיר כרצון ובנתינת כח רבותינו נשיאינו הקדושים, און אייננעמען די וועלט בתורה^ה,

און דורך אייך וועט לייכטער ווערן אייננעמען די וועלט לכל אחד ואחת מבני ישראל בכל מקום שהם,

און מאַכן אַ דירה לוי'ת בתחתונים, בשמחה וטוב לבב, עד ביאת גואל צדק, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו. אמן כן יהי רצון.

אַ חתימה און אַ גמר חתימה טובה בתוך כלל ישראל בטוב הנראה והנגלה.

ד) בהברכה כללית – לאחר תפלת מנחה.

ה) וכמדובר בזה מט"ו שבט ואילך (ראה לקו"ש ח"ו ע' 312. ח"ז ע' 266 ואילך.

ח"ח ע' 352 ואילך. ע' 365 ואילך.

ו) ששייך בעיקר לתורה וכמרז"ל דעתה אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד"א של

הלכה, ועיין תניא פנ"א-נג. ספ"ז.

ואי"ז סותר להמבואר בכ"מ (וראה גם לקו"ש ח"ח ע' 352 ואילך. ח"ט ע' 348 הערה

11) שענין הדירה שייך בעיקר למצות – כי ענין ה"דירה" כלול משנים: (א) „לו ית"י

(ב) „בתחתונים", ובענין הא- העיקר תורה (כמובן מתניא שם וכו'): בענין הב' – העיקר

מצות, כמבואר בתניא פל"ז*,

(* ראה לקו"ש ח"טז ע' 441 והערה 57 שם.

תשל"ג

מוגה

להת' שי' – לפני כל נדרי, ה'תשל"ג:

וידבר גו' דבר גו' יברכך גו' יאר גו' ישא גו' ושמו גו' ואני אברכם.

דער אויבערשטער זאָל אייך בענטשן בתוך כלל ישראל, און מצליח

זיין – איר'ט האָבן אַ חתימה און אַ גמר חתימה טובה, און מצליח זיין בכל

לקט ברכת הכנים

הענינים בכלל, און אין לימוד התורה, נגלה און חסידות, און קיום המצות
בהידור במיוחד,

און די אַלע ענינים זאָלן זיין אין אַן אופן פון בשוּבָה ונחת תושעון.

איר זאָלט זיין חסידים, יראי שמים און לומדים און נרות להאיר,

און די רביים זאָלן אויספירן דורך אייך די שליחות בעלמא דין,
נשמות בגופים, אויף מאַכן דירה לו ית' בתחוננים, מתוך שמחה וטוב
לבב,

ובקרוב ממש, בתוככי כלל ישראל, לערנען תורתו של משיח, בגאולה
האמיתית והשלימה, במהרה בימינו יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות
לארצנו.

האָט אַ חתימה און אַ גמר חתימה טובה בכל ענינים אלו, בטוב
הנראה והנגלה, למטה מעשרה טפחים.

תשל"ד

מוגה

להת' שי' — לפני כל נדרי, ה'תשל"ד:

וידבר גו' דבר גו' יברכך גו' יאר גו' ישא גו' ושמו גו' ואני אברכם.

דער אויבערשטער זאָל אייך בענטשן און מצליח זיין בתוככי כלל
ישראל אין די אַלע ברכות וואָס מען האָט גערעדט פריער*,

און אויך, וואָס איז נוגע במיוחד צו תלמידי ישיבות — עס זאָל זיין
דער לימוד בתורה הנגלה והחסידות בהתמדה ושקידה, און אַ לימוד
המביא לידי מעשה, ולימוד מתוך מנוחה ושמחה וטוב לבב,

און אויפשטורעמען! די וועלט מיט לימוד התורה (פריער) אליבא
דנפשי', און מיטן לימוד התורה (שלאחרי זה) ווי ס'איז חכמתו ורצונו של

* בהברכה כללית — לאחר תפלת מנחה.

1 כמובן ממרוז"ל (תענית ד, א. ובפרש"י שם ד"ה אורייתא).

הקב"ה²,

און דורך דעם אַראָפּבריינגען בקרוב ממש לימוד תורתו של משיח³
וואָס ילמד תורה את כל העם כולו,

„ותלמודו בידו“⁴ – אָט די וואָס וועלן קומען מיט תורה געלערנטע
במשך זמן הגלות⁵,

און עס וועלען זוכה זיין דערצו במיוחד ובפרט אָט די וואָס וועלען
מוסיף זיין אויף לימוד לעצמו אויך לימוד עם זולת⁶,

און טאָן אין די אַלע ענינים מתוך בריאות הנכונה בגשמיות וברוחניות
גם יחד.

האָט אַ חתימה און אַ גמר חתימה טובה לשנה טובה ומתוקה.

- 2 ראה פסחים סח, ב דכן הוא גם בכללות עבודת האדם: מעקרא כו' אדעתא
דנפשא. – להעיר משער הגלגולים סוף ה"ד. ס' הגלגולים פ"י.
- 3 קה"ר עה"פ יא, ח. וראה פרש"י לשה"ש א, ב.
- 4 ראה לקו"ת שה"ש כב, ד. ועוד.
- 5 ראה תניא רפל"ז – שכן הוא בכללות ג"כ.
- 6 צדקה רוחנית. ולהעיר ממרו"ל עה"פ מאיר עיני שניהם ה' (תמורה טז, א. וראה
תניא בהקדמה).

תשל"ה

מוגה

להת' שי' – לפני כל נדרי, ה'תשל"ה:

וידבר גו' דבר גו' יברכך גו' יאר גו' ישא גו' ושמו גו' ואני אברכם.

דער אויבערשטער זאָל בענטשן יעדערן פון אייך און אייך אַלעמען
צוזאַמען מיט דער ברכה וואָס האָט זיך גערעדט פריער, וואָס בכללותה
איז דאָס – אַ חתימה וגמר חתימה טובה בגשמיות וברוחניות גם יחד
למטה מעשרה טפחים בטוב הנראה והנגלה (מיט די פרטים ווי גערעדט
פריער).

לקט ברכת הבנים

נוסף על זה – הצלחה רבה ומיוחדת אין דער שליחות מיוחדת וואָס עס האָט יעדערער פון אייך און איר אַלע צוזאַמען – לערנען תורה בהתמדה ושקידה, נגלה וחסידות, און לימוד מתוך דחילו ורחימו וואָס איז סלקא לעילא, און דאָס פועל'ט דערנאָך אויך כל פעולתו למטה, אכא"כ לימוד המביא לידי מעשה – קיום המצות בהידור,

און אייננעמען די וועלט מתוך שמחה וטוב לבב ובקלות,

דעם עולם קטן זה האדם, און עולם כפשוטו – עס זאָל זיין אַ וועלט פון תורה, וועט דאָס זיין אַ וועלט פון תורה אור און (דורך דער מעשה –) פון נר מצוה,

און ליכטיק מאַכן דעם חושך הגלות: כפשוטו וברוחניות, ובקרוב ממש, ומתוך הרחבה,

וע"י אור התורה צוזאַמען מיט נר מצוה, נגלה וחסידות ויפוצו מעינותיך חוצה – אַראָפּבריינגען בקרוב ממש די גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

(א) תניא פ"מ ובקו"א לשם.

(ב) ראה אגה"ק ס"ד – הפעולות בזה דצדקה ותפלה.

תשל"ו

מוגה

להת' ש"ו – לפני כל נדרי, ה'תשל"ו:

וידבר גו' דבר גו' יברכך גו' יאר גו' ישא גו' ושמו גו' ואני אברכם.

דער אויבערשטער זאָל אייך בענטשן און מצליח זיין, יעדערן פון אייך און אייך אַלעמען צוזאַמען, בתוככי כל תלמידי תומכי תמימים בכל מקום שהם וכל תלמידי-הישיבות בכל מקום שהם, מיט אַ חתימה וגמר חתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בטוב הנראה והנגלה, ווי גערעדט פריער אין דער ברכה הכללית,

ובמיוחד בהנוגע צו אייך – אויף זיין נרות להאיר ווי רבותינו נשיאינו האָבן געוואָלט, וואָס דאָס איז אויך אַ נתינת כח,

לקט ברכת הכנים

לערנען תורה, סיי נגלה סיי חסידות, בהתמדה ושקידה, ביז אין אָן אופן אַז בשעת'ן לערנען זאָל זיין תורתו אומנתו, און דערפון זאָל אויך נמשך ווערן על כל היום כולו,

און די צייט ווען מ'איז אין ישיבה — זאָל האָבן אַ השפעה אויך דערנאָך ווען מען גייט אַרויס פון ישיבה אויף אויפּטאַן (לעשות לו ית' דירה בתחתונים) בעולם התחתון שאין תחתון למטה ממנו,

און טאָן די אַלע ענינים מתוך שמחה וטוב לבב, ובריאות הנפש והגוף, און גיין מחיל אל חיל, נשמה בגוף, בכל הענינים ביז — עולמך תראה בחיידך*.

איר זאָלט זיין חסידים, יראי שמים און לומדים, און מ'זאָל הערן פון אייך בשורות טובות תמיד כל הימים.

דאָס אַלץ זאָל נכלל ווערן אין דער חתימה וגמר חתימה טובה למטה מעשרה טפחים, ובעגלא דידן,

ביז צו דער גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, וואָס דעמאָלט וועט מען לערנען תורה מפי משיח, תורה הפנימית, און פון איר אויך תורה הנגלית כמבואר באגרת הקודש* פון דעם אַלטן רבי'ן,

ובקרוב ממש.

(א) ראה ברכות יז, א. ב"ב ספ"א.

(ב) סכ"ו בסיימה.

(ג) מזכירים זכות אבות — תמיד פ"ג מ"ד (בתחלת עבודת יוהכ"פ — להירוש' הובא ברש"י ותוס' מנחות ק, א). ושמו שניאור (תורה הנגלית והפנימית — הבעש"ט הובא במגילת יט"כ — ונעשים שם אחד) זלמן (אותיות — לזמן. ועיין לקוטי לוי"צ אגרות ריח ואילך).

תשל"ז

מוגה

להת' שי' — לפני כל נדרי, ה'תשל"ז:

וידבר גו' דבר גו' יברכך גו' יאר גו' ישא גו' ושמו גו' ואני אברכם.

אין הוספה צו דער ברכה כללית, וואָס יעדערער פון אייך, און אַלע

לקט ברכת הבנים

צוזאַמען זיינען אין דערויף נכלל, כמובן וגם פשוט – זאָל דאָס אויך אַראָפקומען בפרטיות אין דעם ענין מיוחד, וואָס דאָס איז די מצוה דהוה זהיר בה טפּי— דער ענין פון לימוד התורה, סיי נגלה סיי חסידות, בהתמדה ושקידה ובחיות, אין אַן אופן פון מחי' חיים –

אויפלעבן אַלע חברים אַרום זיך, און אויפלעבן די ראשי ישיבות און די משפיעים און די משגיחים, נאָכמער ווי זיי זיינען מצד עצמם²,

און דורך דערויף אויפלעבן די אַלע ישיבות, און דורך זיי אַלע זייערע סניפים, און ישיבות דוגמתם, ומהם יראו וכן יעשו רבים.

און טאָן די אַלע ענינים בשמחה ובטוב לבב, ווי גערעדט אין דער ברכה כללית ג' פעמים³, וואָס ג' פעמים הוי חזקה.

און דאָס זאָל אויך אַראָפקומען אין אַן אופן פון לימוד שמביא לידי מעשה – הידור בקיום המצוות, אָנהויבנדיק פון עבודת התפלה⁴, און טאָן די אַלע ענינים באופן דמוסיף והולך ואור,

ובפרט אַז דער ענין התפלה איז דאָך דער ענין פון שבת⁵, וואָס דאָס איז דער ענין פון תשובה⁶, ובמיוחד בשנה זו, וואָס התחלתה איז דאָך יו"ט של ר"ה שחל להיות בשבת, און מ'שטייט דאָך – ערב פון שבת שבתון.

וואָס דאָס קומט אויך צוזאַמען דערמיט וואָס מ'טוט דאָס מתוך מנוחה אמיתית בשובה ובשלוה, און דאָס ווערט די הכנה קרובה צוזאַמען מיט די ענינים פון יפוצו מעיינותיך חוצה – צו דעם לא בחפזון תצאו, נאָר בשובה ונחת תושעוין⁷, בקרוב ממש בביאת משיח צדקנו,

וואָס דעמולט וועט מען לערנען תורה מפיו של משיח, און אויך אין אַן אופן פון מפייץ זיין תורתו, ותלמודו בידו⁸ – די וואָס האָבן געטאָן אין דערויף ביז איצטער, און דורך זיי אויך אַלע איבעריקע.

-
עין אגה"ק סוס"ז.	1
ראה תענית ז, א.	2
עוד בזמן הגלות.	3
לקו"ת בלק ע, ב.	4
לקו"ת בהר מא, א.	5
דהאדם (שבת אותיות תשב – אגה"ת פ"י) ודכל העולם (ששב ועולה כו')
כמשי"נ ויכולו גו' וכל צבאם (ראה אוה"ת בראשית מב, ב ואילך).	6
ראה סיום המשך וככה תרל"ז.	7
ראה לקו"ת בהר מ, ב. בחוקתי מח, ג. ואתחנן ו, ג.	8

לקט ברכת הבנים

וכאמור, אין אָן אופן פון שמחת עולם על ראשם⁹, צוזאמען מיט והי' לך הוי' לאור עולם¹⁰,

דורך ישראל ואורייתא וקוב"ה כולא חד.

עס זאָל זיין אַ חתימה וגמר חתימה טובה בכל הפרטים האמורים פריער (גלייך נאָך מנחה), ובכל הפרטים וואָס ס'רעדט זיך בכל מקום,

און אויך — בהוספה צו די ברכה כללית (וואָס דאָס קומענדע איז אויך דאָרטן) — ס'זאָל זיין אַ שנת אורה, און — פון אַלע אותיות פון אל"ף בי"ת, מיט אַלע צירופים, ביז צו שנת תורה,

וואָס דאָס איז אויך שייך לכל בני ובנות ישראל בכל מקום שהם,

און די וואָס זיינען אין עמוד התורה, וואָס תורה איז דאָך „תורה אור“ — זאָלן זיי דאָס אַרויסבריינגען נאָכמער בגילוי ובאור,

אויך אין אָן אופן פון מאַכן ליכטיק די לעצטע רגעים פון דעם חושך הגלות, און אַראָפּבריינגען דעם אור הוי', ובקרוב ממש.

9 ישעי' לה, י. נא, יא.

10 ישעי' ס, יט.

תשל"ח

מוגה

להת' שי' — לפני כל נדרי, ה'תשל"ח:

דער אויבערשטער זאָל בענטשן און מצליח זיין יעדערן פון אייך בתוככי כלל ישראל,

נוסף אויף די ברכה האמורה (אחרי תפלת מנחה), וואָס יעדערער פון אייך איז אין דערויף נכלל,

עס זאָל זיין —

וידבר גו' דבר גו' יברכך גו' יאר גו' ישא גו' ושמו גו' ואני אברכם,

לקט ברכת הכנים

עס זאל אַראָפּקומען ביי יעדערן פון אייך, און ביי אַלעמען צוזאַמען,
ובכל מקום וואו זיי געפינען זיך – תלמידים, און אידן עוסקים בתורה –

הצלחה רבה ומפלגה אין לימוד התורה, סיי נגלה און סיי חסידות,
און דער לימוד זאל זיין מביא לידי מעשה – קיום המצוות, און קיום
המצוות בהידור, ובהידור אמיתי,

וכ"ז בהקדמת עבודת התפלה.

און אזוי ווי ס'איז דאָך אַ שנת העיבור, און אַ שנת העיבור בשלימותה
(כאמור לעיל), און אזוי ווי אין תורה גופא איז דאָך אויך דאָ „שמש ולבנה“
– תושב"כ ותושבע"פ –

זאל ביי יעדערן פון אייך, און ביי אַלע לומדי תורה, זיין די השלמה
מלאה פון דעם „מונין ללבנה“ מיטן „מונין לחמה“,

און דאָס זאל נאָך מוסיף זיין בכל הענינים האמורים אין דער ברכה
פון פריער, און די ברכה פון איצטער.

ס'זאל זיין אַ שנת תורה, סיי נגלה און סיי חסידות,

און דאָס זאל זיין אין אַן אופן המאיר בגלוי – אַ שנת אורה,

ובכל אלו זאל זיין אַ שנת ברכה והמשכה ביז למטה מטה, אויף
לעשות לו ית' דירה בתחתונים.

איר זאלט זיין חסידים יראי שמים ולומדים, און נרות להאיר, און טאָן
די אלע ענינים באופן דמוסיף והולך ואור, ובשמחה ובטוב לבב.

און יעדער איד, און אַלע אידן, און איר בכלל – זאלן בקרוב זוכה זיין
ללימוד תורתו של משיח,

יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, וילמד תורה את כל העם
כולו –

ובפרט ווי די לוחות האחרונות שניתנו ביוהכ"פ, ביום הקדוש –
באופן דכפליים לתושי'.

תשל"ט

מוגה

להת' שי' — לפני כל נדרי, ה'תשל"ט:

דער אויבערשטער זאל בענטשן יעדערן פון אייך און אייך אלעמען צוזאמען, מיט אלע לומדי תורה בכל מקום שהם, בתוככי כללות ישראל,

נוסף אויף די ענינים וואָס מ'האַט גערעדט גלייך נאך תפלת מנחה, אויף וועלכע מ'זאָגט¹ אַז „אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה“ — און איצטער האַלט מען דאָך אויך אין דעם זמן וואָס נאָך תפלת מנחה,

אַז נוסף על כל האמור זאל זיין די ברכה המשולשת בתורה הכתובה ע"י משה רבינו, כאמור², וידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם, יברכך ה' וישמרך, יאר ה' פניו אליך ויחונך, ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום, ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם³,

איר זאלט מצליח זיין בהצלחה מופלגה אין לימוד התורה הנגלית, און אין לימוד התורה הפנימית (און ביידע צוזאמען), וואָס בדורנו נתגלתה, פנימיות התורה, אין תורת החסידות פון רבותינו נשיאינו,

אָנהויבנדיק פון דעם בעש"ט, און דער מגיד, דער אַלטער רבי, דער מיטעלער רבי, דער צ"צ, דער רבי מהר"ש, דער רבי נ"ע, און כ"ק מו"ח אדמו"ר, וואס זיי זיינען אויך נשיאי כל ישראל,

און דער לימוד זאל זיין מביא לידי מעשה — קיום המצוות, און קיום המצוות בהידור, וע"י הקדמת עבודת התפלה⁴.

און אזוי ווי דער יאָר קומט דאָך לאחרי ההשלמה פון אַ מחזור לבנה

1 ברכות ו, ב.

2 נשא ו, כב-כו.

3 ראה רמב"ם הל' תפלה (נ"כ) פט"ו ה"ז. — בפרש"י עה"ת (שם) הביא ב' הפירושים

שבחולין מט, א.

4 ראה לקו"ת ברכה צו, ב. ובכ"מ.

און עס הויבט זיך אָן אַ מחזור חדש – זאָל זיין אַ חידוש⁵ אין כל ענינים אלו, אָנהויבנדיק פון לימוד התורה – באופן פון „חדשים“ ממש, און בקיום המצוות, און אין „כל מעשיך יהיו לשם שמים“ און „בכל דרכיך דעהו“⁶,

און משפיע זיין אויף אַלע אַרום אייך, און אויף דער סביבה, און אויף כל בני ישראל בכל מקום שהם⁷ – להוסיף בלימוד התורה ובקיום מצוותי, בכל הפרטים, ומתוך שמחה וטוב לבב⁸, ובהקדמת התשובה (תשובה עילאה)⁹, וואָס דעמולט ווערן אַלע מעשים¹⁰ „מעשים טובים“¹¹.

און דאָס זאָל ממשיך זיין אַ ברכה והצלחה אויך אין אייערע ענינים פרטיים, און אין די ענינים הפרטיים פון כל עמנו בניי בכל מקום שהם,

און ס'זאָל זיין שלימות העם, פאַרבונדן צוזאַמען מיט שלימות התורה, און פאַרבונדן צוזאַמען מיט שלימות הארץ – ארץ ישראל לגבולותי, ובקרוב ממש – אויך דער קיום היעוד אז „ירחיב ה' אלקיך את גבולך“, בטוב הנראה והנגלה, בביאת משיח צדקנו, בגאולה האמיתית והשלימה,

און אויך ביז דעמולט, אין די לעצטע טעג פון גלות, זאָל זיין דער „ואולך אתכם קוממיות“, אַז יעדער איד און אַלע אידן וועלן שטיין „ביד רמה“, בכל הענינים ובהפרטים ופרטי פרטים.

איר זאָלט גיין מחיל אל חיל אין לימוד התורה וקיום מצוותי, און האָבן כל המצטרך בגשמיות וברוחניות, ובגשמיות וברוחניות גם יחד,

אַז ס'זאָל זיין אַ שנת אורה, עם כל הברכות וואָס יעדערע פון זיי

5 ש„ישראל מונין ללבנה“ (סוכה כט, א), ו„הן עתידין להתחדש כמותה“ (ברכת קידוש לבנה מסנהדרין מב, א).

6 פרש"י תבוא כו, טז. וראה גם פרש"י יתרו יט, א. עקב יא, יג.

7 להעיר מתורת הבעש"ט שצ"ל מסנ"פ באהבת ישראל אפילו בזה שלא ראהו מעולם (היום יום ע' קיג. וברמב"ם הל' דעות (פ"ו ה"ג), „את כל אחד ואחד מישראל“. וראה קונטרס אהבת ישראל.

8 ראה רמב"ם סוף הל' לולב.

9 ראה אנה"ת פ"א (ק, סע"ב ואילך): תשובה עילאה שהיא בשמחה רבה.

10 י"ל גם „מעשיך לשם שמים“.

11 ראה תו"א מג"א בתחלתו. ובלקו"ת שמע"צ פה, א: להיות המעשים טובים ומאירים כו' צ"ל בחי' תשובה. ושם „אין הפי' תשובה בו' מעבירות כו' אלא תשובה כו' שהוא להשיב את הנפש למקורה ושרשה כו'“ – תשובה עילאה.

לקט ברכת הכנים

הויבט זיך אַז מיט איינע פון כ"ב אותיות התורה — „נגילה ונשמחה בך”¹² — בעשרים ושנים אותיות שכתבת לנו בתורה”¹³,

און דאָס זאָל מחיש זיין נאַכמערער דעם „זכו אחישנה”¹⁴ אין דעם „בעתה אחישנה”¹⁵ — אַראָפּבריינגען די גאולה האמיתית והשלימה ע”י משיח צדקנו, מיט כל הענינים האמורים,

און אויך ביז דעמולט האָבן הצלחה רבה ומופלגה אין די אַלע ג’ קוין תורה עבודה וגמ”ח,

און האָבן בשורות טובות פאַר יעדער איד און פאַר אַלע אידן,

ביז צו דער בשורה הכי טובה — די גאולה האמיתית והשלימה, „מה נאוו על ההרים רגלי מבשר גו’ מבשר טוב”¹⁶, אַז אָט קומט משיח צדקנו,

און גיין מקבל זיין פניו מתוך שמחה וטוב לבב, „בנערינו ובזקנינו בבנינו ובבנותינו”, און „כספם וזהבם אתם” „קהל גדול ישובו הנה”, במהרה בימינו ממש.

12 שה”ש א, ד.

13 שהש”ר פ”א, ד (קרוב לסופו).

14 סנהדרין צח, א. וראה ד”ה אל תצר לאדהאמ”צ (מאמרי אדהאמ”צ דברים ח”א

ע’ ב ואילך. מט ואילך).

15 ישע”י ס, כב.

16 ישע”י נב, ז.

תש”מ

מוגה

להת’ שי’ — לפני כל נדרי, ה’תש”מ:

וידבר גו’ דבר גו’ יברכך גו’ יאר גו’ ישא גו’ ושמו גו’ ואני אברכם.

בהוספה אויף דער ברכה וואָס מ’האָט גערעדט גלייך נאָך מנחה, וואָס יעדערער פון אייך און איר אַלע צוזאַמען זייט אין דערויף נכלל,

קומט אויך צו דאָס וואָס איר זייט פון די „יורו משפטיך ליעקב

לקט ברכת הבנים

ותורתך לישראל! (שיעור חומש פון יוהכ"פ זה, ווי כ"ק מו"ח אדמו"ר
האָט איינגעשטעלט), שבת לוי, וויבאַלד אַז מ'האָט אייך אַריינגעשטעלט
אין ד' אמות של תורה? –

זאָלט איר לערנען תורה מיט התמדה ושקידה גדולה, און מיט אַ
הצלחה מופלגה,

און איר זאָלט אויך איינווירקן? אויף דער גאַנצער סביבה, אַז דאָרטן
זאָל אויך פאַרשטאַרקט ווערן און פאַרשפּרייט ווערן דער לימוד התורה,
סיי נגלה און סיי חסידות.

און ווי דער שיעור חומש פון היינט ערב יוהכ"פ – „תורה צוה לנו
משה מורשה קהלת יעקב“⁴, אַז דאָס קומט אָן בירושה צו יעדער אידן און
צו אַלע אידן עד סוף כל הדורות,

זאָל מען נוצן און אויסנוצן די ירושה, לויט ווי דער אויבערשטער
וויל און ווי משה רבינו האָט איבערגעגעבן, אין אַן אופן וואָס לימוד מביא
לידי מעשה⁵.

און תורה איז דאָך דער כלי ממשך ברכותיו של הקב"ה בכל
המצטרך, בגשמיות וברוחניות,

וואָס בנוגע צו תלמידי ישיבות – תלמידי ישיבות תומכי תמימים,
ועל ידם זאָל דערגיין צו די תלמידים פון אַלע ישיבות, ולאחרי כל איז
דאָך יעדער איד אַ תלמיד פון דער ישיבה פון דעם אויבערשטן? – איז
די ברכה אַז יעדערער זאָל לערנען תורה בהתמדה ושקידה, און „יפוצו
מעינותיך חוצה“, אויך פנימיות התורה, ווי זי איז נתבאר געווארן אין
תורת החסידות ע"י רבותינו נשיאינו.

- 1 ברכה לג, י. בברכת שבת לוי.
- 2 ראה רמב"ם סוף הל' שמיטה ויובל: לא שבת לוי בלבד אלא כל איש ואיש כו' אשר נדבה רוחו אותו כר להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו כו'.
- 3 כנ"ל: יורו משפטיך גו' ותורתך.
- 4 ברכה שם, ד.
- 5 ראה קידושין מ, ב.
- 6 כדחז"ל (תו"כ עה"פ בחוקותי כו, ג – הובא בפרש"י שם) אם בחוקותי גו' ואת מצוותי גו' – שתהיו עמלים בתורה כו' ע"מ לשמור ולקיים כו' – ונתתי גו'.
- 7 שציווה את כא"א ללמוד תורה. וראה הל' ת"ת לאדה"ז פ"א ס"ד שהציווי הוא ללמוד כל התורה כולה.

לקט ברכת הכנים

און דאָס זאָל נאָך מוסיף זיין אין ברכת ה' אין דער חתימה און גמר חתימה טובה לשנה טובה ומתוקה, בטוב הנראה והנגלה.

און עס זאָל זיין שלימות ארצנו הקדושה⁸, „ארץ אשר גו' תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה⁹“, צוזאמען מיט אייער שלימות אין לימוד התורה, און די שלימות פון לימוד וקיום התורה פון יעדער אידן און אַלע אידן,

און דאָס זאָל ברענגען צו די שלימות פון כל עמנו בני ישראל בכל מקום שהם,

ובקרוב ממש – צו דער גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, וואָס דעמולט וועט זיין די שלימות כל העולם כולו¹⁰, כהברכה פון תכלית השלימות – וואָס דאָס איז דער אויבערשטער.

– עס זאָל אַלעס אַראָפּקומען בטוב הנראה והנגלה, נאָך אין די לעצטע טעג פון גלות,

און דאָס זאָל נאָכמער צוהיילן די גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

אמן כן יהי רצון.

8 בהבא לקמן – כהמשך ל"אם בחוקותי גו'" – וישבתם לבטח בארצכם, ואתם תהיו לי לעם, ואולך אתכם קוממיות.

9 עקב יא, יב

10 ראה תו"ח ויחי זה, א. צו, ג-ד. אוה"ת ויחי (כרך ו) תשכח, ב ואילך. וככה תרל"ז פי"ז ואילך.

תשמ"א

מוגה

להת' שי' – לפני כל נדרי, ה'תשמ"א:

וידבר גו' דבר גו' יברכך גו' יאר גו' ישא גו' ושמו גו' ואני אברכם.

ס'איז דאָך מעצמו מובן אַז אַלע וואָס געפינען זיך דאָ זיינען נכלל

לקט ברכת הכנים

אין די ברכות און אין כל הענינים וואָס האָבן זיך גערעדט נאָך תפלת המנחה, בעלות המנחה פון ערב שבת קודש און ערב יום הקדוש, וואָס דאָס איז געווען אין אַן אופן פון „נצבים . . כולכם² לפני ה' אלקיכם³”.

בהוספה על זה קומט צו ביי אייך אַז איר זייט פון די וואָס דער אויבערשטער זאָגט אויף זיי⁴, „אני חלקך ונחלתך”, ווי דער רמב"ם⁵ זאָגט אַז דאָס גייט אויף די וואָס „נדבה רוחו כו” צו אָפגעבן זיך מיט לעמוד לשרתו – לימוד התורה, נגלה און חסידות⁶, בהקדמת עבודת התפלה⁷, לימוד המביא לידי מעשה, שלימות הלימוד, וואָס דעמולט איז „גדול לימוד שמביא לידי מעשה”⁸ – קיום המצוות ובהידור –

זאָל ביי אייך אויך מקויים ווערן, ובגלוי, דער ענין פון „אני חלקך ונחלתך” – הצלחה רבה ומופלגה אין לימוד התורה הנגלה ופנימיות התורה, וואָס בדורנו נתגלתה בתורת החסידות,

און דאָס זאָל אויך זיין פאַרבונדן מיט „נחלתך” – עס זאָל זיין מנוחת הנפש ומנוחת הגוף, אַ גוף בריא ושלם⁹, כדי צו קענען לערנען תורה און מקיים זיין אירע מצוות בתכלית השלימות,

און שטייגן ביז אין אַן אופן פון „יגדיל תורה ויאדיר”¹⁰.

און דורך דעם אַלעם, און בכלל דורך „יפוצו מעינותיך חוצה”¹¹ – נאָכמער מקרב זיין און מזרו זיין און אַראָפברענגען למטה מעשרה –

1 שעלי אמרו חז"ל: לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה, שהרי אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה (ברכות ו, ב. וראה בארוכה ד"ה לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה כו', תרצ"א (סה"מ קונטרסים ח"א רג, ב ואילך). ובכ"מ).

2 לאחדים כאחד – לקו"ת ר"פ נצבים. וראה לקו"ש ח"ד ע' 1141 ואילך.

3 ר"פ נצבים. וקאי על ר"ה (לקו"ת שם), ולהעיר שיוהכ"פ נק' ר"ה כי הוא פנימיותו (לקו"ת ר"ה נת, א. סד, א. וש"נ).

4 קרח יח, כ.

5 סוף הל' שמיטה ויובל.

6 ברמב"ם שם (נדבה רוחו אותו) והבינו מדעו להבדל לעמוד לפני ה' – וי"ל בדרך אפשר: בינה, דעת, חכמה, עמידה (וביטול דכתר), לפני ה' – פנימיות הכתר.

7 ראה לקו"ת ברכה צו, ב. ובכ"מ.

8 ראה קידושין מ, ב. וראה הל' ת"ת לאדה"ז פ"ד ס"ג-ד.

9 ראה רמב"ם הל' דעות רפ"ד.

10 ישע'י מב, כא. ע"פ חולין סו, ב. – בהפצת התורה – ראה רמב"ם הל' ת"ת ספ"ב.

11 ראה אגה"ק דהבעש"ט – נדפסה גם בריש ספר כש"ט הוצאת קה"ת.

לקט ברכת הבנים

טפחים, דעם, „אתי מר“¹¹ דא מלכא משיחא,

וואָס ער ברענגט די גאולה האמיתית והשלימה במהרה בימינו
ממש, און יבנה בית המקדש במקומו ויקבץ נדחי ישראל¹², „והיתה לה'
המלוכה“¹³,

ועאכו"כ – דעם, „הקהל את העם האנשים והנשים והטף“¹⁴, וואָס דאָס
ברענגט צו „למען ישמעו“,

און ווי ער פירט דאָרטן אויס אַז דאָס וועט אויך ברענגען צו „ויראו
את ה' אלקיכם“ – יראת ה' בשלימות, און „ושמרו לעשות את כל דברי
התורה הזאת“ – שלימות העשי, וואָס דאָס איז שלימות התורה,

צוזאַמען מיט דער שלימות פון ארץ ישראל, „ארץ אשר גו' תמיד
עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה“¹⁵,

צוזאַמען מיט דער שלימות פון „נצבים היום כולכם“, פון „ראשיכם
שבטיכם“ ביז „חוטב עציך“ און „שואב מימך“, מיט די אַלע דרגות וואָס
זיינען אויסגערעכנט בינתיים, שלימות העם,

און בראשם גייען אָט די וואָס „תורתם אומנתם“, אָנהויבנדיק פון
תלמידי ישיבות בכלל, און במיוחד – תלמידי ישיבות וואו תורה ווערט
געלערנט ע"י הקדמת עבודת התפלה, און צוזאַמען מיטן לימוד פון
פנימיות התורה, ביז אין אַן אופן אַז דאָס (דער לימוד פון נגלה דתורה
און פנימיות התורה) ווערט אַ תורה אחת, איין לימוד.

און גיין בכל ענינים אלו „מחיל אל חיל“¹⁶, ובאופן דמוסיף והולך
ואור,

ביז אַז מ'וועט זען בפועל ווי אַזוי „קומי אורי כי בא אורך וכבוד ה'
עליך זרח“¹⁷ ביז „ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר“¹⁸,

ובעגלא דידן.

רמב"ם הל' מלכים ספ"א.	12
עובדי' א, כא.	13
וילך לא, יב.	14
עקב יא, יב.	15
ראה ברכות בסיומה. שו"ע אדה"ז או"ח סקנ"ה ס"א. וש"נ.	16
ישעי' ס, א.	17
שם מ, ה.	18

תשמ"ב

מוגה

ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להתלמידים שיחיו
ערב יום הכפורים לפני כל נדרי, ה'תשמ"ב

בהמשך צו דער ברכה פון נאך תפלת המנחה, וואָס רז"ל זאָגן אַז אַף
„אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה“¹—

קומט אויך אַ ברכה נוספת, וויבאַלד אַז דאָס איז בקשר צו תלמידי
ישיבת תומכי תמימים, און תלמידי ישיבות בכלל, וואָס ענינם איז תורה.

און דאָס איז אויך שייך במיוחד צו יום הכפורים, וואָרום יוהכ"פ איז
דער זמן מתן תורתנו פון די לוחות האחרונות²,

און תורה איז דער כוס און כלי מחזיק ברכתו של הקב"ה³.

אַנהויבנדיק פון די ברכה העיקרית⁴ וואָס שטייט אין תורה⁵ — וידבר
גו' דבר גו' יברכך גו' יאר גו' ישא גו' ושמו גו' ואני אברכם.

און אַזוי ווי די לוחות האחרונות זיינען כפלים לתושי⁶ — זאָל אויך
די ברכת התורה (צו די תלמידים) זיין אין דעם אופן. אַז נוסף צו די אַלע
ענינים המדוברים אין די פריערדיקע ברכה, זאָל זיין באַ זיי דער לימוד
התורה, סיי לימוד הנגלה סיי לימוד החסידות, אין אַן אופן פון כפלים
לתושי'.

וואָס דער פירוש פון כפלים דאָ איז (ניט נאָר צוויי מאָל אַזוי פיל,

1 ברכות ו, ב. וראה בארוכה ד"ה לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה כו' עזר"ת
(סה"מ עזר"ת ע' פב ואילך), תרצ"א (סה"מ קונטרסים ח"א רג, ב ואילך), ובכ"מ.

2 תענית ל, ב. וראה שם כו, ב במשנה ובפרש"י שם.

3 כמש"נ אם בחוקתי גו' שתהיו עמלים בתורה כו' ע"מ לשמור ולקיים (רש"י
מת"כ ר"פ בחוקתי) גו' ונתתי גשמיכם גו'.

4 שציווה השם מקור הברכות לברך את בני" בכל יום (שו"ע אדה"ז או"ח סקכ"ח
ס"א) ובאופן דשקדים, עד מהרה ירוץ דברו (לקו"ת ס"פ קרח. ועוד).

5 נשא ו, כב ואילך.

6 איוב יא, ו. שמו"ר פמ"ו, א.

לקט ברכת הכנים

נָאָר) אַ ריבוי שלא בערך⁷ — זאָל זיין אויך דער לימוד התורה באַ זיי, סיי נגלה סיי חסידות, בריבוי מופלג, ביז אין אַן אופן פון „ופרצת“.

און וויבאַלד אַז יוהכ"פ איז אויך דער יום מיוחד בשנה, „אחת בשנה“⁸, ובפרט אין דעם ענין פון תשובה (ווי ער זאָגט אין רמב"ם⁹),

ווי ס'איז פאַרשטאַנדיק אויך פון דעם וואָס ביוהכ"פ איז געווען דער סלחתי כדברך בלב שלם¹⁰, וואָס פון דעם איז מובן, אַז ביוהכ"פ איז אויך די תשובה בתכלית השלימות¹¹ —

זאָל זיין אויך די תשובה אין אַן אופן פון „ופרצת“,

אַנהויבנדיק פון דעם „ופרצת“ אין לימוד התורה — לערנען תורה מיט אַ חשק און מיט אַ התמדה ושקידה, שלא במדידה והגבלה כלל,

און „גדול לימוד שמביא לידי מעשה“¹² — אַראָפברענגען דאָס דערנאָך אויך אין מעשה, אויך בלי מדידה והגבלה, „רחבה מצותך מאד“¹³

ובהקדמת עבודת התפלה¹⁴, וואָס ענינה איז דאָך תשובה (כפשוטה) ותפלה בשלימותה, ביז „כדברך“.

ומעשינו ועבודתינו — ובמיוחד הפצת התורה, הפצת המעיונות חוצה והפצת התורה חוצה והפצת היהדות חוצה — זאָל נאָכמער צוהיילן די גאולה האמיתית והשלימה

— וואָס כל מעשה, כל דיבור וכל מחשבה נוספת, איז מוסיף אין דעם און ביז — שלא בערך¹⁵ —

7 כמובן משמו"ר שם. וראה ד"ה ביום השמע"צ תרפ"ז (סה"מ תרפ"ז ס"ע לז ואילך). רד"ה הנ"ל תרצ"ט. ד"ה הנ"ל תש"ו פל"ה. ובכ"מ.

8 תצוה ל, ט. אחרי טז, לד.

9 הל' תשובה פ"ב ה"ז-ז.

10 תנחומא פקודי י"א. פרש"י עה"פ תשא לג, יא. עקב ט, יח. תוד"ה כדי — ב"ק פב, א (בשם סדר עולם). וראה שמו"ר פנ"א, ד. פדרי"א ספמ"ו. ועוד.

וראה במפרשי המדרש (שמו"ר שם. פי' הרד"ל לפדרי"א שם, וש"נ. ועוד) בזה שלשון הכתוב „סלחתי כדברך“ נאמר גבי חטא המרגלים (שלח יד, כ).

11 וידוע דתשוע'ע ושלימה קשורה בלימוד תורה כו' (תניא אגה"ת פ"ט. ועוד).

12 ראה קידושין מ, ב. וראה הל' ת"ת לאדה"ז פ"ד ס"ג-ד.

13 תהלים קיט, צו. וראה פרש"י שם.

14 ראה לקו"ת ברכה צו, ב. קונטרס עה"ח פי"א ואילך, ושם פכ"ה ופל"ג.

15 ובל' הש"ס (קידושין מ, סע"א ואילך) והרמב"ם (הל' תשובה פי"ג ה"ד) לעולם

לקט ברכת הכנים

אַז נאָך זייענדיק אין די לעצטע טעג פון גלות וועט זיין „ולכל בני ישראל הי' אור במושבותם"¹⁶, וואָרום דורך „תורה אור"¹⁷, ברענגט מען אַראָפּ „אור" אין כל הענינים, ביז אור כפשוטו, אור גשמי,

און דאָס איז אויך די כלי וואָס איז ממחר דעם „והי' לך הוי' לאור עולם"¹⁸, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

און די אַלע וואָס „תלמודו בידו"¹⁹ וועלן לערנען נאָך ביתר שאת וביתר עוז תורתו של משיח²⁰ מפיו של משיח,

און נאָך פאַר דעם, גרייטן זיך — מתוך שמחה וטוב לבב, מתוך „סלחתי כדברך", און מתוך „פקודי הוי' ישרים משמחי לב"²¹, שמחה אמיתית ונצחית — גיין מקבל זיין פני משיח צדקנו במהרה בימינו ממש. ומתוך שמחה וטוב לבב.

(וברמב"ם מפורט יותר „כל השנה כולה") יראה כו' הכריע את עצמו ואת כל העולם כו' וגרם לו ולהם תשועה והצלה — ענינים שלא בערך כלל למעשה כו' שלו.

16 בא י, כג.

17 משלי ו, כג.

18 ישעי' ס, יט.

19 פסחים נ, א. וש"נ. כידוע הפירוש בזה (לקו"ת ואתחנן ו, ג. שה"ש כב, ד. ובכ"מ),

שע"י הלימוד בעוה"ז זוכים ללמוד ולהשיג פנימיות התורה (בג"ע), וע"פ מ"ש בתניא רפל"ז י"ל שעד"ז הוא בנוגע לתורתו של משיח (כמשמע גם מלקו"ת שה"ש שם), שההכנה לזה הוא ע"י לימוד התורה, נגלה דתורה ופנימיות התורה, בזמן הגלות.

20 ראה לקו"ת צו יז, א. שער האמונה פניו. ועוד. וראה פרש"י עה"פ שה"ש א, ב

21 תהלים יט, ט.

(* עיין ט"ז (ארו"ח סתקפ"ב סק"ג) שפי' לשון כזה — לא רוב כ"א כולה ממש.

ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א
להתלמידים שיחיו ערב יום הכפורים
בביהכנ"ס לפני כל נדרי, ה'תשמ"ג

כמאמר פון דעם אַלטן רביזן⁶: „תורה
 צוה לנו משה“ —

וידבר ג' דבר ג' וברכך ג' יאר ג'
 ישא ג' ושמו ג' ואני אברכם.

זאל אין אייך מקויים ווערן די אַלע
 ברכות האמורות לאחרי תפלת מנחה,
 מיט די ברכות האמורות אין דער
 „ברכה המשולשת“, מיט דער ברכה
 מיוחדת אויף הצלחה רבה ומופלגה אין
 התמדה ושקידה בלימוד התורה, סיי אין
 גופא דאורייתא⁷ — לימוד הנגלה, סיי אין
 נשמתא דאורייתא⁸ — לימוד פנימיות
 התורה, דוין דאורייתא,

עס זאל מקויים ווערן באַ יעדערן פון
 אייך, און ביי אַלעמען צוזאַמען, די אַלע
 ברכות האמורות אין די „ברכה המשולשת
 בתורה הכתובה ע"י משה עבדך“,

וואָס דאָס איז בהוספה לזה וואָס
 יעדערער פון אייך און אַלע צוזאַמען
 זיינען נכלל געוואָרן אין די ענינים
 וברכות האמורות — גלייך נאָך תפלת
 מנחה,

ובפרט ווי ס'איז נתגלה געוואָרן
 בדורינו ע"י תורת החסידות הכללית פון
 בעש"ט, ותורת חסידות חב"ד פון דעם
 אַלטן רביזן, און נשיאים ממלאי מקומו
 כיון נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר,

וואָס אפילו „אליהו לא נענה אלא
 בתפלת המנחה“⁹, עאכו"כ אַ תפלת
 מנחה אין אַן עת רצון, ערב יום הקדוש,
 און וואָס איז נאָך חל ביום הראשון פון
 פרשת „וזאת הברכה אשר ברך משה“¹⁰,

ובמיוחד — די ברכה אין דער
 שליחות מיוחדת וואָס יעדערער פון
 אייך האָט אויף זיך, די מצוה דהוי „זהיר
 טפ"י“¹¹ — התמדה ושקידה בתורה,

וואָס זי איז תורת משה, ווי עס שטייט
 אין דעם שיעור חומש פון היינטיקן
 טאָג¹² (מיט וועלכן מען דאַרף „לעבן“,

לערנען דאָס מתוך חיות ואור
 ופנימיות, און אַראָפּברענגען דאָס אין אַן
 אופן פון גדול לימוד שמביא לידי
 מעשה¹³, מעשה בפועל, לאסקוי שמעתא
 אליבא דהילכתא¹⁴, נוסף אויפן מעשה
 בפועל (אין תורה גופא) — הוספה
 בהתמדה ושקידה בלימוד התורה, סיי
 בכמות און סיי באיכות.

און דאָס וועט נאָכמער מוסיף זיין אין
 די אַלע ג' עמידים שעליהם העולם
 עומד¹⁵ — אַנהויבנדיק פון עולם קטן זה

(1) ברכות נשיאת כפים.

(2) ברכות ו. ב. וראה כארוכה ד"ה לעולם יהא
 אדם זהיר בתפלת המנחה כ"י עזרת (סה"מ עזרת
 ע' פב ואילך). תרצ"א (סה"מ קונטרסים ח"א רג, ב
 ואילך). ובכ"מ.

(3) לג, א.

(4) שבת קי"ז. ב. וראה אגה"ק טו"ז. ס' השיחות
 השית ע' 22. לקויד חיד תשמו, ב. וראה גם סה"מ

תשי"ח ע' 210.

(5) לג, ד.

(6) היום יום' ב' חשוו. ספר השיחות חשב' ע'
 29 ואילך.

(7) זח"ג קנ"ג, א.

(8) ראה קידושין מ. ב. וראה הל' ת"ת לאדה"ז
 פ"ד ס"ג-ד.

(9) ראה יומא כו, א.

(10) אבות פ"א מ"ב.

אז עס זאל זיין א מעמד ומצב פון „הי“ און במושבנותם¹⁹, ביז — „ואולך אתכם קוממיות“ — מ'זאל שטיין „בקומה זקופה“²⁰, „וביד רמה“²¹.

און גרייטן זיך „ותלמודו בידו“²², צו לימוד התורה מפי משיח צדקנו²³, וואס דעמולט וועט זיין „תורה חדשה מאתי תצא“²⁴.

וואס דאס וועט נאכמער צואיילן דעם „אחישה“²⁵ אין אן אופן פון „ארו עם ענני שמיא“²⁶ — גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו,

וכאמור „תלמודו בידו“, סיי נגלה און סיי חסידות, און אויך — זייענדיק „נרות האיר“²⁷ — „תלמודו בידו“ פון די אלע אויף וועלכע איר האט משפיע געווען און זייט משפיע און וועט משפיע זיין, מתוך שמחה וטוב לבב — אז אויך זיי זאלן ווערן טופח על מנת להטפוח, „נרות האיר“.

וואס דאס וועט נאכמער צואיילן דעם „לכו ונלכה באור הוי“²⁸, וואס וועט

האדם¹¹, „אתם קרויין אדם“¹² ע"ש אדמה לעליון¹³, ביז צום עולם כפשוטו — אז מ'זאל נאכמער צוגרייטן די וועלט אויף מקבל זיין פני משיח צדקנו בקרוב ממש.

ובמיוחד אז שנה זו האט זיך אָנגע-הויבן מיט יו"ט של ר"ה שחל להיות בשבת, וואס כל עניני שבת איז דער ענין פון טוונג¹⁴,

און שבת איז ענינה — תורה, כמחז"ל¹⁵ „דכולי עלמא בשבת ניתנה תורה“, ווי דער אלטער רבי איז מבאר¹⁶ אז דאס איז דערפאר וואס „היינו הר“ —

זאל דאס נאכמער מוסיף זיין אין לימוד התורה מתוך מנוחת הנפש ומנוחת הגוף,

און דורך דערויף אויך אראפ-ברענגען מנוחה אמיתית בכל העולם כולו,

אָנהויבנדיק פון „תמצית“ העולם — ארץ הקודש¹⁷, „ארץ אשר גו' תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה“¹⁸,

ומשם שותה „כל העולם כולו“¹⁹ — זאל די מנוחה אויך נמשך ווערן לכל בני ישראל כמושבנותיהם בכל מקום שהם,

19 בא ז. כג.
20 בחוקתי כו. יג. תויכ ופרשי עה"פ.
21 בשלה יד. ח.
22 פסחים נ, א. ושי"ן. כידוע הפירוש בזה (לקו"ת ואתחנן ו, ג. שה"ש כב. ד. ובכ"מ) שע"י הלימוד כעוה"ז זוכים ללמוד ולהשיג פנימיות התורה (בגי"ע), וע"פ מ"ש בתניא רפ"ז י"ל שעד"ז הוא בנוגע לתורתו של משיח (כמשמע גם מלקו"ת שה"ש שם), שההכנה לזה הוא ע"י לימוד התורה, נגלה דתורה ופנימיות התורה, בזמן הגלות.
23 ראה רמב"ם הל' תשובה פ"ט הי"ד. לקו"ת צו יז, א. שער האמונה פנ"ו. ועוד. וראה לקו"ש חכ"ב ע' 77 הערות 68-69, ושי"ן.
24 ישע"י נא, ד. ויקיר פי"ג, ג.
25 ישע"י ס, כא. סנהדרין צח, ב.
26 דניאל ז, יג. סנהדרין שם.
27 ראה לקו"ש ח"ב ע' 484. ח"י ע' 310. ח"ב ע' 149. ועוד. וראה ספר השיחות תשי"א ע' 140.
28 ישע"י ב, ה.

11 תנחומא פקודי ג. תקו"ת תס"ט (ק. ב). וראה אדר"ב פליא. קה"י פ"א. ד. ועוד.
12 יבמות סא, א.
13 ש"ל"ה ג, א. כ, ב. רסח, ב. שא, ב. עשרה מאמרות מאמר אם כל חי ח"ב ס"ג.
14 ראה רמב"ם הל' שבת פ"ל. טושו"ע אר"ח סרמ"ב ובני"כ שם. שו"ע אדה"ז אר"ח שם. וראה סה"מ תרפ"ד ע' דש וסה"מ תש"ט ע' 130 בהערה.
15 שבת פו, ב.
16 תרא יתרו ע, ג. ויפהל פח, א ואילך.
17 תענית י, א.
18 עקב יא, יב.

כולל דעם עיקר ענין המלך — מלכא³²
משיחא³³ — בהתאסף ראשי עם יחד
שבטי ישראל³⁴,

בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח
צדקנו, במהרה בימינו ממש.

און דאס אלץ זאל נכלל ווערן אין
דער חתימה טובה וגמר חתימה טובה
לשנה טובה ומתוקה בטוב הנראה
והנגלה למטה מעשרה טפחים, אג"י
הויבנדיק פון תורה ומצוותי, און „בכל
דרכיך דעהו“³⁵ ביו „כל מעשיך יהיו
לשם שמים“³⁶, וכשמחה ובטוב לבב.

אמן כן יהי רצון.

אראפקומען און מבטל זיין דעם היפך
האור וואס געפינט זיך אין וועלט בכל
מקום שהוא, ואדרבה — עס וועט זיין
„לילה כיום יאיר“³⁷, אתהפכא חשוכא
לנהורא ומרירו למיתקו.

אנהויבנדיק פון דעם ענין בפשטות,
אז נאך אין די לעצטע טעג פון גלות זאל
שוין זיין „לילה כיום יאיר“, ביו
בגשמיות ממש, בכל ענינים פון בריאות
הגוף און בריאות הנשמה, ומתוך שמחה
וטוב לבב,

און דורך דעם אלעם נאכמער צו-
אילז דעם ארויסגיין פון גלות איז אן
אופן פון „קהל גדול ישובו הנה“³⁸,
ומלכם בראשם, און ווי-מ'זאגט אויך אין
דעם שיעור פון היינטיקן טאג³⁹: „ויהי
בישורון מלך — וואס דאס איז אויך

32 ראה דרמ"צ מצות מינוי מלך פ"ג.

33 ראה הנסמן לעיל ע' 305 הערה 48.

34 משלי ג, ו.

35 אבות פ"ב מ"ב. וראה רמב"ם הל' דעות

ספ"ג. טישויע אוי"ח סר"א. שו"ע אדה"ז או"ח סקנ"ז
ס"ב.

39 תהלים קלט, יב.

30 ירמ" לא, ז.

31 לג, ה.

תשמ"ד

מוגה

ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להתלמידים שיחיו
ערב יום הכפורים לפני כל נדרי, ה'תשד"מ.

וידבר גו' דבר גו' יברכך גו' יאר גו' ישא גו' ושמו גו' ואני אברכם¹.

דער אויבערשטער זאל בענטשן יעדערן פון אייך און אייך אלעמען
צוזאמען, בתוך כלל ישראל און יעדער אידן, בברכה המשולשת בתורה
הכתובה על ידי משה עבדך, און דאָס זאל נמשך ווערן במשך כל השנה,
און אויך אין די שנים שלאח"ז.

ובמיוחד אין דער שליחות מיוחדת וואָס איר האָט

— נוסף אויף די ברכות וענינים וועגן וועלכע עס האָט זיך גערעדט
גלייך נאָך תפלת מנחה, וואָס זי איז דאָך אַ תפלה הכי נעלית², ובפרט
תפלת מנחה פון ערב שבת קודש און אויך מנחת ערב יום הקדוש, יום
הכפורים —

דעם ענין פון „נרות להאיר“³, וואָס רבותינו נשיאינו האָבן געגעבן
די ברכה, הצלחה און די נויטיקע כחות אויף דעם (מען דאַרף עס נאָר
אָרויסבריינגען מן הכח אל הפועל, ומתוך שמחה וטוב לבב ובתכלית
השלימות) —

אַז עס זאל זיין אַ שנת תורה; און אַ שנת תפלה — תורה בהקדמת
עבודת התפלה⁴; און אין תורה עצמה — שלימות התורה, סיי אין נגלה
און סיי אין פנימיות התורה, שבדורנו נתגלתה בתורת החסידות; און דאָס
אַלעם בהקדמת ענין התשובה, וואָס תשובה טוט אויף אַז אַלע מעשים
(מעשה המצוות) זאלן ווערן „מעשים טובים“ ומאירים⁵,

און טאָן די אַלע ענינים מתוך בריאות הנכונה בגשמיות און בריאות

1 נשא ו, כב ואילך.

2 ראה הנסמן לעיל ע' 574 הערה 18.

3 ראה לקו"ש ח"ב ע' 484 ואילך. ח"י ע' 310. ח"יב ע' 149. ועוד.

4 ראה לקו"ת ברכה צו, ב. קונטרס עה"ח פ"א ואילך, שם פכ"ה ופל"ג.

5 לקו"ת מטות פב, א. שמע"צ פה, א. שה"ש יז, ג.

הנכונה ברוחניות.

איר זאָלט מעורר זיין די אַלע וועלכע מען קען דערגרייכן, ובפרט ישיבה-בחורים, אַז אויך זיי זאָלן ווערן „נרות להאיר“, און אַלע צוזאַמען – נאָכמער מגדיל זיין דעם „נר מצוה ותורה אור“⁶, אויף באַלייכטן די לעצטע טעג פון חשכת הגלות, ביז עס וועט ווערן בפועל (נאָך אין די לעצטע צייט פון גלות) „ולכל בני ישראל הי' אור במושבותם“⁷,

ובקרוב ממש יהפכו ימים אלו – די ימי הגלות – צו ימי גאולה, גאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו.

און מען וועט גיין „ותלמודו בידו“⁸ – סיי נגלה און סיי חסידות⁹ – ומתוך תשובה עילאה ושלמה ומתוך שמחה וטוב לבב, צוזאמען מיט די אידן וועלכע מ'האָט מעורר געווען לתשובה – „קהל גדול ישובו הנה“¹⁰, אין ארצנו הקדושה, „ארץ אשר גו' תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה“¹¹,

מיט אַלע ברכות וואָס זיינען פאַראַן אין אוצר הברכות און אין מקור הברכות און נאָך העכער¹², וואָס יעדערע פון זיי הויבט זיך אָן מיט אַן אות פון אל"ף ביי"ת בלשון הקודש (ווי מ'האָט אויך דערמאָנט דוגמאות¹³ פון יעדער אות אין די רייד לאַחרי תפלת מנחה ובסמיכות לה),

און אַלע ברכות זאָלן אַראָפּקומען בטוב הנראה והנגלה למטה מעשרה טפחים, במהרה בימינו ממש, אין די איצטיקע טעג פון גלות,

6 משלי ו, כג.

7 בא י, כג (בגלות מצרים – וכימי צאתך מארמ"צ אראנו נפלאות (מיכה ז, ט)).

8 פסחים ג, א. וש"נ. וראה לקו"ת (ואתחנן ו, ג. שה"ש כב, ד. ובכ"מ), שע"י

הלימוד בעוה"ז זוכים ללמוד ולהשיג פנימיות התורה (בג"ע). וע"פ מ"ש בתניא רפ"ז י"ל שעד"ז הוא בנוגע לתורתו של משיח (כמשמע גם בלקו"ת שה"ש שם), שההכנה לזה הוא ע"י לימוד התורה, נגלה דתורה ופנימיות התורה, בזמן הגלות.

9 ואולי י"ל דיתפרנסון מתורת הרשב"י בגלותא ובי' יפקון (רע"מ נשא קכד, ב)

ה"ז ע"ד טועמי' ולימוד המשיח ה"ז ישקני מנשיקות גו' – פרש"י שה"ש (א, ב). ועוד.

10 ירמי' לא, ז.

11 עקב יא, יב.

12 מעלת ברכות כהנים (בארוכה ד"ה כה תברכו – אוה"ת נשא ע' ער ואילך. ד"ה

אריב"ל תרכ"ט. לקו"ש ח"י ע' 38 ואילך) ולאח"ז ואני אברכם (חולין מט, א. וראה ד"ה אריב"ל ולקו"ש שם).

13 כדאיתא במחזור (מוסף יוהכ"פ) ועוד.

לקט ברכת הכנים

און דאָס וועט נאַכמער צואיילן דעם „אחישנה“¹⁴, און דעם „וארו עם ענני שמיא“¹⁵ — אַלע אידן צוזאַמען, „בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותנו“¹⁶, אַ „קהל גדול“,

„וכספם וזהבם אתם“¹⁷ — די עבודה פון אהבה ויראה¹⁸, וואָס איז (כולל און ווערט) אַ שורש לכל מצות עשה ולכל מל"ת¹⁹, וואָס דאָס איז כולל כל התורה כולה און כל המצוות כולן,

ואסתכל באורייתא וברא עלמא²⁰ — די גאַנצע וועלט מיט דעם גאַנצן סדר השתלשלות,

און גיין שלימות העם, מיט שלימות התורה, אין ארצנו השלימה, ומתוך שמחה וטוב לבב,

„ונתתי שלום בארץ“²¹, און געבן שלום און נצחון אויך אין פמליא של מעלה ובפמליא של מטה — „משים שלום בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה“²²,

און גיין צוזאַמען מיט משיח צדקנו במהרה בימינו ממש לארצנו הקדושה.

און דעמאָלט וועט זיין „וזאת הברכה אשר ברך משה“²³ — והקיצו ורננו שוכני עפר²⁴ ומשה ואהרן עמהם²⁵ — אַז די אַלע ברכות וועלן זיין אין אַן אופן פון „זאת“, מראה באצבע ואומר זה²⁶ (זאת),

ובפרט אַז איר וועט מוסיף זיין אין „זאת התורה“, און „זאת התורה

14 ישעי' ס, כב. סנהדרין צח, א.

15 דניאל ז, יג. סנהדרין שם.

16 בא שם, ט.

17 ישעי' שם, ט.

18 ראה תו"א ר"פ וישב. תו"ח שם (נח, א ואילך). לקו"ת בעלותך לב, ד. ובכ"מ.

19 תניא פ"ד (ח, א).

20 זח"ב קסא, א-ב.

21 בחוקותי כו, ו.

22 סנהדרין צט, ב. לקו"ת מטות פה, ד ואילך.

23 ריש פרשתנו. ולהעיר אשר בקביעות ש.ז. פ' וזאת הברכה (נקראת ו)גלמדת

במשך ג' שבועות, רובו של חודש תשרי.

24 ישעי' כו, יט.

25 תוד"ה אחד — פסחים קיד, ב. וראה יומא ה, ב.

26 ע"ד מרז"ל שמור"ר ספכ"ג. ועוד.

לקט ברכת הבנים

אדם²⁷ – אויפבויען יעדער אידן, אדם ע"ש „אדמה לעליון“²⁸, אַז ער זאָל ווערן אַ תורה מציאות בכל הפרטים ובכל הפירושים ובכל הענינים –

וועט מען דעמאָלט האָבן די „תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב“²⁹, און מ'וועט זוכה זיין בקרוב ממש צו „תורה חדשה מאתי תצא“³⁰ און לערנען תורתו של משיח מפיו של משיח.

ובפרט אַז שנה זו איז אַ שנה תמימה³¹ און אַ שנה שלימה, אַ שנת העיבור – זאָל אויך נתתקן ווערן די לבנה, עס זאָל ווערן דער „שהם עתידים להתחדש כמותה“³², ביז – „שני המאורות הגדולים“³³,

און די אַלע ענינים – בפשטות, למטה מעשרה טפחים, ובמהרה בימינו ממש.

איר זאָלט האָבן אַ חתימה וגמר חתימה טובה בתוך כלל ישראל.

אמן כן יהי רצון.

חוקת יט, ד. וראה זהר (ח"ב קיז, ריש ע"ב. ח"ג כט, ב. ועוד) עה"פ: אדם איהו תורה.	27
עשרה מאמרות מאמר אם כל חי ח"ב פל"ג. של"ה ג, א. כ, ב. רסח, ב. שח, ב. ועוד.	28
ברכה לג, ד.	29
ישעי' נא, ד. ויק"ר פי"ג, ג.	30
ערכין לא, א-ב. וראה אוה"ת (יהל אור) לתהלים עה"פ (יט, ח) תורת ה' תמימה (ס"ד, ח).	31
סדר קידוש לבנה (סנהדרין מב, א).	32
בראשית א, טז.	33

ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א
להתלמידים שיחיו ערב יום הכפורים
לפני כל נדרי, ה'תשמ"ה

יפה, אז מ'זאל דאָס קענען דורכפירן
 מתוך שמחה וטוב לבב, ובתכלית הש-
 לימות —

זאל דאָס זיין אזוי, און אַ סך שנעלער, אַ
 סך טיפער, אַ סך ברייטער און אַ סך
 לייגער ווי משטעלט זיך פאַר.

אַנהויבנדיק פון הפצת התורה
 הנגלית, הפצת התורה הפנימית, און
 הפצת המעניות, ביו אין אן אופן אז זיי
 וועלן אַנקומען און דורכנעמען אויך
 דעם „חוצה“.

און יעדערער פון אייך זאל זיין אַ
 דוגמא חי' — אַ „מופת הייתי לרבים“
 — בכל עניני טוב וקדושה, ביו צו
 ענינים פון פנימיות התורה.

וואָס אויף דעם אַלץ איז — „עמדו
 הכן כולכם“¹, און רבותינו נשיאינו גיבן
 יעדערן פון אייך, און אַלעמען צוזא-
 מען, די מעגלעכקייט אויף דאָס דורכ-
 צופירן, און דורכפירן כתכלית
 השלימות.

ב. ובפרט לויט דער קביעות פון
 שנה זו (ווי גערעדט גלייך נאָך מנחה)
 — און וואָס קומט לאחרי ההכנה וואָס
 שנה שעברה איז אויך געווען די זעלבע
 קביעות, ובמילא האָט עס געמאַכט די
 הכנה אַז בשנה זו זאל מען נאָכמער
 אויפּטאַן² איז די ענינים וועלכע זיינען
 פאַרבונדן מיט דער קביעות —

וידבר גוי' דבר גוי' יברכך גוי' יאר גוי'
 ישא גוי'. ושמו גוי' ואני אברכס'.

א. דער אויבערשטער זאל בענטשן
 יעדערן פון אייך, בתוך כלל ישראל,
 בכל המצטרך לו, סיי בגשמיות און סיי
 ברוחניות, סיי בגשמיות וברוחניות גם
 יחד,

ומעצמו מוכן — אין די אַלע ענינים
 וואָס עס האָט זיך גערעדט גלייך נאָך
 תפלת מנחה, וואָס „לעולם יהא אדם
 זהיר בתפלת המנחה שהרי אליהו לא
 נענה אלא בתפלת המנחה“³.

וואָס אליהו איז דאָך דער „מבשר
 טוב“ פון גאולה האמיתית והשלימה ע"י
 משיח צדקנו, און דערפון אויך פאַר-
 שטאַנדיק — דער מבשר טוב פון דער
 „גאולה הפרטית“⁴, און מבשר טוב בכל
 ענינים טובים —

זאל אזוי זיין בטוב הנראה והנגלה,
 ולמטה מעשרה טפחים, וכאמור —
 בגשמיות וברוחניות גם יחד.

ובעיקר — אין דעם ענין וואָס איז
 דער „שער“ און „צינור“ פון תלמידי
 ישיבות בכלל, ותלמידי ישיבת תומכי
 תמימים ביחוד — די הייליקע שליחות
 וואָס מ'האָט זיי איבערגעגעבן צו זיין
 „נרות להאיר“.

וואָס צוזאַמען מיט'ן איבערגעבן די
 שליחות, האָט מען אויך איבערגעגעבן די
 כחות הנצרכים לכל זה, און איבער-
 געגעבן די כוחות — בעין טובה ובעין

(1) תהלים עא, ז.
 (2) לי כיק מייח אדמור' במכתבו שנדפס
 בקונטרס לו. אגרות קודש שלו ח"ד ע' רעט.
 (3) ועד שהר"ת שלה הוא: ה' (שנה — ה'אלף)
 הידיעה) תהא שנת מלך המשיח.

(1) נשא ג, כ"ב, כו.
 (2) ברכות ג, ב.
 (3) ראה אגה"ק ס"ד.

ובפרט אָז דאָס איז אויך פאַרבונדן מיט תורה וואָס זי איז „חמדה גנוזה“¹⁶ — בדוגמא ווי שבת איז „חמדת ימים אותו קראת“¹⁷, און צוזאַמען דערמיט איז תורה „לא בשמים היא“¹⁸ — מ'האָט דאָס אָפּגעגעבן דוקא למטה, אין עוה"ז התחתון והגשמי, ווייל דוקא דורך דעם מאַכט מען די דירה לו ית' בתחתונים¹⁹.

„וכל העוסק בתורה נכסיו מצ-ליחיו“²⁰, וכידוע דער מאמר פון נשיא דורנו בזה²¹, אָז „נכסיו ל' רבים“ מיינט סיי נכסים רוחניים און סיי נכסים גשמיים.

און וויבאַלד דער אויבערשטער האָט איינגעשטעלט אָז „מצוה גוררת מצוה“²² און האָט אָנגעזאָגט אָז עס דאַרף זיין „מעליו בקודש“²³ — וועט אויך זיכער דאָס מקוים ווערן, אָז עס זאל צוקומען במשך השנה, מיום ליום, אין די אַלע ענינים.

ג. און אזוי ווי יוהכ"פ איז — בקביעות שנה זו — אין דער פרשה פון „וזאת הברכה“, וואָס ווייזט אָז מ'האָט די ברכות אין אָן אופן פון „מראה באצבעו ואומר זה“²⁴,

זאָל זיין ביי יעדערן פון אייך, בתוך כלל ישראל, די אַלע ברכות האמורות

אָז יוהכ"פ, „שבת שבתון“, איז ביום השבת — וואָס דאָס איז פאַרבונדן מיט ענין התורה:

לכו"ע בשבת ניתנה תורה; און יום הכפורים איז „יום שניתנו בו לוחות האחרונות“⁸, וואָס זיי זיינען „כפליים לתושי“⁹, ביז אָז מיט זיי איז געגעבן גע-וואָרן תורה אין אָן אופן פון אין סוף¹⁰ בגלוי למטה¹¹,

וואָס כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש נאמר למשה בסיני¹² (במ"ת דלוחות הראשונות, שהי' ככלותו), און דערנאָך אין די ארבעים יום האחרונים, וועלכע זיינען „ברצון“ און „כדבריד“¹³, איז אין דעם גאָך צוגעקומען דער „כפליים לתושי“ —

זאָלט איר זיין אַ „מופת . . לרבים“⁴ אין די אַלע ענינים, „נרות להאיר“, און אויך מאַכן פון די וועלכע איר וועט בא-לייכטן — אָז אויך זיי זאָלן זיין „נרות להאיר“.

און אזוי ווי שבת איז דאָך ענינו עונג — וואָס דאָס איז ענינו של שבת מצד עצמו, ועאכ"כ בשעת אַ איד איז נאָך מוסיף אין דעם דורך „וקראת לשבת עונג“¹⁴, „המענג את השבת“¹⁵ —

זאָלט איר דאָס טאָן אין אָן אופן פון מוסיף והולך מתוך עונג,

(16) שבת פה, ב.
 (17) נוסח תפלת שבת.
 (18) נצבים ל', יב. כימ נט, ב. רמב"ם הל' יסוהית פ"ט הא.
 (19) תניא פלין.
 (20) ע"ז יט, ב.
 (21) סד"ה אריב"ל כו כל העוסק תפריח (סה"מ תפריח ע' קיב), ועוד.
 (22) אבות פ"ד מ"ב.
 (23) ברכות כח, א. וש"נ.
 (24) ראה תענית כסופה. ועוד.

(7) שבת פה, ב.
 (8) תענית ל', ב. וראה משנה שם כג, ב ובפרשי"שם.
 (9) איוב יא, ו. שמור פמ"ו, א.
 (10) ראה שמור פ"ט.
 (11) כי חמידים כסדרם תלמיד ותיק מחושב.
 (12) ראה מגילה יט, ב. ירושלמי פאה פ"ב ה"ד. שמור רמ"ז. ויקיר רפכ"ב. ובכ"מ.
 (13) פרשי' — תשא לג, יא. עקב ט, יח.
 (14) ישעי' נח, יג.
 (15) שבת ק"ח, סע"א.

בכל ענינים פון אידן, וועלכע ווערן אָנגערופן „אדם“ — „אתם קרויין אדם“³² — ע"ש „אדמה³³ לעליון“ (ווי עס שטייט אין של"ה³⁴).

און טאָן דאָס אין אַן אופן ווי מען נעמט דאָס פון „בחודש השביעי“, מיט אַלע דריי פירושים אין „שביעי“ (ווי דער צ"צ³⁵ טייטשט דאָס אָפּ):

„שביעי“ פון לשון שובע ומשביע, וכתורת הבעש"ט³⁶; פון לשון שבועה: און פון לשון שביעי — וואָס „כל השביעי חביבין“³⁷, און ווי ס'איז מודגש בקביעות שנה זו (ויהכ"פ שחל בשבת), ווי דער מדרש³⁷ ברענגט די דוגמא אויף דעם פון שבת - (וואָס ער איז — חמדת ימים אותו קראת³⁸).

און טאָן די אַלע ענינים אין אַן אופן אַז מ'ווערט אַן „עבד נאמן“, ווי דער רבי נ"ע איז דאָס מבאר באַרוכה³⁹, וואָס דאָס איז פאַרבונדן (אויך) מיט לימוד התורה — „זכרו תורת משה עבדי“³⁹, וואָס אויף אים שטייט „עבד“ (כנ"ל) און „נאמן“ כמש"נ⁴⁰ „בכל ביתי נאמן הוא“.

ה. און איר זאָלט נעמען אויף זיך די החלטה — בלשון פון נשיא דורנוי — „עמדו הכן כולכם“.

וועט מען געבן „מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה“, און אויך

בפרשה, (וואָס בשבת „לייענט“ מען דאָך די גאַנצע סדרה²⁵),

ובמיוחד די ברכות פון דעם חלק הסדרה וואָס איז שייך צו די איצטיקע שעות פון ערב יום הכפורים [לולא דעם ענין פון הוספה מחול על הקודש — אָבער די הוספה איז דאָך נאָר למעל-יותא]

— ובפרט אין דעם טאָג פון יום הששי, וואָס דעמאָלט איז²⁶ „הוי' מלך גאות לבש“²⁷ —

„וישכון ישראל בטח בדד עין יעקב“²⁸ — אַלע ברכות וואָס יעקב האָט גע-געבן,

און ווי דער פסוק²⁸ איז דערנאָך ממשיך: „אף שמיו יערפו טל“, ווי רש"י טייטשט דאָס אָפּ, אַז דאָס גייט אויף ברכת יצחק, וואָס זיי זיינען דאָך די גרעסטע ברכות וואָס קענען זיין, כמבואר באַרוכה אין די דרושים פון דעם מיטעלן רבי'ן כסדור עם דא"ח²⁹.

ד. און טאָן דאָס מתוך שמחה וטוב לבב, ובאופן דמוסיף והולך ואור, וכפתגם אדמו"ר מהר"ש³⁰ — „מלכת-חילה אריבער“,

ובפרט אַז שבת איז (כאמור) כל עניניו מתוך עונג, און עונג ברענגט דאָך הרחבה בכל הענינים — אפילו אין (א) אַן עצם (ב) פון אַ נ'ט' אידן³¹, ועאכו"כ

(32) יבמות סא. רע"א.

(33) ישעי' יד. יד.

(34) ב. ב. רסח. ב. שא. ב.

(35) אוה"ת ריה ע' ארפ"ו. שם ע' אשט ואילך.

וראה קיצורים והערות לתניא ע' מח ואילך.

(36) נדפסה בקובץ מכתבים לתהלים אהל י" ע

193. היום יום כה אלול. אגרות קודש אדמו"ר

מהור"י צ ח"ג סי' תל ואילך.

(37) ויקיר פכ"ט, יא.

(38) המשך תרס"ו ד"ה אלה הדברים ושלח"ו.

(39) מלאכי ג, כב.

(40) בהעלותך יב, ז.

(25) ראה לעיל (ע' 316) בברכה לאחר תפלה

מנחה הערה 44.

(26) ר"ה לא, א. תמיד בסופה. וראה לעיל שם ע'

317.

(27) תהלים צג, א.

(28) ברכה לג, כה.

(29) רמז, א"ב.

(30) אגרות קודש אדמו"ר מהור"י צ ח"א ע'

תר"ז.

(31) גיטין נז, ב,

אד' כוננו ידיך", און נאך „תמידים כסדרם” — אויך „ומוספיימס⁵² כהלכתם”,

עס זאל זיין מוסיף והולך וואר אין דעם קיום היעוד פון „מיד הן נגאלין”⁵³, בשעתא חדא וברגעא חדא,

און דערנאך — ערשט גיין מחיל אל חיל אין ענינים פון קדושה⁵⁴, ובפרט אז מ'האט „תלמודו בידו”⁵⁵,

וביחד עם זה — אויך מיטגעמען מיט זיך אלע אידן און כלל ישראל, און (כביכול) שכינתא וואָס „ושב ה' אלקיך את (עם) שבותך”⁵⁶ — צוזאמען מיט יעדערן פון אייך און יעדערן פון אונדז און יעדער אידן.

און גיין טאָנצנדיק לקבל פני משיח צדקנו, אין ארץ הקודש, און דארטן — אין ירושלים עיר הקודש, און דארטן — אין הר הקודש, און דארטן גופא — אין בית המקדש,

און דארטן גופא — אין קודש הקדשים, וואָס דאָס איז דער „אחת” במקום, ע"ד ווי דער „אחת בשנה” אין זמן — יוהכ"פ⁵⁷, און „אחת” בנפש — דער כהן גדול [וואָס דאָס איז דאָ באַ יעדער אידן בכח זינט מ"ת ווען אידן זיינען געוואָרן „ממלכת כהנים וגוי קדוש”⁵⁸, און דערנאָך איז דאָס יעדער איד מגלה].

(ווי עס שטייט אין סידור הבעש"ט) הגדושה.

ובפרט אז די נשיאים האָבן אייך גע'געבן דעם נאָמען „תמים” — וואָס „שמו אשר יקראו לו בלשון הקודש”⁵⁹, איז דאָך „נפש חי הוא שמו”⁶⁰, ווי דער מגיד טייטשט דאָס אַפ"י —

זאָלט איר זיין „תמימים”, און אויך (בלשון הרמב"ם) — „תמימים ומובחרים”,

און דאָס אַלץ זאל נאָכמער צואיילן דעם קיום היעוד, אָז עס זאל זיין „שלימות העם” — „בנערינו ובוקנינו גוי בכנינו ובכנותינו”⁶¹,

צוזאמען מיט „שלימות הארץ” — „ארצות החיים”, ארץ החיים ברוחניות און ארץ החיים בגשמיות (כמבואר אין אגה"ק⁶² ובכ"מ) — „ארץ” אשר גוי תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה,

צוזאמען מיט „שלימות התורה”, אין אַז אופן פון תמימות⁶³ — תמימות התורה ומצותי⁶⁴, עליהם נאמר⁶⁵ „והי בהם”,

עס זאל זיין אַ שנה תמימה ומובחרה, און מ'זאל בקרוב ממש זוכה זיין צו זען הקרבת התמידים בבית המקדש, „מקדש”

(41) ל' אדהי — שער היחוד והאמונה ספ"א.
 (42) בראשית ב, יט.
 (43) ארית עה"פ (ד, סע"ב ואילך).
 (44) ריש ה'ל' איסורי מובה. ושם פ"ג הי"א (שיעור יום ששי דתשרי).
 (45) בא י, ט.
 (46) סו"ת.
 (47) עקב יא, יב.
 (48) ראה אה"ת (יהל אור) להצ"ח לתהלים יט, ת.
 (49) העושים את האדם תמים (ברמ"ח איברים וש"ס"ה גידים) — לקו"ת נצבים מה, ג.
 (50) אחרי יח, ה.
 (51) בשלח טו, יז.

(52) ראה בארוכה שיחת ר' תשרי תשמ"ה.
 (53) ל' הרמב"ם — ה'ל' תשובה פ"ז ה"ה.
 (54) ראה אגה"ק סר"ס כו.
 (55) ל' חז"ל פסחים (ג, א. ושי"ג) בנוגע לגיע — וראה לקר"ת (תוריע כג, ב ובכ"מ) הביאור — שעפ"י משמע שעד"ז הוא בנוגע לכל הגילויים דלעתידי כו' (ראה תניא רפ"ז).
 (56) נצבים ל, ג ובפרש"י שם.
 (57) ס"פ תצוה. אחרי טו, לד.
 (58) יתרו יט, ו ובבעל הטורים שם.

און די אלע ענינים זאלן זיין, כאמור, מידו המלאה הפתוחה הקדושה (וה־ גדושה) והרחבה,	חתימה טובה לשנה טובה ומתוקה,
ובקרויב ממש, בשעתא חדא וברגעא חדא,	און ממלא זיין די שליחות הקדושה, ומתוך שמחה וטוב לבב, ובשלימות בכל הפרטים.
אָנהויבנדיק פון דער חתימה וגמר	אמן כו יהי רצון.

ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א
להתלמידים שיחיו
ערב יוהכ"פ לפני כל נדרי, ה'תשמ"ו

אבער דאָ כמה ענינים וואָס „מחשבתו ניכרת מתוך מעשיו“⁶, ועאכו"כ מתוך דבוריו —

ולכל לראש — אין התמדה ושקידה אין לימוד התורה, נגלה וחסידות, אין אן אופן פון „כל עצמותי תאמרנה“⁷ — „ערוכה ברמיח אברים“ (ושס"ה גידים) — וואָס דעמאָלט איז זי „משתמרת“⁸, און נאָכמער — זי איז אויך „מתברכת“⁹ — בנוגע צו זיד און בנוגע צו ארום זיד.

ב. ובפרט אָז שנה זו איז אַ שנה מעוברת, וואָס תורה רופט עס אַן „שנה חמימה“¹⁰, איז דאָס מוסף נאָכמער הצלחה צו אויפֿטאָן די אַלע ענינים אין אן אופן פון תמימות ושלמות, בכל הפירושים שבדברי¹¹,

ובפרט אָז „שנה תמימה“ האָט אַ שייכות מיוחדת צו „שיבת תומכי תמימים“ און „תלמידי התמימים“, וואָס דאָס איז דער שם וואָס עס האָבן געגעבן¹² נשיא דורנו, דער שווער, און

יידבר גו' דבר גו' יברכך גו' יאר גו' ישא גו'. ושמך גו' ואני אברכם.

א. דער אויבערשטער זאָל העלפֿן און מצליח זיין יעדערן פון אייך, בתוך כלל ישראל, אין די אַלע ענינים און ברכות וואָס עס האָט זיך גערעדט אחרי תפלת מנחה

— וואָס „לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה שהרי אליהו (הנביא) לא נענה אלא בתפלת המנחה“¹³; ובפרט ווען דאָס איז נאָך אין אַן עת רצון במיוחד — ערב יוהכ"פ, תשיעי בחודש, ובסמיכות צו יוהכ"פ, „אחת בשנה“¹⁴ —

ונוסף על האמור — הצלחה אין דעם מילוי התפקיד המיוחד פון תלמידי ישיבות ככלל, און תלמידי ישיבות תומכי תמימים במיוחד — צו זיין „נרות להאיר“, ב„נר מצוה ותורה אור“¹⁵,

און טאן דאָס מתוך שמחה וטוב לבב, וואָס דעמאָלט איז דאָך „דברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב“¹⁶ ופועלים פעולתם,

ובפרט ווען מען ווייזט אַ „דוגמא חי“ פון דער אייגענער מעשה, פון דעם אייגענעם דבור, און אפילו פון דער אייגענער מחשבה

— וואָרום אע"פ וואָס מ'ווייס ניט „מה בלבו של חברי“¹⁷ — איז דאָך

(6) ראה לדוגמא רמב"ם הל' פסוהמ"ק פ"א ה"ז.
 (7) תהלים לה, י.
 (8) עירובין נד, רע"א.
 (9) להעיר מהחילוק בין גירסת הבבלי (ברכות לה, ב) והירושלמי (שם פ"ה ה"א) „תורתם משתמרת“ או „ברכה ניתנת בתורתן“.
 (10) בהר כה, ל. ערכיו לא, א (במשנה).
 (11) ראה אוה"ת (יהל אור) לתהלים יט, ח (ס"ד), ח.
 (12) ראה שיחת כ"ק אדמו"ר מהורשיב נ"ע שמחת תרנ"ט (בעת הקפות) — נעתקה במכתבי כ"ק מ"ח אדמו"ר „התמים“ ח"א יג, ב ואילך. בהקדמה לקונטרס החלצו תרנ"ט (סה"מ תרנ"ט (קה"ת. תשד"מ) ע' רכה, רכז).

(1) ברכות ה, ב.
 (2) תצוה ל, י (ובפרשיי שם). אחרי טז, לד.
 (3) משלי ה, כג.
 (4) ס' הישר לר"ת שער י"ג.
 (5) פסחים נד, ריש ע"ב.

אויפהויבן די מצִיאה און עס אריינ-
טראָגן לרשותו.

און דערצו איז דאָ דער „הקב"ה
עוזרו"¹⁹,

ובפרט אז דאָס איז פֿאַרבונדן מיט
לימוד תורתו של הקב"ה, וואָס דורך
לימוד התורה ווערט (ווי ער זאָגט אין
ספר תניא קדישא²⁰) אַ „יחוד נפלא"
צווישן דעם „שכל", „משכיל" און
„מושכל" — וואָס דאָס איז דאָך שכלו
וחכמתו של הקב"ה, וואָס אויך הקב"ה
איז זיך עוסק בתורה כל היום כולו²¹,
ועאכו"כ בשעות מיוחדות ביום²²,

עאכו"כ איז דעם „אחת בשנה" וואָס
איז „יום . . מתן תורה"²³ — נתינת
התורה אין אַן אופן פון „כפלים
לתושי"²⁴ (ווי גערעדט באַרוכה תיכף
לאחרי מנחה²⁵), און פון דעמאָלט אַן איז
(ככל שנה ושנה) „הימים האלה נזכרים
ונעשים"²⁶ ווי ס'איז געווען בפעם
הראשונה, ווען ס'איז געווען „ויאמר ה'
סלחתי כדברך"²⁷ (ווי מ'גייט איצט באַלד
מכריז זיין בצבור וג"פ).

עאכו"כ אַז ס'איז דאָך דאָ דער נתינת
כה אויף להעלות בקודש, ובלשון
הכתוב²⁸ (וואָס צוזאַמען מיט אַ ציווי, איז

זיין פֿאַטער לפני"ו וואָס נשיא דורנו איז
געוועזן ממלא מקומו),

ובהדגשה (כאמור), אַז דאָס מיינט
מען אויך „תמימות" אין דעם ענין פון
„נרות להאיר" — אַ זיכערע זאך בנוגע
צו זיך, און נאָכמער (און אויך אַ זיכערע
זאך) — להאיר את הזולת ב„נר מצוה
ותורה אור", לימוד המביא לידי מעשה,

משפיע זיין אויף יעדערן אַרום זיך,
עאכו"כ די וואָס זיינען דומה צו (זיך)
אייך — אַנהויבנדיק פון תלמידי ישיבות,
און דערנאָך יעדער אידו, וואָרום אויף
יעדן אידו זאָגט מען „וכל בניך לימודי
ה"²⁹, ווי נשיא דורנו טייטש אַפ
(במאמרו הידוע³⁰), אַז דער פשט אין
דעם פסוק איז, אַז יעדער איד איז אַ
תלמיד חכם,

וואָס די הנהגה פון אַ ת"ח איז אין אַן
אופן פון (תלמידי חכמים) אין להם
מנוחה³¹, ווייל „יוצא" מבית הכנסת
(הקדמת עבודת החפלה³²) ונכנס לבית
המדרש ועוסק בתורה", און דערנאָך
אויך — „הנהג בהם מנהג דרך ארץ"³³,
וואָס דאָס מיינט לכל לראש (ביי ת"ח)
— הפצת התורה ומצותי אַנהויבנדיק
פון הפצת המעיינות חוצה.

ג. און אויף דעם אַלעס האָט מען די
הבטחה „יגעת — ומצאת"³⁴, אַז נוסף
לזה וואָס מ'באַקומט לפי ערך היגיעה
— באַקומט מען אויך אין אַן אופן פון אַ
מצִיאה, וואָס איז שלא כערך מער ווי די
יגיעה וואָס מען לייגט אריין אין דעם

(19) סוכה נב. ריש ע"ב. קידושין ל. ב.
(20) פ"ה.
(21) דכל הקורא בתורה הקביה יושב כנגדו
וקורא כו' (יל"ש איכה דמו תתלד). וראה ד"ה ביום
השני תרפ"ה (בטה"מ קונטרסים ח"ב בסופו) ספ"א
ופ"ו. ובכ"ח.
(22) ראה ע"ז ג. ב: ג' (שעות) הראשונות כו'.
(23) תענית כו. ב במשנה.
(24) שמור' פמ"ז. א.
(25) סוף סע"ט (לעיל ע' 336).
(26) מג"א ט. כח. וכפ"י הרמ"ז בס' תיקון שובבים,
הובא ונת' בס' לב דוד — להחיד"א — פכ"ט.
(27) פרש"י תשא לג. יא. עקב ט. יח. וראה לקוש'
חכ"ד ע' 570 הערה 10. ושי"ג.
(28) תהלים פד. ח.

(13) ישע"י נד. יג.
(14) רד"ה וכל בניך תרפ"ט (בטה"מ קונטרסים
ח"א) — ע"פ מצודות (יעוד) עה"פ.
(15) ברכות בסופה.
(16) ראה לקו"ת ברכה צו. ב"ג.
(17) ברכות לה. ב.
(18) מגילה ג. ריש ע"ב.

מער שמחה, און אַ הוספה אויך באַיכוּח, וואָס דאָס טוט אויף אַ שינוי עיקרי בנוגע צו דער שמחה בלימוד תורה זה.

און דורך שמחה, איז דאָך זיכער אַז „שמחה פּוּרץ גדר“³⁵ — די אַלע מדידות והגבלות בנוגע צו התמדה ושקידה בתורה, און אַזוי אויך איז „ואהבת לרעך כמוך“³⁶ — דער „כלל גדול בתורה“³⁷ (כמאמר ר' עקיבא, וואָס „כולהו“³⁸ אליבא דר"ע) — ובלשון האמור: נרות להאיר.

ה. און דורך דעם וואָס מ'זעט מוסיף זיין (ובפרט לויט דעם סיוע פון „אחת בשנה“, פון יום כפור זה) אין די אַלע ענינים

— לימוד התורה וקיום מצוותי, אַנ-הויבנדיק פון נשמתא לנשמתא דאורייתא — פון לימוד החסידות און מעיינות החסידות, ביז דעם „גדול לימוד שמביא לידי מעשה“³⁹ — קיום המצות בהידור, צוזאַמען מיט דעם „כלל גדול בתורה“ — „ואהבת לרעך כמוך“ —

באופן דמוסיף והולך ואור, ובלשון הכתוב⁴⁰ (ווי דערמאָנט פּריער) „ילכו מחיל אל חיל“,

וועט דאָס נאָכמער צוהיילן דעם קיום הברכה הפנימית והעיקרית פון „יראה אל אלקים בציון“⁴¹ — גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, וואָס דע-מאָלט איז דאָך „כולם“⁴² ידעו אותי למקטנם ועד גדולם, ווי אָפּגעטייטשט אין קבלה וחסידות דער ענין פון „ידעו

עם אויך אַ הבטחה“⁴³: „ילכו מחיל אל חיל“.

וואָס דאָס גייט במיוחד אויף „תלמידי חכמים“⁴⁴, די וואָס לערנען חכמתו של הקב"ה, ובפרט די וואָס זיינען די אמת'ע „חכמים“ — חכמי התורה.

ובמיוחד תלמידים פון נשיאים אין חכמת התורה (בכלל), ובפרט — נשיאים אין פנימיות התורה, נשמתא דאורייתא און נשמתא לנשמתא דאורייתא — נשיאי תורת החסידות: תלמידי נשיא דורנו, דער רבי דער שווער, וואָס ער איז דער ממלא מקום פון אביו, דער מייסד פון ישיבת תומכי תמימים — וואָס ער איז דער מייסד נצחי און אויך דער מנהל נצחי, צוזאַמען מיטן זון כחד, אין כל עניני תומכי תמימים, ובפרט בנוגע צו לימוד התורה שבה.

ד. און טאָן די אַלע ענינים מתוך שמחה, ווי יעדער ענין של עבודת ה' וואָס דאַרף זיין איז אַן אופן פון עבדת אַת ה'א בשמחה ובטוב לבב (דוקא)⁴⁵, ביז „מפּזו ומכרכר (בכל עוז) לפני ה'“⁴⁶, ווי דער רמב"ם ברענגט אַראָפּ⁴⁷ די הנהגה פון דוד המלך, און ברענגט דאָס אַראָפּ אַלס אַ הלכה בנוגע לכאור"א מישראל,

ובפרט אַז עס רעדט זיך וועגן דער מצוה פון לימוד התורה, וואָס תורה מצד עצמה איז „פקודי הוי' ישרים משמחי לב“⁴⁸ — איז דאָס מוסיף נאָכ-

35) ראה בארוכה ד"ה שמח תשמח תרנין ע' 49 ואילך (סה"מ תרנין ע' רכג ואילך).
36) קדושים יט, יח.
37) תויב עה"פ.
38) סנהדרין פו, רע"א.
39) קידושין מ, ב. וש"נ.
40) ירמי לא, לג.

29) להעיר מתורא תשא פו, ג. ועוד.
30) ברכות בסופה.
31) תבא כח, מז.
32) ש"ב ה, יד. שם, טז.
33) סוף הל' לולב. וראה לעיל ע' 348.
34) תהלים יט, ט. וראה שו"ע או"ח ר"ס תקנד דקאי על לימוד התורה.

והולך והוסיף ואור, אז נאך אין די איצטיקע לעצטע טעג אין גלות זאל זיין „ולכל בני ישראל הי אור במושבותם“⁵² — ווען מען געפינט זיך נאך אין די מצרים וגבולים פון גלות,

און מ'טאנצט מתוך שמחה אמיתית לקבל פני משיח צדקנו, און דערנאך צו זאמען מיט אים און די שכנתא — „ושב הי א את שכותך“⁵³, אז דער אויבער-שטער גייט צוזאמען מיט יעדערן און צוזאמען מיט אלעמען,

„וארו עם ענני שמיא“⁵⁴, במהרה בימינו ממש,

לארצנו הקדושה והשלימה והרחבה „ירחיב ה' את גבולך“⁵⁵).

ז. „ונתתי שלום בארץ“⁵⁶ — נאך אין די לעצטע טעג פון גלות,

און דערנאך גייען אידן אין אן אופן „ואולך אתכם קוממיות“⁵⁷, צוזאמען מיט תורה ומצותי, ביז יחידה שבנפש מיט יחידה שבתורה⁵⁸ (נשמתא לנשמתא דאורייתא), צוזאמען מיט גופי תורה (נגלד דתורה), ומתוך שמחה וטוב לבב, ובעגלא דידו, לארצנו הקדושה.

אמן כן יהי רצון.

אוחי, אז דאס מיינט — עצמות ומהות, ביז „ידעתיו — הויתיו“⁵⁹,

ובקרוב ממש — פראווען זמן שמחתינו פון תשמ"ו בארצנו הקדושה, „ארץ“ אשר גוי תמיד עיני הי א בה מרשית השנה ועד אחרית שנה,⁶⁰

און פראווען דאס „בנערינו“⁶¹ ובזקנינו בבנינו ובבנותינו, ווארום „קהל גדול ישובו הנה“⁶² — יעדער איד און אלע אידן, תלוקטו לאחד אחד“⁶³ דורך דעם אויבערשטן אליין⁶⁴, וואס ער קערט זיי אום, און אין אן אופן פון „ארו עם ענני שמיא“⁶⁵, לארצנו הקדושה,

און דארט גופא — אין אן אופן וואס „ירחיב ה' את גבולך“,

און דארט גופא — אין ירושלים עיר הקודש, „קריית מלך רב“,

און דארטן — „בהר הקודש בירו-שלים“⁶⁶, ובמקדש⁶⁷ אד' כוננו ידיך.⁶⁸

ו. און אין די אלע ענינים — אנהויבנדיק מיט א כתיבה וחתימה טובה וגמר חתימה טובה, לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות, ובגשמיות וברוח-ניות גם יחד, תיכף ומיד, „לאלתר“.

41) ס' העיקרים מ"ב ספ"ל, מדרש שמואל פ"ז מ"ז. נתי בהגיל במזין ח"א פניה.

42) עקב יא. יב.

43) בא י. ט.

44) ירמ"י לא, ז.

45) ישעי' כו. יב.

46) רש"י נצבים ל, ג.

47) דניאל ז. יג. סנהדרין צח, א.

48) ראה יב. ב. שופטים יט, ז.

49) תהלים מח, ג.

50) ישעי' כו, יג.

51) בשלח טו, יז.

52) בא שם, כג.

53) נצבים שם (וברש"י שם, ממגילה כט, א)

(ועוד).

54) בחוקותי כו, ו.

55) שם, יג.

56) ראה קונטרס ענינה של תורת החסידות

סעיף ה ואילך.

**ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להתלמידים שיחיו
ערב יום הכפורים, בבית הכנסת, לפני כל נדרי, ה'תשמ"ז**

אידן בדוגמא (כביכול) ווי ברכת כהנים ע"י הכהן גדול, וואָס איז העכער פֿאַר ברכת כהנים ע"י שאר הכהנים, וואָרום דער כהן גדול איז „ראש לכל הכהנים“, דער שלימות פון ענין הכהונה. כמילא איז מובן אַז דער כה"ג טוט אויך אויף שלימות הענין פון ברכת כהנים.

כה"ג כמ"ש (דה"א כג, יג): „ויבדל אהרן גוי קדוש קדושים (ואף שבהמשך הפסוק נאמר „הוא ובניו“ – ראה לקריש ח"ו ע' 36 הערה 23).

(8) וכדוגמא מה שיש לכאורה משראל מעין תפלת כה"ג ביה"כ"פ – כנוסח תפלת מוסף ביה"כ"פ: „כמו ששמעת תפלת כה"ג כהיכל כמו כן מפנינו תשמע ותושי“.

(9) רמב"ם הל' כלי המקדש פ"ד הי"ב. וראה שם פרק ה'.

(10) וי"ל דמודגש גם בזה שהכהן גדול ברח בשם המיוחד (קידושין ע"א, א ובתדאיג מהרש"א שם) גם לאחריו ש„נמנעו אחיו הכהנים מלברך בשם (ה' מפורש)“ לאחריו מיתת שמעון הצדיק (יומא לט, ב).

יש לומר הטעם לזה – כי כרי"ב בשם המיוחד ע"י הכהן גדול הוא באופן נעלה יותר מבר"כ ע"י שאר הכהנים (גם כחזמו שהיו כל הכהנים מברכים בשם המיוחד). כמבואר במ"א (שיחת ערב תגה"ש תשל"ז) ע"פ דברי המשנה (תמיד רפ"ז, סוטה לת, רע"א. הובא להלכה ברמב"ם הל' תפלה פ"ד הי"ט) שהכהנים ב" מקדש נושאים את ידיהם, על גבי ראשיהם (מפני שמברכים את העם בשם המפורש ושכינה למעלה מקשרי אצבעותיהם) חוץ מכהן גדול שאין מגבין את ידיו למעלה מן הציץ (מפני שהשם כתוב עליו): „אאפ"ל שענין זה שהכה"ג לא הגבין ידיו למעלה מן

א. וידבר גוי דבר גוי יברך גוי יאר גוי ישא גוי. ושמו גוי ואני אברכמ'.

וואָס (די ווערטער פון) ברכת כהנים איז כוללת כל הברכות כולן, סיי הרוח-ניות, סיי הגשמיות – ווי פֿאַרשטאַנדיק דערפון וואָס דאָס איז די ברכה וועל-כע דער אויבערשטער האָט אָנגעזאָגט די כהנים, און געגעבן זיי דעם כה, צו בענטשן אידן („כה תברכו את בני ישראל“ – ככל הענינים).

און אע"פ אַז דאָס איז ברכת כהנים – האָט יעדער איד (אויך לויים וישראלים) דעם כה צו בענטשן אידן מיט דעם נוסח פון ברכת כהנים, וואָרום אויף אַלע (יעדער) אידן ווערט געזאָגט: „ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש“.

און נאָכמער: „(ממלכת) כהנים“ האָט אויך דעם פירוש „כהנים גדולים“¹⁰. ד.ה. אַז יעדער איד איז (ברוחניות) אַזוי ווי אַ כהן גדול, און האָט בכח צו בענטשן

- (1) נוסח ברכת כהנים – נשא ו, כריכו.
- (2) ראה גם ספרי נשא שם. ועוד מדרשי חז"ל בענין ברכת כהנים.
- (3) מיוחדת וחלוקה מכל הברכות וגם בפשט"מ כוללת ברכה בכל.
- (4) יתרו יט, ו.
- (5) וראה רמב"ם הל' שמיטה ויובל בסופו: ולא שכת לוי בלכד אלא כל איש ואיש מכל באי העולם אשר נדבה רוחו אותו והבינו מדעו להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו ולעבדו כי הרי זה נתקדש קדוש קדושים.
- (6) אגדת בראשית פיע"ט [פ]. בעל הטורים יתרו שם.
- (7) להעיר רמב"ם שם, הרי זה נתקדש קודש קדושים דשי"ד רק ככהן גדול. וזהו תוארו של אהרן

(*) עם הכוונה דעם בן ייב אחיות וכו' (כדמשמע מקידושין שם) שהוא שם המיוחד המלא נראה ס' הבהיר ס' קז. בחי' ורקאנטי נשא ו, כז. וראה מש"כ הרמב"ם (מו"נ ח"א פס"ב) בפירוש שם בן ייב ושם בן מ"ב – ששמות אלו היו מוסיפים ידיעה מסוימת באלקות כו"י בשם בן ד'.

(**) אבל ראה מו"נ שם באופן אחר.

און דערפאר איז דאָס דוקא דורך דעם „אחת“ פון אידן – דער כהן גדול, יחי' דה שבנפש¹⁷.

וואָס דער ענין איז דאָ בעבודת כאר"א: בא יעדער איד איז פאָראַן בחי' כהן גדול („ממלכת כהנים“) – די עבו' דה מצד בחי' יחידה שבנפש.

ובפרט בזמן הגלות¹⁸ ווען אַ איד שטייט בדוגמא ווי אַ כהן גדול ב' ביהמ"ק¹⁹, דורך תפלתו ביוהכ"פ – „ו' נשלמה פרים שפתינו“²⁰.

און דעריבער – אַלס הכנה צו יוהכ"פ (בערב יוהכ"פ) ווען יעדער איד איז ב' דוגמת הכה"ג – בענטשט מען (די בנים וכי"ב) מיט ברכת כהנים, בדוגמא ווי (שלימות ענין) ברכת כהנים שע"י הכה"ג (שלימות ענין הכהונה), וואָרום דאָס גיט דעם כח אויף צו טאָן דערנאָך די עבודת כה"ג ביוהכ"פ (עבודה מצד בחי' יחידה שבנפש).

ג. דער ענין האָט אַ שייכות מיוחדת מיט תלמידי ישיבה:

אין קודש הקדשים (בחי' יחידה) איז געווען דער אבן השתי' (שממנה הושחת העולם)²¹, אויף וועלכן ס'איז געשטאַנען דער ארון הקודש מיט די לוחות האחרון

ב. עפ"י יש לבאר דעם טעם אויף דעם וואָס ברכת הכנים (וכי"ב) בערב יוהכ"פ איז מיט ברכת כהנים²² („יברכך וגו'“):

„כל עבודות יום הכפורים“ זיינען דוקא בכהן גדול²³.

און דער טעם לזה איז (כמדובר לעיל בארוכה, אין דער ברכה נאָך תפלת מנחה) ווייל דער ענין פון יוהכ"פ איז – עבודה מצד בחי' יחידה²⁴ (שבנפש)²⁵, און אין אַלע דריי ענינים פון עולם שנה נפש: „אחת בשנה“²⁶ – יחידה בזמן; און די עבודה דעמולט איז אין „אחת“ ב' מקום – קודש הקדשים, יחידה שבעולם:

(הציץ) הראש (כשאר הכהנים) הוא לגריעותא דכה"ג! אלא אדרבה – למעליחאג שבכרי"ב (בשם המיוחד) דהכה"ג הי' גם הסיוד דהשם על הציץ. ועאכרי"ב לדעת ר' יהודה (שם) שהי' מגבי' ידיו למעלה מן הציץ שנאמר (שמיני ט, כב) וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם, וייל שהפירוש בזה הוא, ששם המיוחד בכרי"ב (ע"י הכה"ג) הוא למעלה ובכחו לברך גם השם על הציץ.

ולהעיר שהלימוד דכרי"ב בנשיאת כפים הוא מהכחו גדול („וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם“ – שמיני שם ובפרשיי שם) – סוטה שם. ועד שיש קסיד (בסוטה שם) שנשיב צ"ל דוקא בכה"ג (קסיד בתורה – ג"כ תורה).

ולהעיר גם מהשייכות דברכת כהנים לבחי' יחידה (עט"ר שער יוהכ"פ ספ"ד ל, רע"א). דיה אתה אחד לאדהאמצ' (קרת'י, תשכ"ה) ע' 9, שזוהי דרגתו של הכהן גדול, כפנים.

(11) ראה מטה אפרים סתרי"ח ס"ג. כתר שם טוב (אגון) ח"י ע' 281.

(12) ראה סידור יעבי"ן (נהגות ליל שבת ס"ו) – לגבי ליל שבת. וראה ס' מעבר יבק מאמר שפתי רגנות פרק מג. ראשית חכמה פרק גידול בנים בתחלתו (רמו, סע"ג).

(13) יומא לב, סע"ב.

(14) ראה עטרת ראש שער יוהכ"פ פ"ב ואילך.

ועיי"ש רפ"ה. ובכ"מ.

(15) ראה תרד"ה עד אחד – מנחות יח, א.

(16) ס"פ תצוה. אחרי טו, לד.

17) ראה המשך תעריב ח"ב ע' תחקסו. תתקפ.

ועוד. וראה המשך מים רבים תרל"ז פקע"ט.

18) ועפ"י יומתק מה שעבודת הכהן גדול הוא בתור שליח של „עמך בית ישראל“ – שהשליח צ"ל דומה להמשלח (ראה קידושין מא, ב: מה אתם כו'. לקרית ויקרא א, ג. שיחת י"ב תמוז תשמ"ה. ולהעיר מגדריס לה, ב. ושי"ו. תרד"ה דאמר – קידושין כג, ב ובמקומות שנשמנו על הגליון שם).

19) דלקלתינו היא תקנתנו (ע"ד שבת ט, ב).

20) ראה לעיל הערה 8.

21) הושע יד, ג.

22) משנה יומא נג, ב. גמרא שם נד, ב.

נותני, שנתנו ביוהכ"פ³¹ (ביום חתונתו³² זה מתן תורה³³) – דער ענין התורה³⁴, ובאופן פון „כפליים לתושי“³⁵.

וואָס תורה איז בחי' יחידה (די עבודה פון כה"ג ביוהכ"פ בקדה"ק³⁶), וואָרום דער אויבערשטער, יחידו של עולם, האָט זיך „אריינגעגעבן“ בתורתו³⁷.

און דאָס (תורה) איז די מציאות פון יעדער אידן – כידוע אַז „ישראל“ איז ר"ת „יש ששים ריבוא אותיות לתורה“³⁸, דער חיות און נשמה פון יעדער אידן איז פון זיין אות בתורה³⁹.

און דורך לימוד התורה בפועל – איז אַ איד מגלה זיין התאחדות מיט תורה

און צווישן אידן גופא – שטייט דאָס מער בגלוי באַ תלמידי ישיבה, וואָרום ביי אַ ישיבה בחור איז „תורתו אומנתו“⁴⁰ בעוה"ז הגשמי, זיין גאַנצע באַשעפטיג- קונג איז לימוד התורה (ניט ווי ביי אַנ- דערע אידן, וואָס זיי לערנען תורה, אָבער זייער „אומנות“ איז אין אַנדערע ענינים – אין מצוות וכיו"ב), איז אַן אופן אַז ער לערנט תורה און די תורה לערנט אים (ווי כ"ק מו"ח אדמ"ר איז מדגיש⁴¹), ביו אַז דאָס ווערט זיין גאַנצע מציאות⁴², ובלשון הגמרא⁴³ – תורה „נקראת על שמו“.

און מוכן אַז דער לימוד התורה באופן פון „יחידה“ (יחוד נפלא כו") איז נאָכמער בגלוי און נאָך שטאַרקער באַ תלמידי ישיבה, וויבאַלד אַז זיי ווערן דערמיט נתאחד מיט אַ „יחוד נפלא כו“ באופן פון „אומנתו“, אַז דאָס איז כל

23) רמב"ם הל' בית הבחירה רפ"ד.
 24) משנה תענית כו, ב ובפרש"י. גמרא שם ל. ב.
 25) שה"ש ג. יא.
 26) משנה תענית שם.
 27) שוהו מתפקידי הכהן וכמשינו: תורה יבקשו מפיהו – מלאכי ב. ז. וראה פרשתנו (ברכה) לג. ח: י: וללו אמר גי' יורו משפטך ליעקב ותורתך לישראל. וראה יומא כו, א. רמב"ם הל' שמיטה ויובל פ"ג ה"ב.
 28) איוב יא, ו. שמרר פמ"ז, א. וראה אוה"ת תשא ס"ע כ"ג ואילך. סה"מ עז"ת ע' לא. תרצ"ט ע' 61 ואילך. תש"ו ע' 36. ועוד.
 29) ואדרבה: על תורה נאמר „יקרה היא מפנינים“ (משלי ג, טו) – „מכה"ג שנכנס לפני ולפנים“ (הוריות יג, א) – ו"ל – כי כה"ג נכנס בקדה"ק אבל בחי' קדה"ק הוא בחי' מקף עליו, אבל כשלומד הלכה או פסוק בתורה מחאחד שכלו וחכמתו נחכמת התורה (ראה לקמן בפנים מתניא פ"ה), מאיר בחי' קדה"ק בנילו בפנימי, לכן יקרה היא מפנינים (אוה"ת בלק ע' תתקסא. ועד"ו שם ע' תתקנז. וראה גם דרך חיים (שער התשובה) לב, ד).

30) כמאחדל (שבת קה, א – ע"פ גירסת העין יעקב), אנו נפשי כתבית יהבית⁴⁴. וראה לק"ת שלח מז, סע"ד. אוה"ת יתרו ע' תתקא ואילך.
 31) מגלה עמוקות אופן קמו. הובא בילקוט ראיובני פ' בראשית בתחלתה.
 32) ראה מאמר דיה קול ה' על המים לאדמ"ר הצ"צ [נדפס באוה"ת נ"ד (כרך ג) ע' אישא]. סה"מ תש"ו ע' 46. תשי"ט ע' 41 (השני). ועוד.

33) רמב"ם הל' בית הבחירה רפ"ד.
 34) משנה תענית כו, ב ובפרש"י. גמרא שם ל. ב.
 35) שה"ש ג. יא.
 36) משנה תענית שם.
 37) שוהו מתפקידי הכהן וכמשינו: תורה יבקשו מפיהו – מלאכי ב. ז. וראה פרשתנו (ברכה) לג. ח: י: וללו אמר גי' יורו משפטך ליעקב ותורתך לישראל. וראה יומא כו, א. רמב"ם הל' שמיטה ויובל פ"ג ה"ב.
 38) איוב יא, ו. שמרר פמ"ז, א. וראה אוה"ת תשא ס"ע כ"ג ואילך. סה"מ עז"ת ע' לא. תרצ"ט ע' 61 ואילך. תש"ו ע' 36. ועוד.
 39) ואדרבה: על תורה נאמר „יקרה היא מפנינים“ (משלי ג, טו) – „מכה"ג שנכנס לפני ולפנים“ (הוריות יג, א) – ו"ל – כי כה"ג נכנס בקדה"ק אבל בחי' קדה"ק הוא בחי' מקף עליו, אבל כשלומד הלכה או פסוק בתורה מחאחד שכלו וחכמתו נחכמת התורה (ראה לקמן בפנים מתניא פ"ה), מאיר בחי' קדה"ק בנילו בפנימי, לכן יקרה היא מפנינים (אוה"ת בלק ע' תתקסא. ועד"ו שם ע' תתקנז. וראה גם דרך חיים (שער התשובה) לב, ד).

33) פ"ה.
 34) ראה מו"ח ח"א פס"ה. סה"מ הצ"צ מצות האמנת אלקות פ"ג ואילך. ושי"ן.
 35) ראה שנת יא, א. ובכי"מ.
 36) וי"ק ר' נהוראי אמר מניח אני כל אומנות שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה (קידושין בסופה).
 37) ראה לק"ד ח"ב רמז. ב. ועוד.
 38) ככתניא – לעיל בפנים.
 39) ע"ז י"ט, א. וראה קידושין לב, סע"א ואילך.

און ב) כ"ק מ"ח אדמו"ר נשיא דורנוי – דער ממלא מקום פון מייסד הישיבה – איז געווען און איז בפועל עד היום הזה ועד ביאת המשיח ולאח"ז דער מנהל פועל פון דער ישיבה⁴⁴,

און ער גיט די תלמידי הישיבה תוס-פות כח – באורך ברוחב ובעומק – און זיי זאלן קענען לערנען תורה (נגלה ד-תורה און פנימיות התורה) אין אן אופן פון „כפליים לתושי“ (דער אויפטו פון די לוחות האחרונות שניתנו ביוהכ"פ)⁴⁵. „כפליים“ און „תושי“⁴⁶, און חיבור שני-הם יחד – „כפליים לתושי“, בפועל ובגלוי – און מ'זעט אויף דעם תלמיד ווי תורתו איז „אומנתו“.

ואין ענין יוצא מידי פשוטו: דער לימוד פון תלמידי תומכי תמימים זאל זיין באופן פון „כפליים לתושי“ לגבי ווי עס לערנט אן אַנדער איד (אָדער אפילו אַ תלמיד פון אן אַנדער ישיבה), וואָס זיין „אומנות“ איז אין אַנדערע ענינים (אין מצוות וכיו"ב).

און „כפליים לתושי“ מיינט ניט נאָר צוויי מאָל אַזויפיל, נאָר אַ הוספה שלא בערך בלימוד התורה⁴⁷.

ה. אין דעם אַלעם (די שליחות מיר-

מציאות שלהם בכל הזמנים בכמות (ניט נאָר בשעות מסוימות ביום), און אויך „אומנתו“ באיכות, אַזוי אַז אין לו ב-עולמו אלא תורה.

קומט אויס, אַז דער ענין פון יוהכ"פ און די ברכות בערב יוהכ"פ (בדוגמת ברכת כהנים ע"י הכה"ג) – עבודה מצד בחי' יחידה (קודש הקדשים), דער ענין התורה⁴⁸ – שטייט בהדגשה מיוחדת בא תלמידי ישיבה.

ובפרט אַז תורה איז אַ „כוס של ברכה“⁴⁹, המחזיק כל הברכות⁵⁰, עאכו"כ ברכות בענין התורה.

ד. וואָס דערפון איז מובן, אַז כל הענינים (ובמיוחד) הברכות האמורות בסמיכות לתפלת מנחה – זיינען חל על כל אחד ואחד מכם, ובהדגשה יתירה (בפרט אַז מ'שטייט איצטער בסמיכות צו תפלת ערבית פון יוהכ"פ) – וואָרום די ענינים פון יוהכ"פ (גילוי בחי' יחידה) זיינען שייך מער במיוחד צו אייך.

און בהוספה על זה – קומט צו די ברכה עיקרית צו תלמידי ישיבה, אַז איר זאָלט מצליח זיין בלימוד התורה, ובאופן פון „כפליים לתושי“.

ובפרטי פרטיות – שטייט עס בהד-גשה יתירה באַ די תלמידים פון ישיבת תומכי תמימים, וואָס אַ זיי לערנען נגלה דתורה און פנימיות התורה, תורת החסידות (בחי' יחידה שבתורה גופא⁵¹).

44 בחי' יחידה הכללית של הדור – ראה ד"ה סדה בשלום (בשערי תשובה ח"א) לאדמו"ר האמצעי פ"כ. וראה שיתח ליל שמחת לפני הקפות התשמ"ז, לקו"ש חכ"ט ע' 360 ואילך.

45 ראה גם שיחת שמחת תרפ"ח (סדרה תרפ"ח ע' 7).

46 ולהעיר שפנימיות התורה לגבי נגלה דתורה היא ע"ד החידוש דלוחות האחרונות לגבי לוחות הראשונות.

47 ראה סנהדרין כו, ב.

48 כמובן משמרר שבערה 28. וראה בדרושים שנשמנו בהערה ס.

40 וראה תניא פ"ג.

41 ראה סדרה תשי"ה ע' 73. תשי"ט ע' 73 (הא'). תשי"א ע' 87.

42 כמש"נ (בחוקותי כו, ג"ד) אם בחוקותי גו' שתהיו עמלים בתורה כו' (רשיי מתויב עה"פ שם) – ונתתי גשמיכם גו'.

43 נתבאר בארוכה בקונטרס ענינה של תורת החסידות סעיף ו ואילך.

י"הכ"פ – ש"נקרא⁵⁵ ג"כ ראש השנה ב' כתוב⁵⁶, פנימיות דר"ה⁵⁷, און א שבת בשנים – שנת השמיטה.

נאך אן ענין אין דעם:

שבת (תורה) איז ענינו תענוג⁵⁸. וואס תענוג איז בחי' יחידה⁵⁹ בכחות הנפש⁶⁰.

און אין דעם קומט צו אין דעם תענוג – בשעת י"ט של ר"ה חל להיות בשבת, ווייל ענינו של ר"ה בכלל איז המשכת פנימיות התענוג (יחידה) דלמעלה⁶¹, עאכריכ ווען ר"ה איז חל להיות בשבת (בימים) שענינו עונג, און אין א שבת בשנים (שנת השמיטה), ו'להעיר אז דער ענין העונג בשבת איז מודגש אין דברי המדרש (בנוגע צו שבת בימים ושבת בשנים) – „כל השביעין חביבין⁶², ענין החביבות ותענוג⁶³).

1. דער ענין התורה שטייט אויך ב' גלוי אין היינטיקן שיעור חומשי – דער שיעור חומש פון ערב י"הכ"פ (וואס ע"פ דין איז נאך איצטער ערב י"הכ"פ) – ריש פ' וזאת הברכה:

(55) לקי"ת דרושים לר"ה נח, א.

(56) „ביחוקאל רס"ח מ"ט – הגהת אדמו"ר הצ"צ

בלק"ת שם סד, א.

(57) לקי"ת שם.

(58) כמ"ש (ישע"י נח, יג) וקראת לשבת עונג.

וראה רמב"ם הל' שבת פ"ל, טושו"ע א"ח סרמ"ב

ובניכ שם. שו"ע אדה"י א"ח שם. וראה הערה בסה"מ

תרפ"ד ע' דש ובסה"מ תש"ט ע' 130. ועוד.

(59) וראה ד"ה אחת אחד לאדמו"ר האמצעי (ס"ע

8 ואילך – קה"ת תשכ"ה ששנת היא בחי' יחידה,

וראה לקי"ש חט"י ע' 228 ואילך.

(60) נסמו לעיל ע' 6 (בהנכרה לאחרת הפלת

מנחת) הערה 48.

(61) כדלקמן סיט. וראה אוה"ת דרושים לר"ה

(דברים כרך ה) ע' ביקי ואילך. ועוד.

(62) ויקר פכ"ט, יא.

(63) דשיעורי חת"ח (חומש, תהלים, תניא) ה' יזועים.

חדת פון תלמידי ישיבה) קומט צו אין א הדגשה מיוחדת בשנה זו:

היינטיקער יאָר איז אַ שבת־דיקער יאָר ככמה ענינים: א) דער יאָר האָט זיך אָנגעהויבן מיט י"ט של ר"ה שחל להיות בשבת. און דאָס איז דער „ראש השנה" וואָס איז כולל כל ימי השנה⁶⁴, און פון אים ווערט נמשך אויך ווי די ימי השנה שטייען במקומם. ב) ס'איז אַ שנת השמיטה – „שבת לה"⁶⁵.

וי"ל דער ענין בזה:

שבת איז ענינו תורה, כמאחז"ל⁶⁶ ל' „כולי עלמא בשבת ניתנה תורה", ווייל תורה און שבת זיינען איין זאך (כמבואר בדרושי רבותינו נשיאנו⁶⁷).

איז דערפון פארשטאָנדיק, אַז ב' י"הכ"פ בשנה זו שטייט נאָכמער בהד-גשה און מ'האָט נאָכמער כחות אויף דעם ענין פון לימוד התורה (ענינם פון תלמידי הישיבות) – ווייל אין צוגאָב דערצו וואָס דער ענין שטייט בהדגשה ביוהכ"פ מצ"ע, ובפרט אַז י"הכ"פ איז „שבת שבחון"⁶⁸ (תורה שבתורה)⁶⁹ – איז דאָס אויך אַ שנה וועלכע הויבט זיך אָן מיט אַ שבת בימים (און דאָס ווערט נמשך על כל ימי השנה, ובמיוחד ב' –

(49) ראה לקי"ת תבוא מא, ג. נצבים מז, א.

דרושים לר"ה נח, א. עטרת ראש שער ר"ה בחלתו.

ובכ"מ.

(50) בהר בה, ב.

(51) שבת פו, ב.

(52) ראה תרי"א יתרו ע, ג. ויקהל פת, א ואילך.

וראה לקמן טע"ף ט.

(53) אחרי טו, לא. אמור כג, לב.

(54) להעיר מלקי"ת דרושים ליוהכ"פ בסופם,

ששבת שבתו"ה הוא בחי' או"א"ס המלוּבש בדל"א –

וזוהי מדרגת תורת החסידות – המשך תער"כ ח"ב

סע"ף שעו. שעו.

כמילא איז דאָס ניט מבלבל, און דאָרף
ניט מבלבל זיין

און קען ניט מבלבל זיין, וואָרום דאָס
איז היפך ענין התורה, אַ איד דורך
תורה'י ווערט אַ בעה"ב אויף וועלט'י.

ובפרט תורה באופן פון „תורתו
אומנתו“ – כפשטות ענין האומנות, אַז
דאָס ברענגט אַריין פרנסה (צו דעם
אומז) שממנה יחי' נפשו ונפשות בני
כיתו, אַנהויבנדיק פון „בני כיתו“ שבה-
אדם – די אברי הגוף, „עיר קטנה“ זה
הגוף⁷², דאָס גיט אים זיין פרנסה, סיי
בגשמיות כפשטה, און סיי אַז ער זאָל
האָבן בגשמיות די אפשריות המלאה
אויף לערנען תורה,

ומתוך שמחה וטוב לבב: סיי „שמחה“
(„פקודי ה' ישרים משמחי לב“, „כנ"ל) סיי
„וטוב“ – „אין טוב אלא תורה“⁷³, און סיי
„לבב“ (ניט נאָר „משמחי לב“, מיט איין
בי"ת, נאָר „לבב“) מיט צוויי בי"תין – אַז
דורך תורה איז מען מהפך אויך דעם
יצה"ר שנמצא בחלל השמאלי שב-לבי,י
כמאחז"ל⁷⁴: „בראתי יצה"ר בראתי לו
תורה תבלין“, אַזוי אַז עס ווערט „ואהבת
גו' בכל לבבך (כשני בי"תין) – בשני

„תורה“ צוה לנו משה מורשה קהלת
יעקב. ויהי בישורון מלך“: בכדי אַרויס-
צוברענגען דעם „תורה צוה לנו משה
גו'“ בגלוי – איז דאָס אָפהענגיק ספּע-
ציעל אין תלמידי ישיבה, „מאן מלכי
רבנן“ – אויף וועמען עס שטייט „ויהי
בישורון מלך“, די וואָס „תורתם אומנ-
תם“ („ויהי בישורון מלך“), אַדער זיי זיי-
נען זיך מכין צו „תורתו אומנתו“ (רבנן
באופן דמלכי), דורך לערנען תורה כ-
דבעי, ל„אסוקי שמעתא אליבא דהיל-
כתא“⁷⁵.

ז. וואָס כל זה [די הדגשה אויף ענין
השבת בשבת זו, און היינטיקער שיעור
חומש] גיט נאָכמער צו אין דער נתינת
כח וברכות ביום זה צו תלמידי ישיבה
אַז זיי זאָלן קענען אויספירן זייער
שליחות צו לערנען תורה, ובאופן פון
„כפליים לתושי“,

ומתוך תענוג ופנימיות התענוג (ענין
השבת וענין התורה), און צוזאמען דער-
מיט – מתוך שמחה וטוב לבב, וואָרום
אויף תורה שטייט „פקודי ה' ישרים
משמחי לב“,

ובפרט די תורה פון תלמידי ישיבה –
וואָרום היות אַז מ'האָט זיי במיוחד גע-
געבן די שליחות צו לערנען תורה, איז
„איני מבקש כו' אלא לפי כחך“⁷⁶, האָט
מען זיי פון פריער זיכער געגעבן כל
המצטרך בגשמיות וברוחניות, בכדי צו
קענען דאָס מקיים זיין בשמחה ובטוב
לבב, האָבנדיק אַלע צרכים גשמיים,

69) כידוע (לקרי'ת תוריע כב, ריש ע"ג. סה"מ
הש"ת ע' 116. וראה ס' החקירה להצ"צ סה, א)
שהאותות והמפתים שעשו התנאים ואמוראים וכל
הצדיקים הרי"ז בכת תורתם.

70) כדרשת רז"ל עה"ם (תהלים נו, ג) לא-ל גומר
עלי – ירושלמי כתובות פ"א ה"ב. הובא בש"ך (שו"ע
אדה"ו) יו"ד סי' קפט סי' ג' (סיק בג). וראה שמ"ר
פ"טו, ב. דביר פ"ב, יד. ירושלמי ר"ה פ"א ה"ג. ועוד.

71) קהלת ט, יד.
72) נדרים לב, ב. תניא פיט (יד, א). ועוד.
73) אבות פ"ר, ג.
74) תניא רפ"ט. ובכ"מ.
75) קידושין ל, ב.

64) מרשתנו לג, ד-ה.
65) ראה גיטין סב, סע"א.
66) יומא כו, א.
67) תהלים יט, ט. תענית ל, סע"א. טושו"ע א"ח
ר"ס תקנד.
68) במדבר פ"ב, ג.

אין זייער עצם מציאות (זיי דארפן ניט „רעדן“ וכיו"ב) צינדט אן דעם צווייטן'ס „גר ה' נשמת אדם“!

ובמיוחד – אין דער שליחות וואָס די מייסדי הישיבה ומנהלי הישיבה האָבן געגעבן די תלמידים – דעם ענין פון „יפוצו מעינותיך חוצה“⁸², און דערמיט מלחמה האָבן און מנצח זיין די וואָס „חרפוי" עקבות משיח"⁸³,

און ברענגען דעם „אתי מר" דא מלכא משיחא“, בחי' יחידה הכללית“.

ביז אין אן אופן – אָז די עבודה פון „יפוצו מעינותיך חוצה“ ווערט זייער „אומנות“ (ע"ד וכיחד מיט „תורתם אומנתם“), מער נאָך ווי ביי אן אַנדער אידן וואָס קען האָבן אַ שליחות בתורה ומצוות והפצת המעיונות חוצה, אָבער הפצת כח' ווערט ניט זיין „אומנות“, די זאך וואָס גיט אים „פרנסה" שממנה יחי' נפשו ונפשות בני ביתו (כנ"ל).

ט. וכל הנ"ל (בנוגע די שליחות מיו-חדת פון תלמידי ישיבה) האָט אַ שייכות מיוחדת, און אין נאָכמער ממחר – די גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, וואָס דעמולט וועט זיין די שלי-מות הגילוי פון יחידה בעוה"ז הגשמי (כמדובר פריער נאָך תפלת מנחה)⁸⁴ – כמבואר אויך אין די תורות פון אַלע רבותינו נשיאינו:

יצריך"⁸⁵, ניט נאָר אתכפיא, און אפילו ניט נאָר „לביי" חלל בקרביי", נאָר נאָכמער – אתהפכא, „בכל לבבך בשני יצריך“, אַז אויך דער צווייטער בית פון „לבב" (דער צווייטער יצר שנחלל השמאלי) דינט דעם אויבערשטן.

ח. אין דעם קומט צו נאָך אַ שליחות מיוחדת פאַר תלמידי ישיבת תומכי תמימים:

נוסף לזה וואָס זיי דארפן אליין לער-נען תורה (נגלה דתורה ופנימיות ה-תורה) באופן פון „תורתו אומנתו" און „כפליים לתושי" – דארפן זיי זיין „נרוח להאיר" (ווי דער מייסד הישיבה און מנהל פועל' של הישיבה האָבן מד-גיש געווען וכמ"פ), משפיע זיין און מאַכן לייכטן דעם אַרום,

און אין אן אופן – ווי אַ „גר להאיר": כשם ווי די תכונה פון אַ גר המאיר אין, אַז מ'דארף צו אים בלויז צורירן נאָך אַ גר (שאינו מאיר) – ווערט דער צוויי-טער גלייך אָנגעצונדן אַז קיין השתד-לות, אזוי אויך באַ תלמידי תומכי תמי-מים, אין „כל הנוגע בהם יקדש"⁸⁶, מ'דארף נאָר צורירן צו זיי דער „גר ה' נשמת אדם" פון יעדער איד (וואָס אין אפשר נאָך ניט אַ גר המאיר בשלימות) –

76) ואתחנו ה', ה. משנה ברכות נד. א. ספרי זמרי עה"פ.

77) תהלים קט, כב.

78) שאין לו יצהיר כי הרגו בתענית (תניא פ"א – ה, ב) ולמעלה מזה היא מדריגת אברהם שהפך היצהיר דכתיב (נחמ"ט ט, ה) ומצאת את לבבו נאמן לפניך – ירושלמי ברכות פ"ט ה"ה. נח' בלתיש ח"ה ע' 64, רעד.

79) ראה לקיש ח"ב ע' 484. ח"י ע' 310. ח"ב ע' 149, רעד.

80) לשון הכתוב – שא ל, כט.

81) משלי כ, כו.

82) ראה הנסמן בעה"ה 87.

83) תהלים פט, נב.

84) ראה שיחת אדמו"ר מהורשיב ג"ע שמתיח תרס"א – היוזעה בשם מאמר „כל היוצא למלחמת בית דוד" – גרספה כס' השיתות תשי"ב ס"ע 141 ואילך. לקירד חיד תשפ"ב, ב ואילך.

85) נסמן לפיל ע' 14 (בהברכה אחרי תפלת מנחה) הערה 128.

86) ראה בהנסמן שם (ע' 14) הערה 129.

ושמחה וטוב לבב – וואָס המשכת פני- מיות התענוג הויבט זיך אָן פון ר"ה, ווי דער מיטעלער רבי איז מבאר אין סי- דוריי, און דאָס שטייט בהדגשה מיוחדת בשנה זו, ווען יו"ט של ר"ה חל להיות בשבת, וואָס שבת (עונג) און תורה זיינען איין זאך (כנ"ל), כמבואר בדרושי חסידות פון דעם אַלטן רבי'ן⁹³, דעם מיטעלן רבי'ן⁹⁴, דעם צ"צ⁹⁵ און די נשיאים שלאחריהם ממלאי מקומם.

ובפרט ע"פ המבואר אין די דרושים פון צ"צ⁹⁶ און דעם רבי'ן מהר"ש⁹⁷ בענין „את הוי' האמרת היום גוי' והוי' האמירך היום“⁹⁸, „האמרת“ און „האמירך“ מלשון שבת ותענוג – אַז בר"ה זיינען אידן מעורר („האמרת“) דעם תענוג דלמעלה (בחי' יחידה), און דער אויבערשטער איז („האמירך“) מגלה וממשיך תענוג (בחי' יחידה) איז אידן, און דערנאָך ווערט עס נמשך אין די צוויי פירושים פון „האמרת“ און „האמירך“, לשון לבוש און לשון דיבור, ד.ה. אַז המשכת בחי' יחידה (תענוג) איז ביז אין עוה"ז הגשמי וכאופן גלוי.

וואָס דערפון איז מוכן אַז מ'באָקומט די אַלע כחות אויף לימוד התורה אין אַן אופן פון „מלכתחילה אַריבער“ – כ- פתגם והוראה הידועה פון דעם רבי'ן מהר"ש⁹⁹ וואָס יום הסתלקותו איז בייג

ווי דער בעש"ט האָט מגלה געווען באגרת הקודש שלוי', וואָס ער האָט געהערט אין היכל דמשיחא, על שאלתו (למשיח) „אימת אתי מר“ – „בעת ש- יתפרסם לימודך ויתגלה בעולם ויפוצו מעינותיך חוצה“.

ובפרט ע"פ מאמר הרב המגיד ה' ידוע¹⁰⁰, במחז"ליי „דע מה למעלה ממך“ – „דע“ אַז „מה שלמעלה“ איז דאָס אַלץ „ממך“ (וואָרום יעדער איד האָט אין זיך בחי' יחידה וואָס פועל'ט אויף זיין עשי' בפועל, כנ"ל נאָך תפלת מנחה) – איז פאַרשטאַנדיק אַז בשעת מלמעלה האָט מען שוין פון לאַנג אָפגע'פסקינטי' אַז „כלו כל הקיצין“ און עס קומט משיח צדקנו, און „אין הדבר תלוי אלא בתשו- בה“¹⁰¹, ד.ה. אַז דאָס איז תלוי „ממך“, אין עבודת התשובה פון אידן, וואָס תשובה עילאה איז דער ענין התורה'י, במילא איז פאַרשטאַנדיק אַז ביאת המשיח איז תלוי אין לימוד התורה, ובמיוחד – פון די וואָס תורה איז זייער „אומנות“.

ובפרט אַז דורך לימוד התורה שלהם (באופן פון „אומנתו“) ווערן זיי נתאחד מיט תורתו של יחידו של עולם מיט אַ „יחוד נפלא כו“, דער ענין פון „תורתו אומנתו“ באיכות (כנ"ל) – ווי דער אַלטער רבי איז מבאר אין ספר התניא.

און אין כחות הנפש – איז דאָס דער ענין התענוג, לימוד התורה מתוך עונג

93 שער התקיעות רמז, א ואלך.
94 תר"ח יתרו שצג, ב.
95 אה"ת יתרו ע' תתקכא ואלך.
96 אה"ת תבוא ע' תתנו ואלך. תתרט ואלך.
תתרט ואלך.
97 סה"מ תר"ל ע' רצ ואלך. וראה גם ד"ה את ה' האמרת דליל ערב ר"ה תשמ"ז.
98 תבוא כו, ז"ח.
99 הובא באגרות קודש אדמו"ר מהור"צ ח"א ע' תר"ז.

87 נדפסה בכש"ט (הוצאת קה"ת) בתחלתו.
ובכ"מ.
88 לקרא להה"מ סקצ"ח. או"ת קוב, ב.
89 אבות פ"ב מ"א.
90 סנהדרין צו, ב.
91 סנהדרין שם. וראה רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה: הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה כו' ומיד הו' נגאליו.
92 אגה"ת ספ"ח ואלך.

לשם הקב"ה (וואָס דאָס איז נאָכמער ווי אליבא דנפשי) – ווי דער רמב"ם איז מאריך אין פרק עשירי פון הלכות תשור-בה, די שלימות (פרק עשירי – מספר השלמים¹⁰⁵) אין תשובה – תשובה עילאה, ענין התורה.

יא. ויהי"ר אז דאָס זאָל נאָכמער צו-איילן די גאולה האמיתית והשלימה, ווען עס וועט זיין שלימות הגילוי פון כל ענינים הנ"ל, כולל די שלימות פון לימוד התורה לשמה – „לא¹⁰⁶ יהי עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד כו', שנאמר¹⁰⁷ כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים“.

און במהרה בימינו ממש וועט מען קומען פון „כנור של מקדש של שבעת נימין¹⁰⁸“, כל השביעין חביבין – צו „למנצח על השמינית¹⁰⁹“, כנור של שמונה נימין בימות המשיח¹¹⁰, ביז דער שלימות בזה – „עלי עשור¹¹¹“, כנור של עשרה נימין לעיל¹¹².

„בנערינו ובזקינינו גו' בכנינו ובכנותי-נר¹¹³“, קהל גדול ישוּבו הנהי¹¹⁴, שלימות העם,

צוזאמען מיט שלימות התורה וה-מצוות – „כספס וזהבם אתם¹¹⁵“, וואָרום תורה לשמה ווערט געלערנט מתוך

תשרי, בסמיכות ובהמשך ובתוך להג' ימים פון יוהכ"פ, עשירי בתשרי. וואָס פחות משלשה (ימים), כלבד דמי¹⁰⁵ – געבונדן מיט יוהכ"פ (עשירי בתשרי), און דערנאָך גייט מען גלייך אַרײַן אין י"ג תשרי, ווען מ'האָט דעם זכות ומזל און כחות¹⁰⁶ פון „מלכתחילה אריבער“ – וואָס דאָס „מלכתחילה אריבער“ איז דער ענין פון המשכת יחידה (תענוג) אין עוה"ז הגשמי (כנ"ל¹⁰⁷).

וואָס דער גילוי בזמן הזה איז מעין הגילוי דלעתיד לבוא, ווען עס וועט זיין שלימות המשכת והתגלות יחידה (תענוג) בעולם – כמבואר בהמשך הידוע פון דעם רבין (מהורש"ב) נ"ע ד"ה יו"ט של ר"ה שחל להיות בשבת¹⁰⁸, און אויך אין די מאמרים ובפרט אין די המשכים מיט דער זעלבער התחלה פון כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו¹⁰⁹ – אַז יו"ט של ר"ה שחל להיות בשבת איז פאַרבונדן מיטן גילוי התענוג דלע"ל בעוה"ז הגשמי.

יוד. און וויבאלד אַז אייער לימוד התורה איז פאַרבונדן מיט דעם גילוי דלע"ל – דאַרף זיך הערן אין אייער לימוד התורה מעין הגילוי דלע"ל.

ובפשטות:

לימוד התורה לשמה, לשם התורה ו-

105 ראה ראביע עה"פ שמות ג, סו. סרדס שער ב.
106 רמב"ם סוף הל' מלכים.
107 ישעי' יא, ט.
108 ערבין יג, ב.
109 תהלים יב, א.
110 שם צב, ד.
111 כמיש ביצירם – בא י, ט.
112 ירמי לא, ז.
113 ישעי' ס, ט.

100 רמב"ם הל' שבת פס"ז ה"ח. ובכ"מ. ידוע גם שג' ימים נחשכים למציאות אחת – ראה: פסחים קז, סע"א. רמב"ם שם פכ"ט ה"ד. ש"ע אה"ז א"ח סרפיה ס"ה. סרצ"ט ס"ח.
101 ראה לעיל ע' 8 בהברכה לאחר תפלת מנחה (סעיף ז).
102 בהברכה שם.
103 תרס"ז – ע' תקמג ואילך.
104 ראה המשך יו"ט של ר"ה תרצ"ז (כסו"מ קנטרס"ח ח"ג).

צוזאמען מיט שלימות הארץ – כיבוש
שבעה עממין, ביז דער שלימות בזה –
„ירחיב ה' אלקיך את גבולך“¹¹¹, כיבוש
עשר עממין, כולל קיני וקדמוני¹¹².

ובפשטות – אז פון דעם יוהכ"פ וועט
מען טאנצן לקבל פני משיח צדקנו,
מתוך שמחה וטוב לבב,

ווי מ'איז מכריז בסיום תפלת נעילה
ביוהכ"פ – „לשנה הבאה בירושלים“,
וידוע פירוש כ"ק מו"ח אדמו"ר בזה"י,
אז די גאולה קומט גלייך און דעמולט
וועט בדרך ממילא זיין „לשנה הבאה
בירושלים“,

בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח
צדקנו, במהרה בימינו ממש, ובעגלא
דין.

אמן כן יהי רצון.

119) ראה יב, כ. שופטים יט, ת.

120) ספרי ראה שם. פרשיי שופטים שם. ועוד.

121) סי' השיחות תשי"ז ע' 83.

אהבה ויראה¹¹¹, דחילו ורחימו (בלשון
התקרא¹¹²), כסף וזהב רוחניים¹¹³,

און זיי זיינען דער מקור פון כסף
וזהב גשמיים¹¹⁴, ובמילא איז מובן אז
דורך לימוד התורה (ובפרט לשמה) בא-
קומט מען כל הצרכים הגשמיים¹¹⁵,
וואָרום אַ איד דורך תורה איז בעה"ב
אויף וועלט, און תורה לאַזט ניט צו קיין
ענינים מבלבלים ללימוד התורה וקיום
המצוות (כנ"ל ס"ז). ובפרט אַז מ'האַט
אויף דעם אויך די כחות פון רבותינו
נשיאנו, כנ"ל.

114) תניא ספליט, פ"מ.

ולהעיר מהרא"י שהביא אדה"ו (בית רבי ח"א פ"כ)
לדברי התקרא (שבהערה הבאה) ש„אורייתא בלא
דחילו ורחימו לא פרחא לעילא“ – מהא דפסחים (ג, ב)
„רבא רמי כתיב (תהלים נז, יא) כי גדול עד שמים
חסדך וכתוב (שם קח, ה) כי גדול מעל שמים חסדך.
הא כיצד כאן בעושיין לשמה וכאן בעושיין שלא לשמה“.

ועפ"ז – תורה לשמה היא מתוך דחילו ורחימו.

115) תיקון יוד (כה, ב).

116) ראה תרא ר"פ וישב. תרי"ח שם נח, א ואילך.

לקריח בהעלותך לב, ד. ובכ"מ.

117) ראה תניא רפ"ג: נשתלשלו מהן.

118) ראה רמב"ם ה"ל תשובה פ"ט.

תשמ"ח

הנחה פרטית בלתי מוגה*

וידבר גו' דבר גו' יברכך גו' יאר גו' ישא גו'. ושמי גו' ואני אברכם.

דער אויבערשטער זאל העלפן און בענטשן יעדערן פון אייך, בתוך כלל ישראל, אין די אלע ענינים און אין די אלע ברכות וואס עס האט זיך גערעדט פריער, בבית הכנסת ובבית המדרש פון כ"ק נשיא דורנו, און נאכמערער "יוסף הוי" עליכם לכם כאשר דיבר לכם",

ובמיוחד אז איר האט דאך זוכה געווען און געפינט זיך בחלקה של תורה-תלמידי ישיבות, וואס דעמולט איז דאך נאכמערער דער "הוי" הוא נחלתך" און "אתה תומך גורלי", ווי דער רמב"ם איז מאריך אין סוף הל' שמיטה ויובלות, וואס דאס איז דאך די שנה שעברה,

און מבאר דארטן אז "כל איש ואיש אשר נדבה לבו" אויף אוועקגיין פון "הבלי העולם" און אפגעבן זיך מיט ענינים פון דעם אויבערשטן, פון דינען אים,

עאכו"כ אין דערויף גופא - לימוד התורה, וואס ווי דער אלטער רבי איז מבאר אין ספר תניא קדישא ווערט דעמולט א "יחוד נפלא" צווישן דעם לומד מיט חכמתו ורצונו של הקב"ה, ווי ער איז מבאר דארט כמה ענינים כלליים וענינים פרטיים בזה,

איז דאך אויך פארשטאנדיק בנוגע צו "הוי" הוא נחלתו" און "אתה תומך גורלי", בכל הענינים, סיי בגשמיות און סיי ברוחניות,

ביז אין אן אופן פון "גורל", וואס דאס איז דאך ענינו און דער אויפטו פון יוהכ"פ - דער ענין הגורלות, כמבואר בכמה מקומות, ובפרט אין דברי אלקים חיים פון רבותינו נשיאינו,

איז דאך פארשטאנדיק אויף וויפל מ'גיט יעדערן פון אייך, ובפרט אלעמען צוזאמען, כחות הכי נפלאים, אויף מצליח זיין אין לימוד התורה,

און אין אן אופן פון "תורה תמימה" - נגלה דתורה און פנימיות

(* ע"פ סרט הקלטה)

לקט ברכת הכנים

התורה, ביז אין אן אופן אז דאס ווערט איין לימוד,

ו"גדול לימוד שמביא לידי מעשה" - אז דאס קומט אראפ אין מעשה בכלל, קיום המצוות, און אין אן אופן פון בהידור,

און אין מעשה במיוחד - פארבונדן מיט פנימיות התורה, וואס דאס איז דאך פארבונדן מיט פנימיות הלב, וואס דאס איז דאך פארבונדן מיט עבודה שבלב זוהי תפלה - אין עבודת התפלה,

האט מען דאך דא די אלע דריי ענינים פון תורה, עבודה,

און אויך גמילות חסדים - דורך דערויף וואס מ'איז מוסיף אין ענינים פון צדקה רוחניית וגשמיית, אדער צדקה רוחניית וגשמיית גם יחד,

ובפרט ע"פ ווי מ'איז מקיים וואס דער אלטער רבי ברענגט בסידורו השוה לכל נפש, אז בתחילת היום, נאך קודם התפלה, זאגט יעדער איד און אלע אידן, מקבל ע"ע לקיים מ"ע של התורה של "ואהבת לרעך כמוך" - איז דאך שוין דער מקבל זיין אויף זיך דעם ענין איז דאך אויך א קבלה פון ענין הצדקה,

וואס דעמולט איז דאך "העולם עומד" און "העולם קיים", כולל אויך, און אנהויבנדיק, פון "עולם קטן זה האדם", ובפרט בשעת מ'געזעצט צו אן אמת'ן אדם - ע"ש "אדמה לעליון",

און בפרט נאך אז "זאת התורה אדם" - מ'האט אוועקגעשטעלט חלקו בחיים אין "זאת התורה", אין לימוד התורה,

און אין דערויף גופא, נוסף אויף תלמידי ישיבות איזה אופן שיהי' - האט מען דאך אויסגעקליבן אין דערויף גופא די פנימיות התורה - לימוד אין דער ישיבה וואו מ'לערנט פנימיות התורה צוזאמען מיט נגלה דתורה, ביז אין א יחוד נפלא ווי א לימוד אחד און א לימוד יחיד און א לימוד עצמי.

און יהי רצון, אז איר זאלט גיין מחיל אל חיל, נאכמער טאן אין די אלע דריי ענינים,

אנהויבנדיק פון התמדה ושקידה אין לימוד התורה, און התמדה ושקידה אין הידור אין קיום המצוות, און התמדה ושקידה אין הידור אין עבודת התפלה,

און בפרט נאך וכולל וואס היינטיקן יאר קומט מען דאך פון שנת

השמיטה, "שבת להוי", וואס "לכו"ע בשבת ניתנה תורה", ווי דער אלטער איז מבאר דעם ענין ווי אזוי תורה און שבת איז היינו הך,

און מ'גייט אריין, נאך די הכנה פון שנת השמיטה "שבת להוי" - אין שנת הקהל, "הקהל את העם האנשים והנשים והטף",

אנהויבנדיק פון זיך אליין, די פרטים ווי מ'האט דאס אין זיך, וואס "את העולם נתן בלבם" אז אלע זאכן פון "עולם גדול" געפינען זיך אין "עולם קטן",

עאכו"כ - ענינים עיקריים פון אנשים ונשים וטף,

און מ'קלייבט אלע צוזאמען במשך כל השנה, עאכו"כ - אין זמנים מסוגלים און ימים זכאים שבשנה, ובמיוחד אין א שנה וואס דער גנאצער יאר איז הקהל,

און דערפון גייט מען אויך אריבער און מ'איז נאכמער מוסיף אין "הקהל את העם האנשים והנשים והטף" - אידן ארום זיך,

און מיוסד, כאמור, אויף דער מ"ע מה"ת "ואהבת לרעך כמוך" - טוט ער כל התלוי בו אויף באווייזן א לעבעדיקן ביישפיל און אינווירקן אויף די אלע אידן, ביז "כמוך", אז זיי זאלן אויך טאן אין די אלע ענינים,

וואס דאס איז דאך אייגענטליך דער תפקיד המיוחד פון תלמידי תומכי תמימים, וואס די רביים נשיאים המייסדים ומנהלים אותם האבן דאך אנגעזאגט אז זיי דארפן זיין "נרות להאיר", און זיי זייענען די וואס אין "עקבות משיחך" וועלן זיי ברענגען "קאתי מר", ע"י לימוד די פנימיות התורה שבתורה כפשוטה, און פנימיות פון וועלט אין וועלט כפשוטה, דורך דער גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו,

ובמיוחד, ווי דערמאנט פריער, אז נוסף על התמדה ושקידה בלימוד התורה בכלל - לערנט מען אויך אין לימוד התורה אין די התחלקות ווי ס'איז דא אין לימוד התורה:

לימוד התורה אין אן אופן וואס דאס איז "אנשים" - אז דאס פירט-אן מיט א שטארקייט,

און לימוד התורה ווי "עקרת הבית", ווי "נשים" - וואס דאס נוצט אויס מדות שבלב אויף מסדר זיין כל עניני גופו,

און אויך "הטף" - מקיים זיין "איזהו חכם הלומד מכל אדם", אז ער

איז תמיד מתחנך ומקבל מפי כל האדם,

עאכו"כ - פון די תורים און די שיחות קודש פון רבותינו נשיאינו,

און טוט דאס, ווי מ'האט געטאן די מצוות הקהל כפשוטה, דוקא בזמן שמחתנו - אזוי טוט ער אין די אלע ענינים מתוך שמחה וטוב לבב,

ביז אין א שמחה הכי גדולה, וואס זי איז אויך פורץ כל הגדרים והמדידות - די אייגענע און פון וועלט,

ביז וואנענט אז זי איז אויך מגלה דעם עונג, ביז דעם עונג וואס איז "בלתי מורגש" - פועל'ט דאס אויך אין אים אויף,

ביז זי פועל'ט אויף דעם עונג הכי גדול פון יעדער אידן און אלע אידן, און די שמחה הכי גדולה פון יעדער אידן און אלע אידן,

וואס דאס איז דאך דער עונג און שמחה פון גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו,

זאל אזוי זיין בפשטות,

ובמיוחד אז קביעות שנה זו, כאמור, קומט מען פון שנת השמיטה "שבת להוי'", און מ'גייט אריין אין א שנת הקהל "העם האנשים והנשים והטף",

און די קביעות פון שנה זו איז פון ערב יוכ"פ און יום כפור איז דאס ערב שבת קודש און שבת קודש, ווי דערמאנט אויך אין די רייד פריער,

זאל אזוי בקרוב-ממש ממש, אין "ערב שבת" פון אלף הששי, לאחרי חצות היום, זאל מען אריינטאנצן, און מיט עונג הכי גדול און שמחה הכי גדולה, אין דעם שבת פון דעם יוהכ"פ, ביז - פון "ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים",

צוזאמען מיט "קהל גדול ישובו הנה", ווארום מ'האט אויפגעטאן און מ'איז ממשיך און מוסיף והולך מתוך שמחה, אן קיינע הגבלות, דעם "הקהל את העם האנשים והנשים והטף", מיט אלע פירושים,

און מ'ברענגט זיי אלע אין א מקום קדוש, און אין א בית המקדש,

וואס דאס מאכט יעדער איד אופן חיו, ביז וואנענט אז דער אויבערשטער איז אים מבטיח, און איז מקיים, "ושכנת בתוכם", אז

לקט ברכת הבנים

יעדער אידישע הארץ ווערט א מקדש לו ית',

און דאס ווערט נאך פארשטארקט דורך די "נרות להאיר", וואס זיי העלפן-צו בכל ענינים האמורים, ומתוך שמחה וטוב לבב, אן קיינע מדידות והגבלות,

ובפשטות, אז עס זאל זיין "להחיותם ברעב" ביום הכפור זה, און זאל זיין דער יום של "חמשה תפלות",

און זאל מקויים ווערן די אלע ברכות והצלחות וואס אידן בעטן, און בעטן-אויס, און דער אויבערשטער איז זיי מבטיח, און גיט זיי בפועל, די אלע תפלות שביהכ"פ, בכללות ובפרטיות, ביז אין פרטי פרטיות,

און מסיים זיין, ווי מ'איז מסיים די תפלת יוהכ"פ ועבודת יוהכ"פ - אין א "תקיעה גדולה" פון "תקע בשופר גדול לחירותינו",

ו"לשנה הבאה בירושלים", כפירוש פון נשיא דורנו אז די גאולה קומט תיכף ומיד, איז וועט זיין "לשנה הבאה בירושלים",

און נאך פריער: "לשנה הבאה" איז דאך אויך כולל התחלת השנה - אז מ'זאל מסיים זיין דעם יוהכ"פ,

און דערנאך האבן די ד' ימים שבין יוהכ"פ לזמן שמחתנו, וואס זיי זיינען דאך כנגד די ד' אותיות פון הוי' עילאה,

און אריינטאנצן אין זמן שמחתנו, און פראווען "הקהל" כפשוטו, בבית המקדש, "מקדש אדנ' כוננו ידיך", און קריאת התורה ע"י משיח צדקנו,

און "ליראה את הוי' כל הימים",

מתוך שמחה גדולה ונפלאה וטוב לבב,

אמן כן יהי רצון.

תשמ"ט

בלתי מוגה

א. וידבר גו' דבר גו' יברכך גו' יאר גו' ישא גו'. ושמו גו' ואני אברכם.

דער אויבערשטער זאל בענטשן און מצליח זיין יעדערן פון אייך בתוך כלל ישראל מיט אלע ברכות, ולכל לראש - ברכת כהנים (הנ"ל), וואס אין ברכת כהנים איז דא דער חידוש (לגבי ברכות בכלל), אז דאס האט (אויך) די מעלה פון תפלה, וועלכע טוט אויף א רצון חדש ("יהי רצון"), בנוסף אויף דער מעלה פון ברכה (כמבואר בדרושי חסידות פון רבותינו נשיאינו),

און אין ברכה עצמה האט ברכת כהנים אויך די מעלה, אז דורך איר ווערן נמשך די ברכות ובקשות (וואס מ'קען בעטן) אין אן אופן פון "עד מהרה ירויך דברו", כמבואר בדרושי חסידות עה"פ והנה פרח מטה אהרן גו' ויגמול שקדים, אז שקדים איז מרמז אויף כהונה, ווייל דורך ברכת כהנים ווערט די השפעה נמשך במהירות גדולה בלי שום עיכובים, אזוי ווי שקדים וואס ממהרים להגמר, און דערפאר הייסט עס שקד וואס באווייזט אויף מהירות (וכמ"ש "מקל שקד גו' כי שוקד אני על דברי לעשותו").

ב. בדוגמא די מעלה הנ"ל פון ברכת כהנים איז אויך דא בשעת א איד בענטש אנדערע אידן - ווארום יעדער איד איז בדוגמא ווי א כהן, כפס"ד הרמב"ם אז "לא שבט לוי בלבד אלא כל איש ואיש כו' אשר נדבה רוחו אותו כו', הרי זה נתקדש קודש קדשים", ער איז אזוי ווי א לוי, און נאכמער - ווי א כהן, און נאכמער - ווי א כהן גדול (קודש הקדשים).

און ווי עס האט זיך אויפגעטאן נאך בא מתן תורה, וואס דעמולט איז יעדער איד און אלע אידן עד סוף כל הדורות געבענטשט געווארן: "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים", וכמבואר במדרשים ומפרשים, אז דאס מיינט (די מדרגיגה פון) "כהנים גדולים".

און נאכמער: וויבאלד אז דאס שטייט אין הלכה (אז "כל איש ואיש כו' אשר נדבה רוחו אותו כו', הרי זה נתקדש קודש קדשים"), און א הלכה אין ספר יד החזקה להרמב"ם - גיט דאס דעם כח צו גובר ושולט זיין אויף יעדער זאך וואס קען מעכב זיין אדער עכ"פ אפשוואכן די עבודה.

דערפון איז פארשטאנדיק, אז בשעת אידן בענטשן אנדערע אידן (וואס יעדער איד איז בדוגמא צו א כהן און א כהן גדול) – האט עס מעין ובדוגמא די מעלה פון ברכת כהנים.

ג. ובפרט ווען דאס איז ערב יום הכפורים, וועלכע איז אן ערב והכנה והתחלה צו דער עבודה פון יוהכ"פ, וואס די עבודה פון יוהכ"פ איז דוקא בכהן גדול, די עבודה מצד בחי' יחידה – אין עולם שנה נפש: אחת בנפש - דער כהן גדול, אין אחת בשנה – יום הקודש, אין אחת במקום - קודש הקדשים, וואו דער כהן גדול גייט אריין טאן די עבודה ביוהכ"פ.

ומעין זה איז דא בא יעדער איד ביוהכ"פ - מצד בחי' כהן גדול שבו, יחידה שבנפש. און ער טוט די עבודה ביוהכ"פ אין אחת במקום (קודש הקדשים) - כידוע דער פתגם פון רבותינו נשיאינו (איבערגעגעבן דורך כ"ק מו"ח אדמו"ר) "מאך דא ארץ ישראל", אז יעדער איד ווערט אנגעזאגט און באקומט די כחות צו מאכן פון זיין ארט ארץ ישראל בכלל, וואס דער עיקר פון ארץ ישראל איז - ירושלים עיר הקודש, און דארטן גופא איז דער עיקר - דער הר הקודש, הר הבית, און דארטן גופא - דער ביהמ"ק און קודש הקדשים. קומט אויס, אז א איד דארף מאכן פון זיין ארט - קודש הקדשים.

און ער באקומט אויף דעם כחות מיוחדים ביוהכ"פ, ווען די דרגא פון כהן גדול שטייט אין יעדער איד מער בגלוי.

דערפון איז אויך מובן בנוגע צו ערב יוהכ"פ, וואס די עבודה דעמולט איז א הכנה והתחלה צו יוהכ"פ - אז די עבודות וברכות פון א אידן ביום זה, האבן אין זיך דעם כח און תוקף פון בחי' כהן גדול.

ד. ובפרט אז ערב יוהכ"פ עצמו קומט נאך דער עבודה פון אידן במשך די עשרת ימי תשובה בכלל, אנהויבנדיק פון ראש השנה (ווי ער איז אן ענין בפ"ע פון די עשי"ת), ולפני זה - די עבודה בחודש אלול, ווען דער אויבערשטער איז ווי א "מלך בשדה",

אנהויבנדיק נאך פון שבת מברכים אלול, און דערנאך איז מען געזאנגען מחיל אל חיל אין דער עבודה במשך חודש אלול, ביז ח"י אלול - וועלכער גיט אריין חיות בכל עניני אלול, און דערנאך - די עבודה אין די ימי הסליחות, ביז ערב ראש השנה, וואס דעמולט ווייסט יעדער איד און אלע אידן (עד סוף כל הדורות) אז זכו בדין, ביז אז נכתבים ונחמתים לאלתר בספרן של צדיקים גמורים.

און דערנאך, כאמור - די עבודה בראש השנה, ועשרת ימי תשובה, וואס דעמולט שטייט מען אין א מצב פון "דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב", דער אויבערשטער פאדערט און מאנט בא אידן עס זאל זיין "דרשו ה' בהמצאו" און "קראוהו בהיותו קרוב", און דאס טוט אז עס זאל נמשך ווערן בפועל אלע ברכות פון דעם אויבערשטן מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה, כמדובר כמ"פ בימים אלו,

ועאכו"כ ווען מ'שטייט (בסיום עשי"ת) אין דער צייט וועלכער פארבינדט תשיעי בחודש און עשירי בחודש, און מ'האט די התעוררות פון עשירי בחודש, יום הקודש, צוזאמען מיט די התעוררות אין ערב יוהכ"פ, וואס יש בזה מה שאין בזה.

איז דאך א זיכערע זאך, אז שטייענדיק איצטער אין דעם זמן וואס איז מקשר ערב יוהכ"פ און יוהכ"פ - איז א איד ווי א כהן גדול, און זיינע עבודות און ברכות זיינען אזוי ווי פון א כהן גדול.

ה. אין דעם קומט צו נאכמער הדגשה מצד דעם שיעור חומש פון יום שני, דער טאג וואס איז א הכנה צו ערב יוהכ"פ - וואס דארטן שטייט "כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו", אז יעדער איד איז "חבל נחלתו",

און דעריבער איז יעדער איד אויך א בעה"ב אויף כל העולם כולו, ווי עס שטייט לפנ"ז - "יצב גבולות עמים למספר בני ישראל", די שבעים אומות כנגד די שבעים נפש של ישראל (וואס דער טעם לזה איז "כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו").

דערפון איז מובן, אז מה-דאך דאס איז אזוי בנוגע צו כל העולם (אז אידן זיינען אויף דעם בעה"ב), עאכו"כ אז אזוי איז לכל לראש בנוגע צו אידן אליין ("יעקב חבל נחלתו"), אז יעדער איד דערגרייכט (בגלוי) צו תכלית השלימות, ביז צו דער דרגא פון כהן גדול.

ובפרט אז ס'איז שוין דורך אזויפיל צייט זינט מתן תורה, ווען אידן זיינען אנגעזאגט געווארן "ואתם תהיו לי ממלכת" (כנ"ל), און זינט דעמולט איז מען געגאנגען מחיל אל חיל בכל עניני תורה.

ויש לקשר זה אויך מיט דעם שיעור חומש שלאחרי זה, היינטיקן שיעור חומש - "ירכיבהו על במותי ארץ גוי", וואס באווייזט אויף די מדריגה נעלית פון אידן, און ווי זיי זיינען העכער פאר כל עניני ארץ,

און - "ויניקהו דבש מסלע ושמן מחלמיש צור", וואס דאס גייט אויף לימוד התורה, און אין תורה עצמה - פנימיות התורה, וואס דורך

דעם ווערן אידן אויפגעהויבן צו דער דרגא פון כהן גדול וקדש הקדשים (כדלקמן).

ו. דער ענין הנ"ל - ווי יעדער איד איז אזוי ווי א כהן גדול וכו' - האט א שייכות מיוחדת צו תלמידי הישיבה, וואס בא זיי איז בגלוי דער ענין פון "נדבה רוחו אותו והבינו מדעו כו' לדעה את ה' כו' ופרק מעל צוארו עול החשבונות הרבים אשר בקשו בני האדם", די הבלי העולם,

ווי מ'זעט עס בפשטות אז עסקם פון תלמידי הישיבה איז - לימוד התורה, און זיי שידן זיך אפ פון כל הבלי העולם,

ובמילא ווערן זיי "נתקדש קודש הקדשים", כפס"ד הרמב"ם הנ"ל.

ביחד עם זה איז אבער ניט דער טייטש אז תלמידי הישיבה האבן קיין שייכות ניט מיט עולם, נאר אדרבה - אסתכל באורייתא וברא עלמא, אלע ענינים הויבן זיך פון תורה, און פון תורה ווערט עס נמשך אין וועלט, אזוי אז תורה ווערט בעה"ב אויף וועלט.

ועד"ז בנוגע צו תלמידי הישיבה וואס ענינם איז תורה: דאס וואס א תלמיד הישיבה איז זיך מפריש מהבלי העולם, איז אין דעם דער פירוש, אז ער באנוצט זיך מיט עניני העולם, בכל דרכיך דעהו וכל מעשיך יהיו לשם שמים, אבער דערביי ווייסט ער אז עולם איז הבל (הבלי העולם), און דער עיקר ובעה"ב אויף וועלט איז - תורה.

ווי די גמרא זאגט בנוגע צו הבל תינוקות של בית רבן, אז דורך דעם איז מתקיים העולם שנברא בשבעה הבלים, אנהויבנדיק פון את העולם נתן בלבם, עולם קטן זה האדם, און לבא פליג לכולא שייפין, ביז אין דעם עולם גדול, אז ער ווערט א בעה"ב אויף כל העולם כולו, וכנ"ל אז "יצב גבולות עמים למספר בני ישראל".

ביז אז דאס טוט אויף שלימות בכל העולם כולו, ביז ווי ס'וועט זיין בתכלית השלימות בגאולה האמיתית והשלימה, ווען עס וועט זיין לתקן עולם במלכות שד-י.

ז. צווישן תלמידי הישיבה עצמם שטייט דאס נאכמער בהדגשה בא תלמידי ישיבת תומכי תמימים, וואס דער נאמען ("תומכי תמימים") איז געגעבן געווארן דורך רבותינו נשיאינו:

די תלמידי ישיבת תומכי תמימים זיינען בדוגמא ווי אן "עולה תמימה", און זייער לימוד התורה במיוחד איז באופן של תמימות, "תורה

תמימה", נשמתא דאורייתא ופנימיות התורה (בחי' דבש ושמן שבתורה, כנ"ל) צוזאמען מיט גופא דאורייתא ונגלה דתורה, אזוי אז זיי ווערן חד.

וואס אין תורה עצמה איז בחי' קודש הקדשים שבתורה - פנימיות התורה. ועאכו"כ ווען מ'לערנט דאס דאס צוזאמען מיט נגלה תורה, "תורה תמימה".

איז דערפון מובן, אז דער ענין פון "נתקדש קודש הקדשים" איז נאכמער בהדגשה בא תלמידי ישיבת תומכי תמימים.

און דאס אלץ איז אין אן אופן פון "תומכי תמימים", אז דאס איז תומך און שטיצט אונטער די גאנצע וועלט, כמדובר לעיל אז תורה איז בעה"ב אויף עולם און דורך תורה ווערט דער קיום כל העולם, ביז - אז תורה טוט אויף שלימות ותמימות אין וועלט.

ח. וענין זה איז בהדגשה יתירה בשנה זו - א שנת העיבור, וועלכע ווערט אנגערופן "שנה תמימה", וואס דאס איז פארבונדן מיט (און פארבינדט צוזאמען) אלע ענינים של תמימות,

אנהויבנדיק ... פון די תמימות אין תורה, ווארום אסתכל באורייתא וברא עלמא - אלע זאכן הויבן זיך אן פון תורה, פון די וועלכע האבן אין דעם זוכה געווען און זיינען זוכה און זיינען ממשיך בזה, ווארום קדושה לא זזה ממקומה, איין מאל אריין אין ישיבת תומכי תמימים - בלייבט עס אזוי כל ימי חייו, ואדרבה - ניט וואס עס בלייבט, נאר דאס גיט כח און מאנט פון אים אז ער זאל עולה זיין מחיל אל חיל (אויך) בענין התמימות, ובפרט אין תמימות בלימוד התורה, וגדול לימוד שמביא לידי מעשה.

ט. דאס איז אויך מאשר נאכמער, אז די אלע ברכות וענינים וועלכע מ'האט גערעדט באטאג, געווענדעט צו כל אחד ואחת מישראל, אנשים נשים וטף - איז זיכער שייך צו תלמידי הישיבה, ותלמידי ישיבת תומכי תמימים במיוחד, ואדרבה - הם קודמם לדבר, ווארום לכל לראש איז אסתכל באורייתא וברא עלמא, כנ"ל.

ובפרט אז מ'האט געמאכט אלע החלטות צו אנהאלטן און ממשיך זיין בזה, ווארום קדושה לא זזה ממקומה, און נאכמער - צו מוסיף זיין בזה מחיל אל חיל, בהתאם צו דעם ציווי ונתנית כח פון להעלות בקודש בכלל, ועאכו"כ אין "קדש הקדשים", די דרגא פון כהן גדול, וואס אין תורה עצמה - איז דאס במיוחד דער חלק פון פנימיות התורה, און אין אידן עצמם - איז דאס די דרגא פון כהן גדול.

לקט ברכת הבנים

י. בשנה זו קומט צו נאכמער מעלה מצד דעם וואס זי קומט בהמשך צו א שנה מיוחדת - שנת תשמח ותשמח ושנת הקהל את העם האנשים והנשים והטף; וכמובן אז בשנה זו דארף דער ענין פון שמחה והקהל זיין באופן פון להעלות בקודש, מחיל אל חיל.

ובפרט אז דער יאר איז שנת תשמ"ט, וכמדובר לעיל דער רמז בזה, אז דער תי"ו איז ר"ת תשובה, און אין תשמ"ט זיינען דא צוויי פירושים: תהא שנת מעשים טובים, און תהא שנת משיח טובה, וואס דאס ווערט דורך תשובה, וועלכע טוט אויף אז די מעשים זאלן זיין טובים ומאירים, ביז שלימות הטוב, וואס דאס איז ענינו של משיח, ובזה גופא - קומט צו די מעלה פון טובה.

וואס דאס אלץ גיט צו נאכמער עילוי אין די תמימות פון דעם יאר אלס שנת העיבור, "שנה תמימה" (כנ"ל), וועלכע טוט אויף שלימות אויך בשנים שלפני זה, און טוט אויף דער ענין התמימות, די אויסגלייכונג פון דער שמש און לבנה (מעין ווי ס'וועט זיין לע"ל),

וואס דאס באווייזט אויף דער חיבור ותמימות פון פנימיות התורה ונגלה דתורה (תורה תמימה), דער ענין המיוחד פון ישיבת תומכי תמימים (כנ"ל).

ובכללות יותר - באווייזט דאס אויף דער חיבור פון די ביידע עבודות פון שמש ולבנה, ויש בזה מה שאין בזה, כמבואר בתורה הרב המגיד בענין "ועינינו מאירות כשמש וירח",

ועד"ז אויך בתורת הבעש"ט, און פון דעם אלטן רבי'ן, דעם מיטעלן רבי'ן, דעם צמח צדק, דעם רבי'ן מהר"ש, דעם רבי'ן (מהורש"ב) ג"ע און כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, און אזוי אויך אין די ענינים שלאחרי זה,

ובכללות - בתלמידיו, ובפרט תלמידי הישיבה, ובפרטי פרטיות - תלמידי ישיבת תומכי תמימים, וואס זיי זיינען א חלק און א חלק עצמי ותמימה, "תמימים", ובאופן פון "תומכי תמימים" (כנ"ל).

יא. אין דעם קומט צו נאכמער הדגשה מצד דעם וואס בקביעות שנה זו קומט אויס יוהכ"פ ביום רביעי בשבוע, דער יום שנתלו שני המאורות הגדולים, דער שמש וירח,

וואס דאס גייט כאמור, אויף פנימיות התורה און נגלה דתורה, ביז ווי זיי ווערן איין מציאות, תורה תמימה.

וואס דאס איז די עבודה מיוחדת פון תלמידי ישיבת תומכי תמימים, כנ"ל, וואס זיי האבן א שייכות מיוחדת מיט די אלע ענינים האמורים באטאג, ואדרבה - זיי קומען לכל לראש, און בא זיי קומט אין דעם אלעם צו א הדגשה נוספת. ובנוגע לפועל:

איר זאלט לערנען נגלה און חסידות און ווי זיי ווערן איין זאך, תורה תמימה, און איר זאלט האבן הצלחה אין דעם לערנען.

וגדול תלמוד שמביא לידי מעשה, סיי די מעשה וואס קומט ארויס פון נגלה און סיי די מעשה ועבודה וואס קומט ארויס פון חסידות, כמבואר ענינה בקונטרס העבודה.

און דורך דעם ווערט איר "קרוב לשמים", אז אלע עניני שמים, ובמיוחד - שמים שבתורה - ווערט נאענט צו אייך, און אלע עניני ארץ, ובמיוחד - ארץ שבתורה, וואס דאס איז דער חלק המעשה שבתורה, ווערט "רחוק" (בערך צו שמים שבתורה), ווארום עיקר העסק פון תלמידי הישיבה ובפרט בישיבת תומכי תמימים איז אין יגדיל תורה ויאדיר, און ניט נאר אין תורה השייך למעשה,

און אזוי קומט עס אויך אראפ בעבודה - אז עס ווערט נפשם עיקר (קרוב לשמים) און גופם טפל (רחוק מן הארץ),

אבער ניט אין אן אופן אז ס'איז ניטא קיין גוף וארץ, נאר מ'האט אויך א גוף און גשמיות, אבער דאס איז אין אן אופן טפל, וכנ"ל אז מ'זעט ווי די עניני העולם זיינען הבל וטפל (הבלי העולם).

ובפשטות - אז מ'טוט די אלע ענינים מתוך בריאות הנשמה, און דערפון ווערט נשתלשל אויך שלימות בבריאות הגוף, וחיבור שניהם יחד, אז מ'איז פשוט געזונט ברוחניות ובגשמיות ושניהם יחד (ע"ד דער חיבור פון שמש וירח).

יג. ועוד וגם זה עיקר, אז יעדערער פון אייך ווערט א נר להאיר, און אלע צוזאמען - נרות להאיר, צו באלייכטן אויך אנדערע אידן,

וכנזכר לעיל, אז נוסף צו די ברכות באטאג, וואס איז זיכער שייך אויך צו אייך, האט איר נאך א תפקיד מיוחד זייענדיק תלמידי הישיבה ובפרט ישיבת תומכי תמימים.

וואס דאס איז כולל אלע פון אייך וואס געפינען זיך דא, און אלע תלמידים, אויך די וועלכע געפינען זיך אין די סניפי הישיבה בכל מקום.

ואדרבה - דארטן איז דא די מעלה פון עבודה בכח עצמו, וויבאלד אז דער סניף איז ניט שרגא בטיהרא.

ביז אז דורך דעם סניף קומט אויך צו אין דעם מרכז, וע"ד מתלמידי יותר מכולם.

און זיכער וועט יעדער סניף צוגעבן נאך סניפים, ועד"ז יעדער תלמיד (זייענדיק א נר להאיר) וועט זיכער צוגעבן נאך תלמידים, וואס זיכער האט יעדערער פון אייך זוכה געווען, אדער איר וועט זוכה זיין - האבן אייגענע תלמידים, ובזה גופא - זאל ביי אייך צוקומען מערער און מערער, והעמידו תלמידים הרבה, און דאס וועט אויך צוגעבן שלימות אין אייך, ווארום מתלמידי יותר מכולם.

ביז אז מ'וועט ברענגען די שלימות פון מלאה הארץ דיעה את ה' כמים לים מכסים.

וכל זה בהדגשה יתירה ובהוספה זייענדיק שנת תשמ"ט און א שנה מעוברת, און קומענדיק בהמשך צו שנת הקהל ושנת תשמח ותשמח.

יד. און דאס וועט זיין א הכנה קרובה אז מ'וועט אלע גיין אין ארץ הקודש, לביהמ"ק השלישי, און מ'וועט דארטן זען ווי דער כהן גדול גיט אריין אין קדש הקדשים,

ותיכף ומיד ממש, ולא עכבן אפילו כהרף עין, אזוי אז נאך אין דעם יום הכפורים, יום הקדוש, וועט מען זען ווי דער כהן גדול גייט אריין אין קדש הקדשים בפשטות.

און אין דעם גופא קומט צו שלימות דורך דעם וואס אידן זאגן דאס בתפלתם ביוהכ"פ, ווי גערעדט פריער (באטאג) דער פירוש אין "ונשלמה פרים שפתינו", אז דורך "שפתינו" קומט צו שלימות (ונשלמה) אויך אין די פרים, ווי זיי ווערן נקרב ביוהכ"פ!

ובפרט אז יעדער איד איז בדרגת כהן גדול, און איז "נתקדש קדש הקדשים", כפס"ד הרמב"ם הנ"ל.

און בזה גופא - גייט מען שטענדיק מחיל אל חיל עד יראה אל אלקים בציון,

ולציון יאמר גו' והוא יכוננה עליון, ותיכף ומיד ממש.

**ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להתלמידים שיחיו
— ערב יום הכפורים, לפני כל נדרי, ה'תש"נ**

ב. די מעלה פון דעם זמן — א זמן של תשובה מחילה סליחה וכפרה — איז נאכמער מצד דעם וואָס דאָס איז נוגע לכל ימי השנה הבאה, כידוע אָז די עשרה ימים פון ראש השנה עד יוהכ"פ¹⁰ זיינען די התחלה וראש פון כל ימי השנה¹¹, וכמבואר בקבלה ובחסי-דות¹², אָז אין די עשרה ימים טוט מען אויף בנין המלכות (אויף כל השנה הבאה), אָנהויבנדיק פון ראש השנה (וואָס עבודתו איז — תמלכוני עלי-כמ"ס), און סיומם — בערב יוהכ"פ און יוהכ"פ, ווען מ'סאָרענדיקט דעם בנין המלכות, ונעוץ סופן בתחלתו ותחלתו בסופו¹³.

ובפרט ע"פ המבואר אין כתבי ה-אריז"ל¹⁴, אָז די שבועת ימים רצופים פון

וידבר גוי דבר גוי יברכך גוי יאר גוי ישא גוי, ושמו גוי ואני אברכמ¹⁵.

א. ס'איז איצטער דער סיום וחולם פון ערב יום הכפורים, און די התחלה פון יום הכפורים — יומ"ס הסליחה וכפרה כמ"ש כי ביום הזה יכפר וגר, לפני הוי' תטהרו¹⁶, וואָס די התחלה דערפון הויבט זיך אָן בערב יוהכ"פ, כמובן פון דעם וואָס מ'זאָגט דעמולט וידוי — בתפלת מנחה און דערנאָך „עם חשיכה“ („קודם התחלת זמן הכפרה“) „כדי שיכנס ליום בתשובה כו“¹⁷.

נוסף אויף דעם — איז ערב יוהכ"פ און יוהכ"פ דער סיום פון די עשרת ימי תשובה, וועלכע הויבן זיך אָן בראש השנה און ענדיקן זיך ביוהכ"פ, כמא-חזילי עהי"פ, דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב — אלו עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים¹⁸.

ובפרט בראש השנה שנה זו — ר"ה שחל להיות בשבת, וואָס שבת איז ענינה — תשובה¹⁹, און דערצו — האָט מען בשנה זו אַ צווייטן שבת בעשרת ימי תשובה, ענין, שתי שבתות כהלכותי²⁰, ולמחרתו קומט ערב יוהכ"פ, און דער-נאָך יוהכ"פ.

9 שנקרא דוקא ראש השנה (ולא תחלת השנה), כי הוא כמו הראש שכולל כל ימי השנה, ומנהיג אותם גם כפי שהם במקומם (ראה לקרית תבוא מא, ג. נצבים מז, א. דרושים לר"ה נת, א. עטרת ראש שער ר"ה בתחלתו. ובכ"מ).

10 שנקרא גיכ ראש השנה בכתוב (יחזקאל ר"ס מ"ט) — לקרית דרושים לר"ה נת, א. סד, א. 11 נוסף על זה שכל ימי חודש תשרי — אותיות רשית (בעה"ט עקב יא, יב) — הם ימים כלליים שמהם נמשך על ובכל השנה כולה (סה"מ חקט"ו ע' שעט. אה"ת סוכות ע' אחשנן. ברכה ע' איתתסו. סה"מ תרנ"ד ע' לו. תרנ"ו ע' רעת. תשיב ע' 49).

12 פיע"ח שער ר"ה. שער הכוונות דרושי ר"ה. סידור האריז"ל סדר עשירית. 13 ספר יצירה פ"א מ"ז. 14 פיע"ח שער תפלות ר"ה ספ"ו. שער הכוונות דרושי ר"ה (לפני דרוש הא'). סידור האריז"ל להר"ש מרשקוב — סדר עשירית.

1) נוסח ברכת כהנים — נשא ו, כב אילך.
2) שיע אדה"ז אי"ח ר"ס תרו.
3) אחרי טז, ל.
4) שיע אדה"ז שם ס"ב.
5) ר"ה יח, א. יבמות מט, ב. קה, א.
6) ישעי' נה, ו.
7) אגה"ת ספ"י.
8) ל' חזיל — שבת ק"ה, ב.

כולל אֶלֶע ברכות וואָס הויבן זיך אָן מיט דעם אות (א) ברכה וועלכע הויבט זיך אָן מיט דעם אות אל"ף — איז כולל אֶלֶע ברכות וואָס הויבן זיך אָן מיט אָן אל"ף, ועד"ז באות ב"ת א.א.וו.) —

ו"ל על הסדרים:

עס זאָל זיין אַ שנת אורה, שנת ברכה, שנת גילה, שנת אצה, שנת הוד הדר, שנת אעד טוב, שנת אכיות גדולות, שנת איים טובים וארוכים, שנת טובה — בטוב הנראה והנגלה, שנת אעד טוב, שנת אכלה בהרחבה, שנת אמוד התורה בהצלחה רבה ומופלגה, שנת ארומים, שנת אסים און נסי נסים, שנת איםן טוב, שנת איעתא דשמיא, שנת אלו, שנת אדות, שנת אדקה, שנת אדושה, שנת אומות, שנת אשון ואמחה, שנת אהלה, שנת אורה, שנת אפלה און שנת אשובה,

כולל — שנת נס הכי גדול — דער קיום פון דער תהלה ותפלה הכי גדולה פון אֶלֶע אידן, אחכה (לי יחיד) לו בכל יום שיבוא²⁰, אַז עס קומט די גאולה האמיתית והשלימה בתחלת שנה זו ממש, ומה טוב ומה נעים — היום ממש, וויבאלד אַז אחכה לו בכל יום, ועאכו"כ ביום תשיעי בתשרי, וואָס גייט גלייך אַרײן אין עשירי בתשרי — העשירי יהי קודש²¹, מיט אֶלֶע ענינים פון עשירי — וואָס שלימותם וועט זיין בגאולה העתידה²², וועלכע קומט תיכף ומיד ממש.

19) בכ"ח נמנו כל הברכות ע"ס האי"ב. מהם במוסף (דציבור) דיוהכ"פ.
20) נוסח. אני מאמין עיקר הי"ב. וראה חבקוק ב, ג.
21) בחוקותי כו, לב. וראה וחיב רעא, א.
22) ראה לעיל (ע' 32-33) בהברכה לאחרי תפלת מנחה סעיקו ו.

די עשירית (בין ר"ה ובין יוהכ"פ) זיי-נען כנגד די שבעה ימים (פון יום הראשון ביז יום השביעי) פון אֶלֶע וואָכן פון דעם יאָר¹, וואָס שנה (מלשון שינוי ומלשון שניי) איז כולל אֶלֶע שינויים האפשריים,

[כולל בשנה זו — שנת תש"ג, ר"ת (כמנהג ישראל ההולך ומתפשט) תהא שנת (נס, און נאָכמער — תהא שנת) נסים (לשון רבים), ביז נסי נסים¹].

ג. ע"פ הנ"ל — אַז דער זמן (סוף ערב יוהכ"פ והתחלת יוהכ"פ) איז אַ מקור אויף אֶלֶע ענינים במשך שנה הבאה (כולל אֶלֶע שינויים האפשריים) — איז פאַרשטאַנדיק, אַז בזמן זה ווערן נמשך אֶלֶע ברכות והמשכות, וועלכע זיינען כולל כל הענינים כולם פון שנה הבאה — וואָס זיי אֶלֶע זיינען אויסגע-דריקט און נכלל אין די אותיות פון דעם אל"ף ב"ת (וואָרום אֶלֶע ענינים און אֶלֶע ברכות הויבן זיך אָן מיט אָן אות פון אל"ף ב"ת ומתפרטים בהאותיות), און בשעת מ'דערמאָנט איין ברכה וואָס איר ר"ת איז איינער פון די אותיות, איז דאָס

15) שהרי ר"ה הוא לעולם ב' ימים (גם בארץ ישראל — ראה שו"ע אדה"ז אית סת"ר. וראה לקו"ש ח"ט ע' 370 בהערה), ויוהכ"פ הוא לעולם יום אחד — נמצא שבינתיים יש ז' ימים רצופים.
16) בכתבי הארז"ל שם, שהז' ימים הם כנגד הז' ימים של כל השבועות דשנה שעברה. אבל ע"פ הידוע שימי חודש תשרי (אותיות רשית) הם ימים כלליים לשנה הבאה (כנ"ל הערה 11), אולי יש לומר שהם גם כוללים וכנגד הז' ימים דכל השבועות של שנה הבאה.
17) ענה"ק ח"ד פ"ט. וראה ראב"ע בא"ב, ב. ס' השרשים לר' יונה בן גנאח ולהרד"ק ע' שנה. אה"ת מקץ תתקע"א.
18) ראה מכתב וא"י תשרי ש.ו. (נדפס לקמן ח"ב בהוספות). לעיל ע' 5 ואילך. וש"נ.

— „דוגמת⁴⁰ מלאכי השרת“⁴¹, דערפאר זיינען זיי העכער און דארפן ניט אנטקומען צו אכילה ושתי', ביז אַז „פנני הוי' תטהרו“⁴², העכער (לפני) אפילו פאר הוי' (וואָס הוי' איז אויך אַ שם)⁴³.

וואָס וויבאלד אַז אַ איד אַלס אַ נשמה בגוף איז „דוגמת מלאכי השרת“ (למעלה מאכילה ושתי') — באַווייזט עס אַז ער איז העכער סיי פאַר גשמיות און סיי פאַר רוחניות, כאמור לעיל — ישראל וקוביה כולא חד, און די מעלה פון אידן זיינען זיי ממשיך אין עולמות, אין די עולמות רחניים, ביז אין עולם הזה הגשמי.

עפ"ז איז מובן, אַז ביוהכ"פ, און אַלס הכנה לזה בערב יוהכ"פ — ווערן נמשך צו יעדער אידן אַלע ברכות והמשכות, וועלכע זיינען אַלע נכלל אין די אותיות פון אל"ף בי"ת — אַלע ענינים רחניים און אַלע ענינים גשמיים, ואדרבה — דער עיקר הדין בראש השנה (ויש לומר — אויך ביוהכ"פ⁴⁴, גמר הדין דר"ה)⁴⁵ איז אויף ענינים גשמיים⁴⁶.

פאַר אַלע תוארים וגדרים, ביז העכער פאַר דעם גדר פון תחתון ועליון (ווי גע-רעדט לאחרונה בארוכה⁴⁷).

ביז אַז אפילו ווי אידן זיינען דאָ למטה נשמות בגופים ווערן זיי אַנגערופן „אדם“ (אתם קרויים אדם⁴⁸) על שם אדמה לעליון⁴⁹, וואָס דאָס איז כולל דעם פירוש — „אדמה“ (א דמיון) למעלותא, אַז זייענדיק העכער פאַר אַלע מדידות והגבלות און תוארים, אפילו פון די העכסטע תוארים כו' פון קדושה, כולל — דעם תואר וגדר פון עליון ותחתון — דערפאַר איז אַ איד (נאָר) אדמה לעליון, מ'פאַרגלייכט אים צו דעם עליון, אַז אַלע מעלות וואָס זיינען דאָ אין עליון, זיינען פאַראַן, באופן של דמיון (פי' השוואה), ביי אַ אידן.

און זיי (די מעלות שבעליון) זיינען מוסיף כח אין אים, אַז אויך זייענדיק אַ נשמה בגוף למטה, זאָל ער עולה זיין מחיל אל חילי⁵⁰, פון איין עליון צו אַ הע-כערן עליון, ביז צו דעם עליון שאין למעלה ממנו, שלמעלה מכל גדר עליון ותחתון — ישראל וקוביה כולא חד (ווי דאָס שטייט בגלוי אין דעם אידן ווי ער איז אַ נשמה בגוף למטה).

וואָס דאָס שטייט בגלוי יותר באַ יעדער איד, אנשים נשים וטף, ביום הכפורים, „אחת בשנה“ — וואָס דע-מולט זיינען אידן, אַלס נשמות בגופים

40 ויש לומר שזהו גם דוגמת למעלותא (עיד פירוש הניל בפנים ב.אדמה לעליון) — כי ישראל הם למעלה ממלאכי השרת, כמרזל חולין צא. ב. סנהדרין צג. רע"א. תנחומא וישלח כ. ויקרא א. ועוד.

41 שו"ע אדה"ו אית סתריי ס"ט. וראה טו"ר סתרייט. מגן אברהם שם ספ"ח. שו"ע אדה"ו שם סתרייט ס"ט. ס"ז.

42 ראה לקי"ת דרושים לריה נט. ספ"ד. אחרי כו. ג. אורח דרושים ליוהכ"פ ע' ב'קלט.

43 ובפרט שיוהכ"פ נקרא ג"כ ראש השנה — כניל הערה 10.

44 כמו שאמרים בתפלת ר"ה ויוהכ"פ (פי"ט ונתנה תוקף) — בראש השנה יכתבו ויבוסו צום כפור יחתמו. וראה ר"ה טז. א"ב. וראה מכתב ח"י אלול תשמי' הערה לבחיבה וחתימה. וש"נ.

45 ראה הגהות מיימוניות ה' תשובה רפ"ג (כשם הרמב"ן). הובא בלקי"ת ר"ה נט. ב. ובכ"מ.

36 ס"ה"ש תשמיט ח"ב ע' 652 ואילך. ע' 703 ואילך. לעיל ע' 5 ואילך.

37 יבמות סא. רע"א.

38 ס' עשרה מאמרות מאמר אם כל חי ח"ב פ"ג. ש"ה ג. א. כ. ב. רסח. ב. שה. ב. ובכ"מ.

39 ל' הכתוב — תהלים פד. ח.

רשביי איז ניט געווען דער חורבן וגלות (לא נחרב הבית כללי), ועאכויכ ניט די דאגות פון עניני עוה"ז וואָס קענען שטערן צו לימוד התורה הנ"ל (באופן פון „תורתו אומנתו“).

ובפרט — די תלמידי ישיבת תומכי תמימים, וועלכע לערנען נגלה דתורה צוזאמען מיט פנימיות התורה — וואָס דאָס דערגרייכט אין „79 פני“ הוי' תטהרו, און דורך הפצת המעינות (דפנימיות התורה) חוצה ברענגט מען די גאולה, וואָס מזה מובן, אַז דורך לערנען פנימיות התורה במיוחד — שטייט מען אין אַ מצב פון גאולה (העכער פאַר גלות).

וביחד עם זה — זיינען די תלמידי הישיבה (זייענדיק נשמות בגופים) ממשיך אין עולם הזה הגשמי זייער העכערקייט פון עולם און פון גלות.

ז. דערפון איז פאַרשטאַנדיק, אַז די אַלע ברכות וועלכע זיינען נכלל אין די אותיות פון אליף בית פון לשון הקודש, וואָס זיי זיינען כולל אַלע עניני קדושה — ווערן נמשך במיוחד צו תלמידי הישיבה, וועלכע שטייען העכער פאַר כל עניני העולם, אַזוי אַז די תלמידי הישיבה זיינען עולה מחיל אל חיל אין די אַלע ענינים פון קדושה (ווי זיי שטעלן זיך איים אין אליף בית), אַנהויבנדיק פון אליף וואָס איז כולל דער ענין האור (תורה אור) — שנת אורה, ביז תיו — שנת תורה ותפלה ותשובה, ובפרט תשובה עילאה (ענין התורה), כנ"ל.

און די כוונה אין דעם איז — כפתגם פון דעם אַלטן רבי'ן, אַז דער אויבערשטער גיט אידן גשמיות, און אידן מאַכן פון גשמיות רוחניות, וואָס דער כח לזה האָבן אידן דערפון וואָס זיי זיינען העכער פאַר גשמיות און רוחניות (וואָס דאָס שטייט בגלוי ביוהכ"פ), דערפאַר ווערן נמשך אַלע ענינים בגשמיות וברוחניות, וברוחניות ובגשמיות גם יחד.

ו. צווישן אידן גופא שטייט דער ענין (אז אידן זיינען העכער פאַר אַלע ענינים) נאָכמער בגלוי באַ תלמידי הישיבה, וואָס זייער ענין איז — לימוד התורה, ביז באופן אַז „תורתו אומנתו“ בהנהגתו (אומנתו) הגשמית: זייענדיק אַ נשמה בגוף (וועלכע האָט צרכים גשמיים) נעמט מען פון אים אַראָפּ די דאגות בעניני עוה"ז (כדוגמא דער מצב ביוהכ"פ, אַז אַלס נשמה בגוף איז מען בדוגמת מלאכי השרת), בכדי ער זאל קענען לערנען תורה מתוך מנוחת הנפש ומנוחת הגוף, באופן אַז „אומנתו“ איז „תורתו“.

כדוגמא ווי רשביי וחביריו (וואָס זיינען די דוגמא אין תושבע"פּ אויף „תורתו אומנתו“), וואָס זייענדיק דאָ למטה אין עוה"ז הגשמי און בזמן גזירת המלכות — שטייט אין חסידות" אַז באַ

(46) היום יום'י כו טבת. סה"מ השית' ע' עח. אגרות קדש אדמור מהר"י' ח"ג ע' תקנב ואילך. וראה. היום יום'י כו אלול. ועוד.

(47) ובפרט שעי' אורייתא נעשה ישראל וקוביה כולא חד.

(48) ראה שבת יא. א. ובכ"מ.

(49) פלח הרמון שמות (לר"ה מפארישע) ע' ז — בשם אדה"ו.

(50) ראה לקרי' דרושים לשבת טובה בסוסם (סח. א), ש.לפני הוי' הוא בחי' פני הוי'.

(51) אגה"ק הידועה דהבעש"ט — נדפסה בכתר שם טוב בתחלתו. ובכ"מ.

תלמידי הישיבה זיינען העכער פאר ענין הגלות (בערך צו דעם גלות מחוץ להישיבה), מעין ובדוגמת רשב"י, און זיי האבן אויך דעם כח (ע"ד ווי רשב"י) צו מגלה זיין די ברכות נעלות ביותר וואס ליגן אין די ענינים וואס זיינען דער-וויילע בגלוי באופן אחר.

ועאכ"כ בשעת מ'שטייט שוין אין א דרגא פון תמימות — גיט מען זיי דעם כח צו עולה זיין אין תמימות עצמה מחיל אל חיל.

ח. ויהי רצון, אז בא יעדערן זאל זיין ילכו מחיל אל חיל — אנהויבנדיק אין די לעצטע רגעים פון תשיעי בתשרי, און דערנאך גלייך ובהוספה אין עשירי בתשרי — אין אלע עניני קדושה וואס זיינען נכלל אין די אותיות פון אל"ף ב"ת, און אויך מגלה זיין טוב וברכה אין אלע עניני העולם, אויך די ענינים וואס זיינען בעבר נאך ניט געווען טוב בגלוי.

ובפרט בא תלמידי תומכי תמימים — אז יעדערער באווייזט א דוגמא חי' פון זיך אליין — אז ער שטייט אין א מצב פון תמימות, און אויך בשעת מאיז שוין פון פריער א תמים, איז מען אין דעם עולה מחיל אל חיל.

און דורך דעם איז מען ממשיך און תומך די תמימות פון אידן ארום, ביז די תמימות אין זמן ומקום פון דער גאנצער וועלט.

ובפשטות — אז עס קומט די גאולה האמיתית והשלמה, וואס דעמולט וועט זיין תמימות ושלימות אין זמן (זמן הגאולה), און תמימות ושלימות אין מקום — ארץ ישראל, ארץ אשר לא תחסר כל בה⁵², ארץ תמימה, ארץ אשר

און נאכמער: אפילו די ענינים (לשון נות) בלתי רצויים וועלכע הויכן זיך אן מיט אותיות פון אל"ף ב"ת — זיינען נאך בלתי רצוי בחיצוניות ובקס"ד בעלמא, ואדרבה — בפנימיות אנט-האלטן די ווערטער און אותיות אזא אור גדול וואס קען ניט ארויסקומען בגלוי אין דיבורים גלויים, ביז אז מ'דארף אַנקומען — ווי דער סיפור אין גמרא⁵³ — אז רשב"י זאל מגלה זיין אז „הנך כולוה ברכתא ניהור“, ואדרבה — ברכות הכי נעלות, חסדים שתומים⁵⁴.

ועד"ז איז אויך דער ענין פון תלמידי הישיבה, מאן מלכי רבנו⁵⁵, ובפרט — אז זיי זיינען בדוגמת רשב"י (תורתו אומגתו), בא וועמען ס'איז ניט געווען דער ענין הגלות (כנ"ל), ומעין זה הוא בתלמידי ישיבה — אז זיי זיינען העכער פאר ענין הגלות.

ובפרט (אין גלות עצמה) — דער מצב של „גלות“ וואס איז ביי אים געווען איידער ער איז אריין אין ישיבה (בערך צו לאחרי וואס ער איז אריין אין ישיבה), מיט אלע פירושים שבה (כולל — גלות בענינים בלתי רצויים, ווארום ער איז נאך ניט אין א סביבה פון א ישיבה וואו מ'לערנט תורה בהתיישבות כו'), און דערנאך אריינגייענדיק אין ישיבה, ובפרט ישיבת תומכי תמימים, איז די ישיבה „תומך“ יעדער איד'ן וועלכער ווערט אַנגערופן „תמים“ (תמים במעשיו כו'), עאכ"כ אויב די תמימות איז ניט געשטאַנען אזוי בגלוי.

52) מ"ק ט. ב.

53) לקי"ת בחוקותי מה. ב.

54) ראה גיטין ט. ב.

בנערינו ובזקנינו גוי כבנינו ובבנו-
 תינורי, ובפרט די עוסקי בתורה וב-
 מצוותי, ובפרט אין פנימיות התורה און
 הפצת המעיינות חוצה (וואס איז נאכ-
 מער מזרז וממהר די גאולה) — אין ארץ
 הקודש, בירושלים עיר הקודש, בהר
 הקודש, בבית המקדש השלישי, בקדש
 הקדשים,

וואס אין דעם באשטייט דער חידוש
 פון יוהכ"פ, אחת בשנה, ווען דער אחת
 בנפש (בהן גדול) גייט אריין אין אחת
 במקום — קדש הקדשים, כניל,
 ותיכף ומיד ממש, בעגלא דידן.

גוי תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית
 השנה ועד אחרית שנה".

און וואס מער מאיז מוסיף אין ילכו
 מחיל אל חיל אין תמימות — אלץ מער
 קומט צו אין תמימות בכל הענינים,

ביז אז בקרוב ממש קומט מען צו
 "ראה אל אלקים בציון", בגאולה
 האמיתית והשלמה, נאך אין אנהויבס
 פון שנת תש"ג,

און נאך פאר דעם — נאך אין זמן
 ומקום הגלות — ווערט אויפגעטאן
 תמימות (וויפל ס'איז שייך אין גלות),
 און גלייך דערפון גייען אלע אידן,

(57) בא י. ט.

(56) שם יא. יב.

ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להתלמידים שיחיו — ערב יום הכפורים לפני כל נדרי, ה'תנש"א

ווי דאָס ווערט אַרויסגעבראַכט אין מעשה המצוות: שלימות קיום המצוות במעשה בפועל ווערט דורכגעפירט דוקא דורך אַ נשמה בגוף (וועלכער איז בבחינת „תחתון" בערך צו זיין נשמה), און דוקא מיט גשמיות־דיקע ענינים פון עולם הזה.

ועד"ז בנוגע צו תורה: תורה „לא בשמים היא", זי איז געגעבן געוואָרען דוקא באַרץ הלזו התחוננה, און דער כח אויף פסק'נען אַ דין איז אָפּגעגעבן געוואָרן דוקא צו אידן — אַלס נשמות בגופים למטה.

נאָכמער: דוקא דער „יש הנברא" בעוה"ז הגשמי איז פאַרבונדן מיט דעם „יש האמיתי" (עצמותו ומהותו ית'), וועל-כער איז משפיע ומברך און גיט כח דעם יש הנברא, דער גוף פון אַ אידן; און דאָס ווערט נתגלה דורך דער עבודה פון אַ אידן מיט זיין גוף הגשמי.

וידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל אהרן ואל בניו לאמר, כה תברכו את בני ישראל אמור להם, יברכך ה' וישמרך, יאר ה' פניו אליך ויחונך, ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום, ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם.

א. ס'איז מובן מעצמו וגם פשוט (און ווי גערעדט אויך בשנים שלפנ"ז), אַז די אַלע וואָס געפינען זיך דאָ, זיינען נכלל אין די ברכות ואיחולים לבכיים מקרב ולב עמוק פנימה, וועלכע זיינען געזאָגט געוואָרן לאַחרי תפלת מנחה (מיט אַלע פרטים שבדבר):

ובהוספה — בקשר מיט תלמידי הישיבה, וואָס ענינים ועסקם העיקרי איז — לימוד התורה (יששכר), כדלקמן.

ב. וועט מען עס פאַרשטיין דורך מערער ערקלערן דאָס וואָס מ'האַט פרי-ער גערעדט, אַז די שלימות העבודה פון אַ אידן (ווי ס'איז אויך מודגש אין ערב יוהכ"פ און יוהכ"פ) איז דוקא אַלס נשמה בגוף, בעולם הזה הגשמי, תחתון שאין תחתון למטה ממנו. אַזוי אַז אין דעם גוף וגשמיות דוקא זאל מען מגלה זיין ווי דאָס איז אַ כלי צו רוחניות, ביז אַז די רוחניות־דיקע קדושה פון אלקות זאל דורכגעמען די גשמיות אין אַן אַנטפלעקטן אופן.

(5) ראה ב"ר פ"ח, י"א. פ"ב, ת. וראה ת"א ג, ד ואילך. קונטרס ומגן מאמר טו. המשך תרס"ז ע' תצה. ובכ"מ.

(6) וטעם הדבר, כי „נתאה הקביה להיות לו ית' דירה בתחתונים" — ראה בארוכה תניא פליז ואילך. וראה מכתב שבעה ערה 4.

(7) נצבים ל, יב. וראה ב"מ נט, ב.

(8) ראה לעיל ע' 12-13 ס"ח. ושי"נ.

(9) ביאורי הזהר (לאדיהאמי"צ) בשלח מג, ג. וראה ד"ה ולקחתם לכם תרס"א.

(10) כידוע שהחיבור דיש הנברא ע"ס יש האמיתי הוא בעיקר בנוגע לגוף ישראל, אף שבכללותו כן הוא בנוגע לכל הבריאה (ראה סה"ש תשמ"ח ח"ב ע' 520 הערה 42). ולהעיר שבחזירת וכת העצמות הוא דוקא כהגוף (ראה סה"ש תורת שלום ע' 120 ואילך).

(11) וגם זה הוא מהטעמים והמעלות שבמצוות מעשיות דוקא — ראה גם מכתב הגיל הערה ד"ה די מעלה . . אין גשמיות דוקא. ושי"נ.

(1) נוסח ברכת כהנים — נשא ו, כב ואילך. וראה בארוכה בהברכה לאחרי תפלת מנחה ב-תחלתה (לעיל ע' 39).

(2) ברכת עיזיכ"ס (להת' שיחיו) תשמ"ה. תשי"ג. ועוד.

(3) ראה ברכה לג, יח ובפרש"י.

(4) בהברכה לאחרי תפלת מנחה ס"ז (לעיל ע' 46-7). וראה בארוכה מכתב מוצש"ק כ"ה אלול ה'תשי"ג (נדפס לקמן ח"ב בהוספות).

אלס אַ מיטל צו מסייע זיין אידן בעבודת השם: ובהתאם לזה – דאַרף ער זי אויך אויסנוצן אין דער גרעסטער מאַס:

וואָס דער ענין זעט מען בפועל ביי אַ ישיבה בחור: מ'נעמט פון אים אַראָפּ די דאגות בעניני עוה"ז, דאגות הפרנסה א.ד.ג. (וועלכע ווערן באַזאָרגט צו אים דורך זיינע עלטערן, דורך הנהלת הישיבה וכיו"ב), בכדי ער זאָלן קענען לערנען תורה מתוך מנוחת הנפש ומנוחת הגוף, ביז באופן אַז „אומנתו“ (הגשמית) איז „תורתו“.

– ישיבה בחורים דאַרפן זיכער ניט אַנקומען צו אַ ביאור נוסף בהאמור: און אויב מ'דאַרף דערצו יע אַנקומען – איז „(תן לחכם) ויחכם עוד“¹⁷. ובפרט אַז איר לערנט דאָך תורה בחבורה, קומט במילא צו (אפילו בדרך הטבע פון עולם) אין הצלחת הלימוד¹⁸, און אַלע מעלות פאַרבונדן מיט תלמוד תורה דרבים און תי"ת ברבים.

ד. די מעלה פון תלמידי הישיבה – האָט אַ שייכות מיוחדת מיט יום הכפורים:

ביוהכ"פ, „אחת בשנה“¹⁹, זיינען אידן, אַלס נשמות בגופים – „דוגמת מלאכי השרת“²⁰, ביז אַז באַ זיי איז מאיר די דרגת הקדושה פון יוהכ"פ – „העשירי יהי קודש“²¹, ביז קדש הקדשים.

ובעבודת ה' ביוהכ"פ איז די תכלית השלימות פון תשובה עילאה²², די דביקות

אויז ווי דאָס דריקט זיך אויך אויס אין דעם ענין פון שכר המצוות – כידוע דער פסק דיוני פון רמב"ז²³, אַז דער תכלית השכר איז דוקא אין דער צייט פון תחיית המתים ווען די נשמות וועלן צוריק אַראָפּקומען אין עוה"ז, און זיך ווידער אַנטאָן אין גשמיות'דיקע גופים: ד.ה. אַז דעם העכסטן ג'טלעכן שכר וועט באַנוצן מען ווערן דוקא פון אידן אַלס נשמות בגופים בעוה"ז הגשמי.

ג. צווישן אידן גופא שטייט דער ענין נאָכמער בגלוי באַ ישיבה בחורים – וואָס זייענדיק נשמות בגופים (וגופים בריאים בשלימות – עם רמ"ח איברים ושס"ה גידים), בעוה"ז התחתון שאין תחתון למטה ממנו, איז זייער לעבן און באַשעפטיקונג – לימוד התורה: ביז באופן אַז „תורתם אומנתם“ (בלשון חז"ל²⁴): זייער אומנות (פאָך) גשמית בעוה"ז הגשמי – באַשטייט פון תורה.

און נאָכמער: באַ זיי זעט מען בגלוי ווי די „וועלט“ (יש ומציאות העולם) אַליין איז מסייע און העלפט אַרויס בעבודת השם – ווי דער רמב"ם איז מבאר (אין הלכות תשובה²⁵), אַז די כוונה און דער תכלית פון די יעודים גשמיים אין תורה איז בכדי אַז אידן זאָלן קענען לערנען תורה און מקיים זיין מצוות במנוחת הנפש ומנוחת הגוף בתכלית השלימות, אַן קיינע שטע־רונגען ח"ו. דאָס הייסט, אַז אַז איד דאַרף „זעהי“ די מנוחה והרחבה בגשמיות עוה"ז

12) בהבא להלן – ראה בארוכה מכתב הגיל. ושי"ג.

13) דיד – עיד הדין ומשפט דיוהכ"פ, דאיהו רחמי, בחיי חסדים הנסתרים, כדלקמן בפנים.

14) בשער הגמל בסופו (בהוצאת שאוועל – ע' שט).

15) ראה שבת יא, א. ובב"מ (וראה לקושי חייז ע' 305 הערה 22).

16) פ"ט ה"א.

17) משלי ט, ט.

18) עד ש, אין התורה נקנית אלא בחבורה

(ברכות טג, ב), וראה אבות פ"ז מ"ז, ועוד.

19) ס"פ תצוה. אחרי טו, ל.

20) טור או"ח סתריז (מפדריא פמ"ו). שם סתרייט. שו"ע אדה"ז שם ס"ט (מדביר פ"ב, לו).

רמ"א שו"ע אדה"ז שם ס"ט תרי"א.

21) לשון הכתוב – בחוקתי כו, לב.

22) נסמן בהכרזה דלעיל ע' 47 הערה 89.

טפחים נשמות בגופים, ברב טוב גשמי ורוחני, אָזוי אָז מ'זעט בגלוי ווי אויך דער דין איז – דין עילאה (בדוגמת תשובה עילאה).

ה. אין דעם קומט צו נאָכמער הדגשה בקביעות שנה זו – ווען יוהכ"פ איז חל בשבת: דעמולט האָט מען, נוסף אויף אַלע מעלות פון „שבת שבתון“ (עשירי יהי קודש), אויך די מעלות פון קדושת יום השבת קודש (שביעי יהי קודש).

ולהוסיף: דער דין איז אָז „כשתבוא שבת יהא בעיניך כאילו כל מלאכתך עשוי“²⁸, ד.ה. אָז ביום השבת איז „מלאכ־תך“ של אומנתך (בעוה"ז הגשמי) גופא „עשוי“ דורך דעם אויב־ערשטן; וואָס דאָס גיט נאָכמער נתינת כח צו תלמידי השיבה בעבודתם במשך כל השנה, צו לערנען תורה מתוך מנוחת הנפש והגוף, וויבאַלד אָז „מלאכתך עשוי“, מ'שטעלט זיי צו זייערע צרכים גשמיים (כנ"ל סעיף ג).

ו. דער ענין איז נאָכמער בהדגשה בשנה זו בכללותה – קומענדיק פון שנת תשי"ג, ר"ת תהא שנת נסים [לפני זה – שנת חשמ"ט ירך, און שנת חשמ"ח, שנת הקהל] אין שטייענדיק בהתחלת שנת תשי"א, ר"ת תהא שנת אראנו נפלאות (ראשי תיבות שנתפרסם ונתפשט בתפוצות ישראל):

(28) אחרי טז, לא. אמור כג, לב.

(29) ולהעיר שגם שבת היא תשובה עילאה (אגה"ת פ"י, וראה בהכרעה דלעיל ע' 48).

ירדע גם השייכות דשבת לתורה – כמבוא גם ממש בגמרא (שבת פו, ב) דלכרע בשבת ניתנה תורה. וממש בזהר (ח"ג כט, א. ומרומי בשבת ק"ט, א. וראה לקי"ש ח"א ע' 40) דת"ח אקרי שבת.

(30) מכלתא ומרשי יתרו כ, ט. טרשיע א"ח סש"ו ס"ח. שריע אדה"ז שם ס"ח. וראה סה"ש ה'תשי"ג ח"ב ע' 645.

(31) להעיר מרמב"ם (הל' ממרים פ"א ה"א ב). שם פ"ב היב ואל"ך) שמתנגות שנהגו בידי הגדול ואסטו בכל ישראל יש עשה ולית בקדמם.

והתאחדות פון א אידן מיט דעם אויב־ערשטן, וואָס ווערט במיוחד ובגלוי דורך תורה (און יוהכ"פ איז יום נתינת לוחות האחרונות).

דאָס הייסט, אָז ביוהכ"פ איז דאָ אַ חיבור פון צווי קצוות: אַלס נשמות בגו־פֿים, פּאַרבונדן מיט מדידה והגבלה, ווערט אַ איד פּאַרבונדן מיט דרגת הקדו־שה שלמעלה מכל מדידה והגבלה.

ע"ד ווי גערעדט פריער בנוגע צו דעם גילוי פון די י"ג מדות הרחמים בעשרת ימי תשובה בכלל, אויף וועלכע עס שטייט²⁴, „דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהי"ו תו קרובי, ועאכריכ בשעת מ'האָלט שוין בסיום יום התשיעי, ובתוספת דיום ה' עשירי יהי קודש, ווען ס'איז דאָ די שלי־מות הגילוי פון די י"ג מדות הרחמים, וכיחד עס זה – ווערן זיי נמשך ונתגלה דוקא אין מדידה והגבלה, ביז אין גשמיות העולם,

ביז נאָכמער: עס ווערט נתגלה ווי אויך דער דין ומשפט שביוהכ"פ (גמר הדין דר"ה²⁵) – איז באופן פון „משפט . . . דאיהו רחמי“²⁶, ביז רחמים רבים שלמע־לה ממדידה והגבלה, ואדברה – נאָך העכער פּאַר רחמים רבים גלויים, וואָרום די דינים זיינען באמת וכפנימיות – חס־דים הנסתרים (שלמעלה מגדר גילויי²⁷), און דורך תשובה עילאה ביוהכ"פ ווערן זיי נמשך ונתגלה בפשטות למטה מעשרה

(23) תענית טז, ב ובפ"ש. גמרא שם ל, ב.

(24) ישעי נה, ו. ריה יח, א.

(25) כמו שאמרם בתפלת ר"ה יוהכ"פ (פ"ט ונתנה תוקף) – „בראש השנה יכתובו וכיום צום כיפור יחתמו“. וראה ר"ה טז, א"ב. וראה מכתב חי אלול תשפ"ז הערה ד"ה לכתובה ולחתימה. ושיג (לקי"ש ח"ב ע' 533).

(26) תקי"ו בהקדמה („סתת אליהו“). ובנגלה דתורה – „ושפטו העדה והצילו העדה“ (ר"ה כו, א).

(27) ראה תניא פכ"ו (לג, א).

התורה, באופן פון „לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא“³⁷ (דן ומשפט – בחי מדידה והגבלה בתורה עצמה), און אויך באופן ד' דרוש וקבל שכר“³⁸ (שלמעלה ממדידה והגבלה), כמ"ש „יגדיל תורה ויאדיר“, ביו – למעלה מכל מדידה והגבלה“.

און דאָס ווערט אַ הכנה מתאימה צו דער גילוי שלמעלה ממדוה"ג פון „שבת שבתך“, אחת בשנה“.

ועוד והוא העיקר: דאָס איז נאָכמער מקדים ומזוּר – ותיכף ומיד (וויבאלד אַז „אחכה לו בכל יום שיבואי“) – די גאולה האמתית והשלימה (ווען עס וועלן זיין תכלית ושלמות כל ענינים הנל, כולל – אַלע מעלות פון שביעי (יום השבת) בשלימות, און אַלע מעלות פון עשירי (י"הכ"ם) בשלימות) – עי' משיח צדקנו

– אויף וועמען עס שטייט (במזמור פט בתהלים), „מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתי“.

37 יומא כ, א.

38 סוטה מד, א. וש"נ.

39 ישעי' מב, כא. חולין סו, ב.

40 להעיר שגם בהפסוק „יגדיל תורה ויאדיר“ – כ' פירושים פן הקצה אל הקצה: א) דקאי על לימוד עם תשבירי (רמב"ם הל' ת"ת ספ"ב) – שהוא לימוד דוקא במדוה"ג (כהתאם לדעת התינוקות). ב) דקאי על לימוד שאינו נוגע הלכה למעשה (חולין סו, ג) ובלשון חז"ל „דרוש וקבל שכר“ (בבבנים) – היינו לימוד באופן שלמעלה ממדוה"ג.

ועי' המבואר בפנים אולי יש לכאור שלשיות ענין התורה היא כשמתברר כ' הענינים דגבול ובלו גבול (כפי שזה מתבטא במיוחד אצל תלמידי ישיבה).

41 גומא. אני מאמיר. וראה לקושי חכ"ג ע' 394.

42 פסוק כא. – וקאי על משיח צדקנו שבא בהיחס הדעת, כמו מצאה (סנהדרין צו, א).

י' וידוע שב' פירושים בפסוק אחד שייכים זה לזה (ראה לקושי ח"ג ע' 782. וש"נ).

נס"י (ועד"ז – גפלאות) איז לשון רוממות והתנשאות³⁹, כמ"ש „ארים נס"י, כמו הנס על ההרים“⁴⁰. ובעבודת האדם – אַן עבודה והנהגה באופן נס"י, למעלה מדרך הטבע; און נאָכמער: „על ההרים“ (ניט „בהרים“), העכער אפילו פאָר די אויפגעהויבנקייט פון „הרים“. ביז באופן, אַז דער טבע עצמו ווערט אויפגעהויבן לדרגת נס“.

וואָס דער ענין קומט צום אויסדרוק בגלוי איז דעם לעבן פון ישיבה בחורים, וועלכע זיינען, אַלס נשמות בגופים אונ' טערוואָרפן די חוקי הטבע בעוה"ז הגשמי – דער הויבן גייסטיק „על ההרים“, זיינען דיק דורכגענומען מיט תורה, „תורתם ארמנתם“.

ז. ע"פ הנ"ל איז פאָרשטאַנדיק אַז די אַלע ברכות וועלכע מ'האָט פריער גע- רעדט (נאָך מנחה) – ברכות והמשכות פון למעלה מעלה ביז למטה – זיינען שייך צו תלמידי הישיבה ביתר שאת וביתר עוז.

ובפשטות: דער אויבערשטער זאָל אייך בענטשן אַז די אַלע ענינים האמורים זאָלן נמשך ווערן בפשטות בגשמיות למטה מעשרה טפחים, אַלס נשמות בגו- פים, ובפשטות – ברב טוב גשמי ורב טוב רוחני, ומתוך שמחה וטוב לבב.

כולל – די כחות צו אויסנוצן די אַלע ברכות מתוך שמחה וטוב לבב.

ובמיוחד בנוגע צו תלמידי הישיבה – אַז איר זאָלט נאָכמער מצליח זיין בלימוד

32 בהבא להלן – ראה ס' השיחות תשמיט ח"א ע' 371 ואילן. מכתב ואיז תשרי ה'תשי"ג (סה"ש ה'תשי"ג ח"ב ע' 722 ואילן).

33 ראה מצויצ תהלים ס, ו. אה"ת שה"ש ע' כט.

כט. בשלה ע' תרסה. סהמ"צ להצ"צ ע"ג, א. ובכ"ט.

34 ישעי' מט, כב.

35 סהמ"צ שם. וראה סה"ש תשמיט שם הע' 19.

36 וראה הברכה דלעיל בתחלתה שענין זה

מודגש במיוחד בברכת כהנים.

שפתינו⁴⁶ ווי עס איז בזמן הזה, אויך „פריים“ בפשטות).

און מ'האָט אַלע ברכות והצלחות על סדר הא"ב (ווי אָפּגעדרוקט אין סידור ומחזור⁴⁷ – השוה לכל נפש, ובמילא ווערט דאָס נתקבל ביי כל נפש, אנשים נשים וטף, און אויך אַלע צוזאַמען). ותיכף ומיד ממש – דער קיום פון אַלע ברכות בפועל ממש, למטה מעשרה טפחים, נשמות בגופים.

ועיקר הברכות – גאולה האמתית והשלימה ע"י משיח צדקנו. ו,כנערינו בזקיננו בבנינו ובבנותנו⁴⁸, קומען אַלע אידן, מכל קצוות וארבע כנפות תבל – אין ארץ ישראל, אין ירושלים עיה"ק, להר הבית, ולבית המקדש, ולקדש הקדשים.

ועוד ועיקר – תיכף ומיד ממש, אמן ואמן.

46 הושע יד, ג.

47 בתפלת מוסף (דציבור) דיוהכ"פ.

48 בא י, ט.

וסיום וחותם המזמור⁴⁹ – „ברוך ה' לעולם אמן ואמן“: עס ווערט די ברכה והמשכה פון הוי' אין עולם („לעולם“) ביז אין עולם הזה התחתון שאין תחתון למטה ממנו (ועד"ז אין דעם „עולם“ התחתון פון אידן⁵⁰ – גוף הגשמי): ובאופן פון „אמן ואמן“ – באופן דנצחון „גבורים נוצחים“, ע"ד „אנן ניצחייא“, און נצחון אויך מלשון נצחיות, אַז מ'איז ממשיך די עבודה – נשמות בגופים בלי הפסק כלל – אין חיים נצחיים (כפס"ד הרמב"ן הנ"ל) תיכף ומיד ממש.

„ותחזינה עינינו“ די עבודה פון כהן גדול בבית המקדש, „מקדש אד' כוננו ידיך“⁵¹, ובמיוחד ביוהכ"פ – די עבודה לפני ולפנים – נוסף אויף „ונשלמה פרים

43 בהבא להלו – ראה בהנרכה דלעיל ע'

44 ס"ט. ושינ.

45 „עולם קטן זה האדם“ – תנחומא פקודי ג.

תקריז חס"ט (ק, א). וראה אדר"ג פליא, ג. קהיר א.

ד. זח"א קלד, ג. ועוד.

46 בשלח טו, יז ובפרש"י.

תשנ"ב

בלתי מוגה

וידבר גו' דבר גו' יברכך גו' יאר גו' ישא גו'. ושמו גו' ואני אברכס.

א. ס'איז דאך "במה שסיים .. פתח" - די הבטחה פון אויבערשטן "ואני אברכס", וואס אין דעם זיינען פאראן צוויי פירושים: (א) אז דאס גייט אויף די כהנים וועלכע זיינען מברך את ישראל, "הקב"ה מברך לכהנים". (ב) אז דאס גייט אויף אידן (ווי התחלת הכתוב "ושמו גו' על בני ישראל"), "כהנים מברכין לישראל והקב"ה מסכים על ידם".

ס'איז א כלל בנוגע לכל אדם - "ואברכה מברכין". ומובן בפשטות, אז ביי אידן - יעדער איד, אנשים נשים וטף - איז אט דער כלל ביתר שאת ויתר עוז, עאכו"כ ביי אידן גופא - בנוגע צו שבט לוי, ובזה גופא - כהנים

אעפ"כ איז דא א ברכה מיוחדת צו כהנים המברכים - "ואני אברכס". איז דערפון פארשטאנדיק, אז אט די ברכה צו כהנים איז ביתר שאת ויתר עוז לגבי דער ברכה כללית פון "ואברכה מברכין" (אפילו ווי דער "ואברכה מברכין" איז צו כהנים).

ב. די ברכה מיוחדת לכהנים - "ואני אברכס" - האט א שייכות מיוחדת מיט תלמידי הישיבה, וועלכע זיינען בדוגמא צו כהנים, ווי דער פסק דין הידוע פון רמב"ם, אז "לא שבט לוי בלבד אלא כל איש ואיש .. אשר נדבה רוחו .. להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו .. ופרק מעל צוארו עולה חשבונות.. ה"ז נתקדש קדש קדשים .. כמו שזכה לכהנים ללוים" - וואס דאס איז דער ענין פון תלמידי הישיבה, וועלכע זיינען זיך עוסק בתורה באופן פון "תורתם אומנתם".

עאכו"כ ביי תלמידים פון "תומכי תמימים", וואס ביי זיי איז דא דער לימוד פון "תורה תמימה" (מיט אלע פירושים פון רבותינו נשיאינו אין דעם נאמען "תומכי תמימים"), און וואס דער מנהל פועל פון דער ישיבה מעת הווסדה עד היום הזה, ביז לעתיד לבוא, באופן פון "לנצח נצחים" (ווארום "קדושה לא זזה ממקומה", ואדרבה - ס'איז הלוך והוסיף ואור, ביז אין אן אופן פון אין ערוך) - איז נשיא דורנו, וואס "הנשיא הוא הכל", און "טוב עין הוא יבורך כי נתן מלחמו לדל" [נבפרט בנדו"ד - תלמידי

לקט ברכת הבנים

תומכי תמימים - וועלכע זיינען ניט קיין "דל" אין פשוט'ן זין, נאר א "דל" וואס האט א תוכן וענין - "ונפשי כעפר לכל תהי"ן", ובמילא איז ביי תלמידי תומכי תמימים פאראן (במיוחד) "מלחמו" פון נשיא דורנו, מדם ובשר כבשרו, ברוחניות וכן בגשמיות -

איז זיכער, אז ביי זיי איז די המשכת הברכה פון "ואני אברכם" ביתר שאת ויתר עז, סיי ברוחניות ובגשמיות און סיי בגשמיות וברוחניות,

אנהויבנדיק פון עיקר ענינם - "תורתם אומנתם" - אז מ'האט הצלחה רבה ומופלגה בלימוד התורה, סיי אין נגלה דתורה סיי אין פנימיות התורה, און ווי זיי ווערן איין ענין - "תורה תמימה", און ווי דער מייסד און מנהל-פועל פון דער ישיבה האבן מבאר געווען, אז עס דארף זיין דער איחוד פון נגלה ופנימיות התורה, ווי אן איין און איינציקער לימוד (דער חילוק איז נאר - וועלכער חלק איז מער "נגלה" און וועלכער חלק מער "פנימי").

ג. וויבאלד אז "נתן מלחמו לדל", אז "לחמו" פון נשיא דורנו ווערט געגעבן צו תלמידי תומכי תמימים, איז מובן, אז כשם ווי נשיא דורנו איז "טוב עין", איז ער"ז ביי די אלע תלמידים פון ישיבת תומכי תמימים (וועלכע האבן באקומען "מלחמו"), אז אויך זיי ווערן נכלל אין דעם ענין פון "טוב עין הוא יבורך כי נתן מלחמו לדל".

ובמילא, נוסף לזה אז ביי זיי אליין איז דא דער "הוא יבורך", אז זיי ווערן מתברך בכל המצטרך להם, איז זייענדיק "טוב עין", זיינען זיי משפיע די ברכה ("הוא יבורך") צו אלע אידן, "נתן מלחמו לדל" - צו די אלע וועלכע זיינען "דל" בערכם [ובפרט אז "אין אדם יודע מה בלבו של חבירו" - וואס עיקר העבודה איז עבודה שבלב, עבודה פנימית, בלחישו דלבאן],

אזוי, אז דורך זיי ווערט נמשך צו גאנץ עם ישראל, אנשים נשים וטף [סיי אלץ א חלק פון כלל ישראל און סיי יעדערער פאר זיך (דחייב אדם לומר בשבילי נברא העולם)], אלע ברכות, ממקור הברכות - נשיא דורנו (וואס זייענדיק דער "נשיא הוא הכל" איז ער דער מקור פון אלע ברכות פון דעם דור) אין אן אופן פון "הוא יבורך", אז דער "הוא" - וואס "הוא" האמיתי איז עצמות ומהות - ווערט "יבורך" ונמשך אין אלע עניני הדור, עאכו"כ אין אנשי הדור, עאכו"כ אין "אתם קרויין אדם", על שם "אדמה לעליון",

אז אלע ברכות והמשכות וועלכע זיינען "דומה לעליון", ווערן נמשך

אין עולם הזה התחתון בגלוי, אין אלע ענינים, מיט אלע מעלות, בפנימיות ובגלוי, סיי ברוחניות און סיי בגשמיות - מיט א גוף בריא ונשמה בריאה ושניהם יחד,

ביז עס איז ניכר בגלוי אין דער נשמה אז זי איז חלק אלקה ממעל ממש, און אויך אין גוף איז ניכר ווי עס איז איין זאך מיטן יש האמיתי, (ע"ד תורת הבעש"ט בנוגע לכל דבר שבעולם),

וואס דאס איז די ברכה אחת ויחידה, וואס נעמט זיך פון דער ענין פון "חד" - די נקודה פון די גאנצע מציאות - עצמות ומהות.

ד. ויש לקשר זה מיטן ענין פון יום הכפורים - "אחת בשנה", וואס איז פארבונדן מיט דער "אחת" פון כל העולם כולו, וכמדובר כמה פעמים, אז כשם ווי ס'איז דא דער "אחת" בזמן - יום הכפורים, ער"ז איז דא דער "אחת" אין "נפש" - "גוי אחד בארץ", ביז דער "אחת" אין "עולם", ביז אין עולם הזה הגשמי - דער "ארץ אשר גו' עיני ה"א בה מרשית השנה ועד אחרית שנה", וואס דורך דעם וואס "עיני ה"א בה", זאגט זיך ארויס (אין דער ארץ) די גאנצע מציאות פון דעם בעל העינים, בכל עניניו - "בכל מכל כל".

און אין דעם "אחת בשנה" פון יום הכפורים ווערט נתגלה דער "אחת" בכל הענינים, אחת בגוף ואחת בנפש ואחת בעולם, ביז דער "אחת" אין תורה (וואס די וועלט איז באשאפן געווארן בשביל און על ידי התורה וישראל, ב' ראשית).

ובפרט אין דעם איצטיקן זמן, וואס מיר שטייען נאענט צו דעם זמן ווען עס וועט נתגלה ווערן און אלע עניני העולם דער "אמת הוי' לעולם", ביז "ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר" - אין אלע סוגים אין דער בריאה, דומם צומח, חי ומדבר, אז אפילו אין דומם ווערט נתגלה עצמות ומהות, און אין אן אופן אז אלע עניני העולם וועלן בלייבן במציאותם, נאר זיי אליין וועלן מודיע ומכריז זיין אז "אין עוד מלבדו", און נאך מער - "אין עוד".

ה. ויהי רצון, אז ביי אלע אידן זאל מקויים ווערן דער "אתם נצבים היום כולכם", ווי חסידות טייטשט אפ דעם ווארט "נצבים" - מלשון "נצב מלך", און דער "נצבים" איז "לפני ה' אלקיכם": "לפני" פון ל' פנימיות, "הוי' אלקיכם" - אז "הוי' ווערט כחכם וחיותכם. ובפרט קומענדיק פון שבת שובה, ווען "שובה ישראל עד הוי' אלקיך", און פון שבת שובה ווערן. נתברך כולהו יומין פון דעם וואך, כולל ובמיוחד -

לקט ברכת הבנים

דעם טאג פון יום הכפורים, וועלכער איז חל בשנה זו ביום הרביעי שבו נתלו שני המאורות הגדולים (כנגד תורה שבכתב ותורה שבע"פ).

און דאס ווערט אויפגעטאן אין אלע אידן דורך לומדי תורה בכלל, ובמיוחד די וואָס "תורתם אומנתם", "מאן מלכי רבנן" (וואס אלע לומדי תורה ווערן אנגערופן "רבנן") - אז דורך דעם וואס ביי זיי איז דא דער "נצבים גו' לפני הוי' אלקיכם", "נצב מלך", ווערן זיי די צנורות און די שלוחים און שליחים צו אויפטאן דאס בכל בני ביתם ובכל השייך להם, וכמ"ש "עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכי' מאושר" [פארבונדן מיט ראש השנה (און אויך מיט יום הכפורים שנקרא ראש השנה בפנימיות), כמחז"ל "אל תקרי מאושר אלא מראשו"].

וועד ועיקר, אז נוסף לכל הברכות האמורות לעיל (לאחרי תפלת מנחה) - וואס אויך כל הנמצאים כאן זיינען בכללן, בתוככי כלל ישראל - זאל זיין (ווי גערעדט פריער) דער ענין פון "בכל מכל כל".

אנהויבנדיק פון דעם "בכל מכל כל" ביי אידן - דער ענין פון אהבת ישראל, וואס. דורך דעם ווערט די אהבה בין ישראל וקוב"ה, כמ"ש "ואהבת לרעך כמוך", וכפירוש רש"י אז "רעך" גייט אויפן אויבערשטן, כמ"ש "רעך ורע אביך אל תעזוב" [ולהעיר אז "רע אביך" איז פארבונדן מיט די אבות; אויף וועמען עס שטייט "בכל מכל כל"],

און דורך דעם ווערט א שנה טובה ומבורכת "בכל מכל כל"; ביז א יאר פון (גימטריא "בכל מכל כל") "קבץ", שנת גאולה האמיתי והשלימה, ותיכף ומיד ממש.

ובפרט אז בראש השנה איז שוין געווען די כתיבה וחתימה טובה, ובמילא האט מען דער "תקע בשופר גדול לחירותנו" תיכף ומיד ממש,

אז אלע צוזאמען, "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותנו" גייט מען, לארצנו הקדושה, ולירושלים עיר הקודש, להר הקודש, צום בית המקדש השלישי והמשולש פארבונדן מיט יום הכפורים, ווי חסידות טייטשט אפ דעם פסוק "יחיינו מיומים ביום השלישי יקימנו ונחי' לפניו", אז "יומיים" זיינען די שני ימים פון ראש השנה (וועלכע זיינען "כחד יומא אריכא"), און "ביום השלישי" גייט אויף יום הכפורים, וואס דעמאלט ווערט דער "יקימנו ונחי' לפניו" -

תיכף ומיד ממש, בגאולה האמיתית והשלימה, נאך אין אנהויב פון דעם יום הכיפורים, און דער גאנצער יאר ווערט א יאר פון "הי' תהא שנת

לקט ברכת הבנים

נפלאות בה, בכל מכל כל",

ועוד והוא העיקר - תיכף ומיד ממש.

לע"נ

השלוחה האהובה והצנועה

מרת העניא

בת יבלחט"א הרה"ח ר' ישראל

ובתה השלוחה שטערנא שרה

בת יבלחט"א הרה"ח ר' אשר יעקב

פדרמן

